

โครงการออกแบบเคหะนั่งทอ
ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากลวดลายผ้าชน
ตั้นจกไทหวน จังหวัดราชบุรี

นางสาว ฐิติณี พิริยะวิฑิต

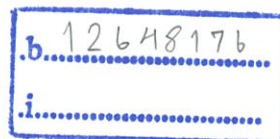
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษามหาบัณฑิต
สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556 - 2557

โครงการออกแบบเคหะสิ่งทอที่ได้รับแรงบันดาลใจจาก
ลวดลายผ้าชนพื้นเมืองไทยวน จังหวัดราชบุรี

Home textile decoration for Phu Chaisai Mountain Resort and Spa, inspired
by Sinteenjok Thai-yuan Ratchaburi.

นางสาวณัฐณี พิริยะวิทย์ยะ

Ms. Natthani Phiriyawitthaya

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2556-2557

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

.....
รองศาสตราจารย์บุญสนอง รัตนสุนทรากุล
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
อาจารย์ จารุพัชร อาชวะสมิต
อาจารย์ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง
อาจารย์ศักดิ์จิระ เวียงเก่า
อาจารย์ปณัสสาร สุขสงวน

.....
อาจารย์ศักดิ์จิระ เวียงเก่า
อาจารย์ที่ปรึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์	โครงการออกแบบเคหะสิ่งทอที่ได้รับแรงบันดาลใจจากผ้าซิ่น ตีนจกไทยวน จังหวัดราชบุรี ให้ริสรอร์ทูใจใส
นักศึกษา	นางสาวณัฐณี พิริยะวิฑะ
รหัสประจำตัว	51020163
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา	ศิลปอุตสาหกรรม
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

โครงการออกแบบเคหะสิ่งทอที่ได้รับแรงบันดาลใจจากลวดลายผ้าซิ่นตีนจกไทยวน จ.ราชบุรี ให้กับริสรอร์ทูใจใส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ผ้าซิ่นตีนจกไทยวน จ.ราชบุรี และออกแบบเคหะสิ่งทอโดยดึงเอกลักษณ์ของผ้าซิ่นตีนจกไทยวนมาประยุกต์ใช้ วิธีการคือนำลวดลายผ้าซิ่นตีนจกมาทำการขยายขนาดให้ใหญ่ขึ้นเพื่อให้เห็นรายละเอียดของลวดลายได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและใช้เทคนิคการเพ้นท์ การมัดย้อม การย้อมไล่สี การสกรีนสีนูน ทำลวดลายลงบนผืนผ้า ตัดปะชิ้นผ้า เสริมด้วยการปักการด้นตกแต่งผลิตภัณฑ์ ออกแบบให้น่าสนใจและเป็นที่ดึงดูดสำหรับคนยุคใหม่ ทั้งนี้ยังเป็นการหาแนวทางการผลิตลวดลายผ้าซิ่นตีนจกไทยวนแบบใหม่ นอกเหนือจากเทคนิคการทอ โดยการทดลองเทคนิคอื่นให้สามารถผลิตได้ง่ายและดูทันสมัยมากยิ่งขึ้น เป็นการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมของชาวไทยวนในรูปแบบใหม่ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับมากยิ่งขึ้น สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับริสรอร์ทูใจใส

จากการศึกษาลวดลายผ้าซิ่นตีนจกไทยวนและรูปแบบการตกแต่งที่พักของริสรอร์ทูใจใส ทำให้สรุปประเภทของผลิตภัณฑ์ โดยผลิตภัณฑ์ในโครงการมีดังนี้

1. หมอนอิง 3 ชุด

หมอนอิงชุดแดงดำขาว

1. หมอนอิงขนาด 16x16” 1 ใบ

2. หมอนอิงขนาด 18x18” 1 ใบ
3. หมอนอิงขนาด 24x24” 1 ใบ
4. หมอนอิงขนาด 14x20” 1 ใบ

หมอนอิงชุดดำบนดำ

1. หมอนอิงขนาด 16x16” 2 ใบ
2. หมอนอิงขนาด 18x18” 1 ใบ
3. หมอนอิงขนาด 24x24” 1 ใบ
4. หมอนอิงขนาด 14x20” 1 ใบ

หมอนอิงชุดแดงบนแดง

1. หมอนอิงขนาด 16x16” 1 ใบ
2. หมอนอิงขนาด 18x18” 2 ใบ
3. หมอนอิงขนาด 24x24” 1 ใบ
4. หมอนอิงขนาด 14x20” 1 ใบ

2. ผ้าติดผนัง(Wall hanging) 3 ผืน
3. ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม 1 ชิ้น

จากขอบเขตดังกล่าว ได้ทำการออกแบบเคหะสิ่งทอ โดยกำหนดชนิดของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ และคัดเลือกแบบเพื่อนำมาพัฒนาโดยใช้เทคนิคต่างๆที่เหมาะสม โดยใช้แรงบันดาลใจมาจาก ลวดลายผ้าซิ่นตีนจกไทยวนผสมผสานกับลวดลายธรรมชาติ ขยายลวดลายให้มีขนาดใหญ่และ ออกแบบสีจากผ้าซิ่นตีนจกไทยวนสมัยก่อน นั่นคือ แดง ดำ และขาว จากนั้นจึงพัฒนาและสรุป แบบร่างขั้นสุดท้ายเพื่อนำไปผลิตผลงานจริง

จากการออกแบบสามารถออกแบบเคหะสิ่งทอให้มีความแปลกใหม่และสอดคล้องกับการใช้งาน มีความทันสมัยและเป็นสากล และมีการผสมผสานลวดลายผ้าซิ่นตีนจกไทยวนเข้ากับ เทคนิคแนวทางแบบใหม่นั้นคือการพิมพ์ การตัดปะผืนผ้าและการตกแต่งผลิตภัณฑ์ โดยให้มี ขั้นตอนการทำที่ใช้เวลาในการผลิตน้อยลง ซึ่งสามารถออกแบบได้เหมาะสมตรงตามกลุ่มเป้าหมาย และจุดประสงค์ของโครงการ

กิตติกรรมประกาศ

โครงการออกแบบเคหะสิ่งทอที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากลวดลายผ้าขึ้นดินจกไทยวน จังหวัดราชบุรี ให้ริสอร์ทภูใจใส จะไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ถ้าขาดบุคคลต่างๆที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ ซึ่งกรุณาให้ความช่วยเหลืออย่างดีในทุกด้าน ตลอดการเรียนและการทำงานตลอดมา ซึ่งข้าพเจ้ามีความซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ครอบครัวที่แสนน่ารัก แม่จูลี พี่แอร์ และน้องส้มที่ไว้วางใจ เชื่อใจในตัว ของข้าพเจ้าตลอดมา คอยให้คำปรึกษาให้กำลังใจ เป็นเบื้องหลังให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจการทำงานในทุกๆวัน

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ศักดิ์จิระ เวียงเก่า ที่คอยให้คำปรึกษา ให้ความรู้แนะนำเทคนิคผ้า การออกแบบ การทำงาน ช่วยติดต่อร้านค้า ให้ที่พักที่ทำงานที่จังหวัดแพร่ ตลอดจนอบรมสั่งสอน ศิษย์ไม่เพียงแต่ความรู้ด้านสิ่งทอเท่านั้นแต่ด้านศีลธรรมของนักออกแบบตลอดมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง ที่ให้ความรู้ด้ายเส้นใย และการย้อมผ้า ตลอดจนเทคนิคการทำผ้าต่างๆและคอยห่วงใย ใส่ใจลูกศิษย์ เป็นอย่างดีมากตลอด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์จรรุพัชร อาชะสมบัติ ให้ความรู้ด้านการทอ ช่วยให้คำปรึกษาด้าน การออกแบบ โครงการ สั่งสอนด้านการทำงาน ทำให้มีแรงบันดาลใจในการทำงานเป็นอย่างมาก ตลอดจนให้ข้อคิดด้านการใช้ชีวิตหลังจากเรียนจบ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกมีกำลังใจในการประกอบ อาชีพนักออกแบบต่อไป

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ปภาณสาร สุขสงวน ให้คำปรึกษาตอนทำวิทยานิพนธ์ สอนเทคนิค การทำผ้า ชั่วโมงที่เรียนกับอาจารย์ข้าพเจ้ามีความสุขมากทำให้ข้าพเจ้าค้นพบว่าชอบอะไร เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนต่อในสาขาออกแบบสิ่งทอ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกๆท่านที่สอนข้าพเจ้าตั้งแต่ปี1ถึงปี5 ข้าพเจ้าได้รับความรู้และ ประสบการณ์มากมายจากการเรียนที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ลาดกระบัง ไม่เพียงแต่ความรู้ด้านการเรียนเท่านั้น แต่ยังสอนให้ข้าพเจ้ารู้จักมีความมานะพยายาม อดทน และพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ

ความรู้ ประสบการณ์และความประทับใจที่ได้รับข้าพเจ้าจะจดจำและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

ขอขอบพระคุณ ชมชม แพททริออต เกื้อกูล กา เปเล่ อ่อง และเพื่อนพี่น้อง อีกมากมายที่คอยให้คำปรึกษา คุณแล ปลอบใจ ให้กำลังใจ หาข่าวหาน้ำ ช่วยหาข้อมูลแหล่งต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน ทำให้ข้าพเจ้ามีแรงฮึดสู้ในการทำงานตลอดมา

ขอขอบพระคุณ พี่โอและพี่คนอื่นๆ ที่บายศรี จังหวัดแพร่ที่คอยเอ็นดูช่วยเหลือ คุณแลด้านการทำงาน และความเป็นอยู่ตลอดช่วงระยะเวลาที่ไปทำโครงการที่บายศรี

ขอขอบพระคุณ ช่างที่น่ารักทุกท่าน แม่หนูดี ช่างเย็บผ้า ไม่เพียงแต่ช่วยเย็บผลงานดีดีให้เท่านั้นแต่ยังให้คำปรึกษาด้านแหล่งขายอุปกรณ์ต่างๆ ให้ธรรมะสอนใจดีดียามท้อแท้

ขอขอบพระคุณ พี่อ๊อน ช่างปักผ้า ที่ช่วยเร่งงานและฝีมือปักผ้าอย่างดี ขอขอบพระคุณ น้องเต็ม ช่างภาพ ที่ถ่ายภาพผลงานวิทยานิพนธ์ได้สวยงาม ขอขอบพระคุณ น้องมิว น้องนัค น้องวรรต และแบงค์ ที่เป็นธุระ ยกของ ซื่ออุปกรณ์ ช่วยเนรมิตสถานที่แสดงงานที่สวยงามให้

ขอขอบพระคุณ พี่บอย ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา เป็นธุระต่างๆให้ตลอดช่วงระยะเวลาที่เรียนมา

ขอขอบพระคุณ เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ และบุคคลอื่นๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการครั้งนี้ไม่ว่าทางตรงและทางอ้อม ทุกๆความช่วยเหลือของทุกคน มีผลทำให้โครงการนี้สำเร็จไปด้วยดี ข้าพเจ้าประทับใจมาก จะไม่ลืมพระคุณเลย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของวิทยานิพนธ์

จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดที่มีกลุ่มคนต่างชาติพันธุ์มาอยู่ร่วมกัน ทำให้เป็นแหล่งรวบรวม ศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น โองตายนังกร ตุ๊กตาบ้านสิงค์ แคนลาย ชลู่หน้าเมือง และผ้าชิ้น ดินจกไทยวน เป็นต้น โดยหากกล่าวถึงผ้าชิ้นดินจกไทยวนนั้น มีประวัติความเป็นมาจาก ชาวไทยวนหรือเรียกอีกอย่างว่า ชาวโยนก ที่อพยพมาจากเมืองเชียงแสนเข้ามาตั้งรกรากอยู่ในจังหวัดราชบุรี โดยปัจจุบันมีประชากรเชื้อสายไทยวนในจังหวัดราชบุรีมีจำนวนมากถึง 80,000 คน

ชาวไทยวนนั้นมีความสามารถด้านทอผ้าจากซึ่งสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ด้วยวิธีการ สอดแทรกแนวคิดความงามทางศิลปะ ผสมผสานกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเชื่อ และพิธีกรรมทาง ศาสนา จึงทำให้ผ้าจกของจังหวัดราชบุรีมีเอกลักษณ์ที่วิจิตรงดงามแตกต่างจากที่อื่น จึงทำให้มี ชื่อเสียงโด่งดัง เป็นที่ภาคภูมิใจของจังหวัดเป็นอย่างมาก โดยคนทั่วไปนั้นเรียกผ้าจกอีกชื่อหนึ่งว่า “ผ้าชิ้นดินจก”

ในสมัยโบราณผ้าชิ้นดินจกไทยวนมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของผู้หญิงในท้องถิ่นเป็น อย่างมาก เนื่องจากเป็นที่นิยมสวมใส่ในโอกาสสำคัญของช่วงชีวิต เช่น งานแต่ง งานบวช งาน ทำบุญเข้าพรรษา เป็นต้น ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องนุ่งห่มเท่านั้นแต่ยังเป็นตัวแทนสื่อถึงประวัติความเป็นมาอันยาวนานของท้องถิ่นอีกด้วย ซึ่งในอดีตคนในท้องถิ่นเชื่อว่าหญิงสาวที่สามารถถักทอ ผ้าชิ้นดินจกไทยวนได้สวยงาม ถือว่าเป็นผู้หญิงที่เพียบพร้อมมีความเป็นแม่บ้านแม่เรือน และมี คุณสมบัติที่ดีสำหรับการเป็นศรีภรรยา

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันวัฒนธรรมและความคิดของผู้คนได้เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้คน สมัยใหม่ไม่นิยมทอผ้าเพื่อมาใช้ในชีวิตประจำวัน แม้ว่าทางจังหวัดราชบุรีพยายามอนุรักษ์ศิลปะ ไทยโบราณนี้ให้คงอยู่ อาทิเช่น การสร้างพิพิธภัณฑ์เจ้าพะละกันต์สถานบ้านคูบัวขึ้น เพื่อบอกเล่า เรื่องราวศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชาวไทยวนสืบต่อไป โดยภายในพิพิธภัณฑ์จะมีการผลิตผ้าชิ้น ดินจกไทยวนออกจำหน่าย เพื่อเผยแพร่ลวดลายผ้าชิ้นดินจกไทยวนให้คนทั่วไปได้รู้จักอีกทางหนึ่ง

แต่ยังไม่แพร่หลายมากนัก เนื่องจากต้องใช้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการทอ และระยะเวลาการผลิตที่ยาวนานทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่น้อยชิ้นแต่ใช้ต้นทุนสูง อีกทั้งรูปแบบที่ไม่ได้ปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย จึงขัดกับวิถีชีวิตคนในยุคปัจจุบัน ทำให้ความนิยมใช้งานลดลงเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มที่ศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่านี้จะสูญหายไปไม่ช้า

เนื่องด้วยประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มอาเซียน นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศจึงหลั่งไหลเข้ามาจับจองที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ทำให้ธุรกิจที่พักตากอากาศเกิดขึ้นมากตามไปด้วย ทั้งนี้ด้วยการแข่งขันที่สูง หลายสถานที่พยายามสร้างจุดเด่นให้ที่พักรูปแบบของตัวเองเพื่อให้เป็นที่ถูกใจนักท่องเที่ยว โดยมีการตกแต่งที่พักที่มีความสวยงามหลากหลายรูปแบบ ทั้งแนวกลมกลืนไปกับธรรมชาติ แนวสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก แนวไทยวัฒนธรรมไทย เป็นต้น เนื่องด้วยปัจจุบันกระแสรักชาติได้เกิดขึ้นมาก ที่พักรหลายแห่งเริ่มเน้นอัตลักษณ์ความเป็นไทยมากขึ้น เพื่อแสดงความสวยงาม โอ้อ่างทางวัฒนธรรมให้ชาวต่างชาติได้ชื่นชม ซึ่งต่างจากเดิมที่มีรูปแบบตามกระแสนิยมชาวต่างชาติ

รีสอร์ตภูใจใสก็เป็นอีกหนึ่งสถานที่พักแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นสถานที่พักที่ยอดนิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเหมาะสำหรับเป็นแหล่งเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ให้เป็นที่รู้จัก อีกทั้งแนวทางการตกแต่งสถานที่มีแนวคิดเน้นอัตลักษณ์ความเป็นไทยอย่างโดดเด่น

ทางผู้จัดทำ เล็งเห็นความสำคัญของเอกลักษณ์ลวดลายผ้าชนเผ่าชนเผ่าจกไทยวน จังหวัดราชบุรี มีความหวงแหนต้องการที่จะอนุรักษ์และเผยแพร่ลวดลายผ้าพื้นบ้านพื้นเมืองไม่ให้สูญหายไป โดยเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจ และให้แก่บุคคลทั่วไปให้เป็นที่รู้จัก ซึ่งสอดคล้องกับ รีสอร์ตภูใจใส จ. เชียงราย ที่ต้องการสร้างเอกลักษณ์ความเป็นไทยเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวและเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอีกทางหนึ่ง จึงจัดทำโครงการออกแบบเคหะภัณฑ์โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากผ้าชนเผ่าจกไทยวน ให้รีสอร์ต ภูใจใส จ. เชียงราย

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ผ้าขึ้นดินจกไทยวน จ.ราชบุรี
- 1.2.2 เพื่อออกแบบเคหะสิ่งทอโดยดึงเอกลักษณ์ของผ้าขึ้นดินจกไทยวนมาประยุกต์ใช้
- 1.2.3 เพื่อนำเอกลักษณ์ผ้าขึ้นดินจกไทยวนมาออกแบบให้ทันสมัย น่าสนใจและเป็นที่ยอมรับสำหรับคนยุคใหม่
- 1.2.4 เพื่อหาแนวทางการผลิตลวดลายผ้าขึ้นดินจกไทยวนแบบใหม่ นอกเหนือจากเทคนิคการทอ โดยการทดลองเทคนิคอื่นให้สามารถผลิตได้ง่ายและต้นทุนสมัยมากยิ่งขึ้น

1.3 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>ปัญหาด้านการออกแบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลวดลายผ้าขึ้นดินจกไท-ยวน ยังเป็นรูปแบบดั้งเดิม ขาดความหลากหลายและความทันสมัย ทำให้ไม่เป็นที่นิยมกับคนยุคปัจจุบัน 2. รูปแบบผ้าขึ้นดินจกสมัยก่อน ขาดการพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายนอกเหนือจากเครื่องแต่งกาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาออกแบบลวดลายให้มีความแปลกใหม่และทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยใช้เทคนิคอื่นที่หลากหลายแต่ยังคงกลิ่นอายความเป็นไทยวนอยู่ 2. แดกขอดความหลากหลายผลิตภัณฑ์เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นนอกเหนือจากเครื่องแต่งกาย
<p>ปัญหาด้านวัสดุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. วัสดุที่ใช้ในการทำผ้าขึ้นดินจกไท-ยวน มีน้อย ทำให้ไม่เกิดความหลากหลายในตัวผลิตภัณฑ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 3. ผสมผสานโดยใช้เนื้อผ้าและวัสดุตกแต่งอื่นในการออกแบบเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
<p>ปัญหาด้านการผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. การทอใช้เวลานานและต้องมีความประณีตสูง ทำให้ผ้าขึ้นดินจกไท-ยวน หาได้ยากและมีราคาแพง 	<ol style="list-style-type: none"> 4. ใช้เทคนิคการพันผ้าด้วยแปรงและปัก ผสมกับเทคนิคอื่นเพื่อความสวยงามและผลิตได้ง่ายมากขึ้น

1.4 ความเป็นไปได้ของโครงการ

1.4.1 ด้านการออกแบบ

โครงการนี้เป็นการออกแบบเคหะสิ่งทอ ที่นำเอกลักษณ์ของลวดลายผ้าจีนตีนจก ไทยวน มาออกแบบให้เข้ากับยุคสมัยมากขึ้นและยังคงกลิ่นอายความเป็นไทยอยู่ โดยผสมผสาน เทคนิคการพิมพ์ การปัก และเทคนิคอื่นที่หลากหลายนอกเหนือจากการทอและการจก เพื่อมาใช้ในการสร้างสรรค์ลวดลายผ้าสร้างสีสันให้เกิดความสวยงามแปลกใหม่

1.4.2 ด้านนโยบาย

โครงการนี้เป็นโครงการออกแบบเคหะสิ่งทอ โดยดึงเอาเอกลักษณ์ลวดลายผ้าจีนตีนจก ไทยวน มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ลวดลายผ้าจีนตีนจก ไทยวน ซึ่งเป็นผ้าพื้นเมืองให้คงสืบต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกระทรวงวัฒนธรรม แนวคิดการออกแบบที่พักเน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้ยังคงอยู่

1.4.3 ด้านเศรษฐกิจ

1.4.3.1 เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ให้ชาวไทยและต่างชาติ หันกลับมาหันมาใช้ผลิตภัณฑ์ของไทยมากขึ้น และเป็นการประชาสัมพันธ์ผ้าจีนตีนจก ไทยวนให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ทำให้ผู้คนที่สนใจเกิดความหลงใหล อยากมาเที่ยวในจังหวัดราชบุรีมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีที่เป็นต้นกำเนิดของลวดลายไทยวันนี้

1.4.3.2 สร้างแนวทางเลือกในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าจีนตีนจก ไทยวนให้สามารถใช้งานได้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าจีนตีนจกอีกทางหนึ่ง

1.4.3.3 ส่งเสริมภาพลักษณ์ของรีสอร์ท สร้างบรรยากาศวัฒนธรรมไทยที่สวยงาม ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาพักมากยิ่งขึ้น

1.4.4 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

1.4.4.1 เพื่อเป็นการสืบสานอนุรักษ์ ศิลปะอันงดงาม ของผ้าโบราณสืบทอดให้คนรุ่นหลังได้รู้จัก และเพื่อเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่เป็นสิ่งที่สืบทอดกันมาของชนรุ่นหลัง

1.5 ขอบเขตของการทำวิทยานิพนธ์

1.5.1 เป็นโครงการออกแบบเคหะสิ่งทอที่ได้รับแรงบันดาลใจจากลวดลายผ้าจีน ดินจกไทยวน จังหวัดราชบุรี สำหรับรีสอร์ตภูเขาใจใส

1.5.2 กลุ่มเป้าหมาย

1.5.2.1 กลุ่มเป้าหมายหลัก

โรงแรม รีสอร์ตที่พักตากอากาศ เล็งเห็นความสำคัญของอัตลักษณ์ของไทย ต้องการตกแต่งที่พักโดยมีกลิ่นอายความเป็นไทย ชื่นชอบงานศิลปะ

1.5.2.2 กลุ่มเป้าหมายรอง

ชาวไทยและชาวต่างชาติสนใจศิลปวัฒนธรรมไทย ต้องการศึกษาเอกลักษณ์ผ้าจีน ดินจกไทยวน จ.ราชบุรี

1.5.3 แดกรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผ้าจีนดินจกให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากเครื่องแต่งกาย

1.5.4 การนำลวดลายผ้าจีนดินจกไทยวนมาออกแบบโดยสร้างทางเลือกในเทคนิคการทำลายผ้าแบบที่ต่างจากเดิม โดยใช้การพันท์การปักและเทคนิคการทำลวดลายผ้าแบบอื่นมา ผสมผสาน

1.5.5 ออกแบบเคหะสิ่งทอ 1 ชุด ได้แก่

1.5.5.1 หมอนอิง 3 ชุด

หมอนอิงชุดแดงดำขาว

1. หมอนอิงขนาด 16x16" 1 ใบ
2. หมอนอิงขนาด 18x18" 1 ใบ
3. หมอนอิงขนาด 24x24" 1 ใบ
4. หมอนอิงขนาด 14x20" 1 ใบ

หมอนอิงชุดดำบนดำ

1. หมอนอิงขนาด 16x16" 2 ใบ
2. หมอนอิงขนาด 18x18" 1 ใบ
3. หมอนอิงขนาด 24x24" 1 ใบ
4. หมอนอิงขนาด 14x20" 1 ใบ

หมอนอิงชุดแดงบนแดง

1.	หมอนอิงขนาด 16x16"	1 ใบ
2.	หมอนอิงขนาด 18x18"	2 ใบ
3.	หมอนอิงขนาด 24x24"	1 ใบ
4.	หมอนอิงขนาด 14x20"	1 ใบ
1.5.5.2	ผ้าติดผนัง	3 ผืน
1.5.5.3	ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม	1 ชิ้น

1.6 แนวทางการศึกษาวิจัย

1.6.1 ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการออกแบบ

1.6.1.1 ศึกษาข้อมูลต่างเกี่ยวกับลวดลายผ้าขึ้นต้นจกของไทยวน เอกลักษณ์ ที่โดดเด่น ความสำคัญและความเป็นมา

1.6.1.2 ศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในห้องตลาด

1.6.1.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุและวิธีการปักผ้ารูปแบบต่างๆ

1.6.1.4 ศึกษาเกี่ยวกับการเพ้นท์ผ้าด้วยเทคนิคต่างๆ

1.6.1.5 ศึกษาเทคนิคการปัก

1.6.1.6 ศึกษาวัสดุที่นำมาใช้ในการออกแบบถึงความเป็นไปได้ในการใช้งานและเหมาะสม

1.6.1.7 ศึกษาข้อมูลของรีสอร์ทภูเก็ต

- ประวัติความเป็นมาของรีสอร์ท

- แนวนโยบายและแนวความคิดทางการก่อตั้ง

- ลักษณะของที่พักริมที่มีอยู่ และแนวทางการออกแบบ

1.6.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการกำหนดแนวคิดหลักและแนวทางในการออกแบบ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้

1.6.3 ขั้นตอนการทดลอง ออกแบบและพัฒนารูปแบบตามข้อมูลและแนวคิดในการออกแบบที่ได้ผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว โดยมีขั้นตอน คือ

1.6.3.1 ขั้นตอนการทดสอบการทำลายผ้า การติดของสี ความสดของสี ความทนต่อแสงแดด และการซักทำความสะอาด ที่เหมาะสมกับแนวทางในการออกแบบ

1.6.3.2 ขั้นตอนการนำเอกลักษณ์ของลวดลายผ้าขึ้นดินจกไทยวน มาออกแบบลายผ้าให้ดูสมัยใหม่เป็นไปตามแนวคิดในการออกแบบ

1.6.3.4 ขั้นตอนการทดลองผสมผสานเทคนิคการพิมพ์แบบต่างๆลงบนผืนผ้า ได้แก่ การสร้างพื้นผิว สี สัน รูปทรงและลวดลาย เพื่อให้ได้แนวทางที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการผลิต และเหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางการออกแบบที่กำหนดไว้

1.6.3.5 ขั้นตอนการเลือกเทคนิคลวดลายที่เหมาะสมที่สุดตามวัตถุประสงค์ของโครงการและแนวคิดในการออกแบบ

1.6.3.6 ขั้นตอนการออกแบบรูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้เกิดความน่าสนใจ และสวยงาม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

1.6.3.7 ขั้นตอนการเลือกแบบที่เหมาะสมที่สุดตามวัตถุประสงค์ของโครงการและแนวคิดในการออกแบบ

1.6.4 ขั้นตอนการผลิตผลงานจริง

1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์ลวดลายผ้าขึ้นดินจกไทยวน จ.ราชบุรี

1.7.2 ได้ผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากลวดลายผ้าขึ้นดินจกไทยวน

1.7.3 ได้เคหะสิ่งทอที่ได้รับแรงบันดาลใจจากลวดลายผ้าขึ้นดินจกไทยวน โดยที่ออกแบบเข้ากับยุคสมัยและเป็นที่ยอมรับสำหรับรีสอร์ทที่ต้องการสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทย

1.7.4 ได้อนุรักษ์เอกลักษณ์ลวดลายผ้าขึ้นดินจกไทยวนให้คงอยู่สืบต่อไป

1.7.5 เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมของไทยให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น

1.7.6 ได้สร้างจิตสำนึกให้คนสมัยใหม่รำลึกและห่วงแหนในเอกลักษณ์ วัฒนธรรมของตนเองมากขึ้น

1.7.7 ได้แนวทางการผลิตลวดลายผ้าขึ้นดินจกไทยวนแบบใหม่ที่นอกเหนือจากเทคนิคการทอ

บทที่ 2

การค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล

2.1 ข้อมูล รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับรีสอร์ททงูใจใส

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

รีสอร์ททงูใจใส ตั้งอยู่บนยอดเขาในจังหวัดเชียงรายห่างจากดอยแม่สลองและดอยตุงซึ่งเป็นภูเขาที่สวยงาม 30 กิโลเมตร สามารถให้บริการห้องพักทั้งหมด 20 ห้อง ที่ตกแต่งแตกต่างกันออกไป พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการของ โรงแรม ที่นี้ให้บริการคือน้ำพุร้อนซึ่งตั้งอยู่ท่ามกลางสวนพฤกษชาติเขตร้อน มีทัศนียภาพภูมิทัศน์ที่กว้างไกลจากข้างบน รีสอร์ทแห่งนี้ยังมีสวนสมุนไพร สระว่ายน้ำอินฟินิตี้ ห้องสมุด และห้องอาหาร ผู้เข้าพักสามารถเพลิดเพลินไปกับบริการนวดสปาผ่อนคลาย หรือเลือกซื้อสินค้าที่ร้านของที่ระลึกซึ่งจำหน่ายงานฝีมือท้องถิ่นและแยมโฮมเมด นอกจากนี้ รีสอร์ทยังมีชั้นเรียนทำอาหารสำหรับผู้เข้าพัก ห้องอาหารให้บริการอาหารไทยและอาหารนานาชาติซึ่งปรุงโดยใช้วัตถุดิบตามฤดูกาลจากสวนสมุนไพรและตลาดท้องถิ่น

2.1.2 แนวความคิดของรีสอร์ท

รีสอร์ททงูใจใสเน้นการตกแต่งแบบธรรมชาติ ผสมผสานการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์แบบไทย โดยทางรีสอร์ทมีแนวคิดที่ให้ความสำคัญคุณค่างานฝีมือ ต้องการนำศิลปวัฒนธรรมแบบไทยมาตกแต่งบรรยากาศที่พักรให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวของชาวไทยและต่างชาติ ยกตัวอย่างได้จากการสร้างร้านค้าเพื่อให้นักช้อปปิ้งนำสินค้าทำมือทั้งเครื่องแต่งกาย กระเป๋าของที่ระลึกอื่นของที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดจำหน่าย

2.1.3 ภาพลักษณ์โดยรวมของรีสอร์ท

1. รีสอร์ทที่มีการตกแต่งที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยอย่างชัดเจน
2. เป็นรีสอร์ทที่สนับสนุนและเผยแพร่ภูมิปัญญาในท้องถิ่น
3. ห่วงใย ใส่ใจ รักษาสิ่งแวดล้อม
4. รีสอร์ทระดับสี่ดาว ที่มีทัศนียภาพที่สวยงามเหมาะกับการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ

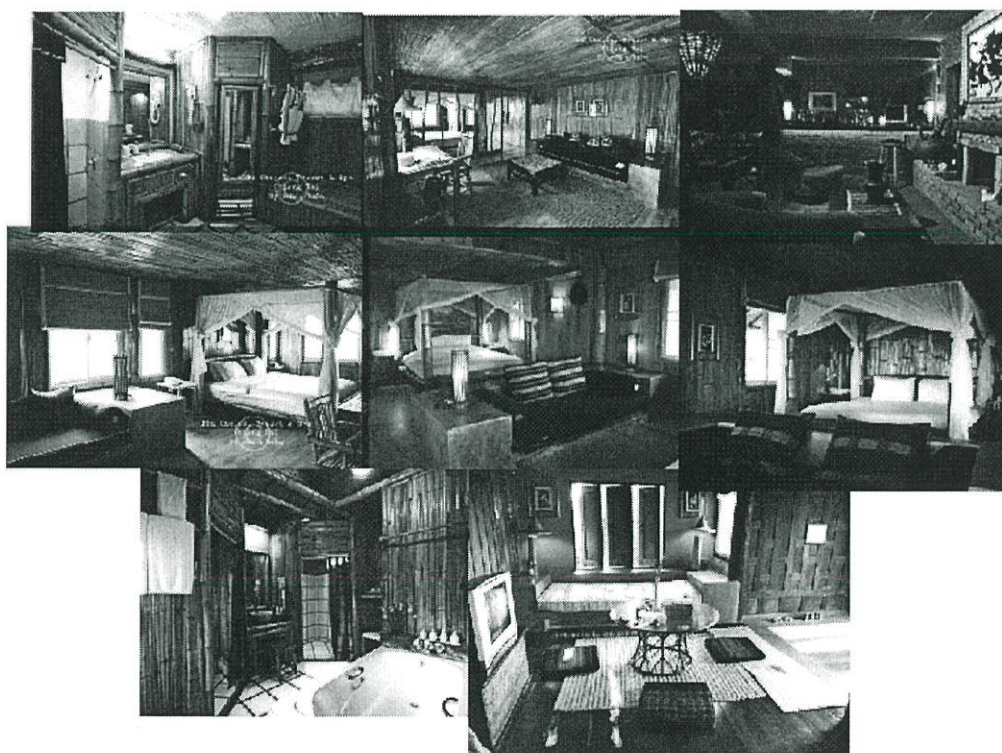
2.1.4 กลุ่มเป้าหมายของรีสอร์ท

นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ อายุประมาณ 25ปีขึ้นไป รายได้ 25,000 บาทขึ้นไป ที่มาท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ต้องการสัมผัสธรรมชาติป่าเขาชื่นชมทัศนียภาพที่สวยงาม ชื่นชอบในศิลปวัฒนธรรมไทย

2.1.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการตกแต่งสถานที่ภายในรีสอร์ท

2.1.5.1 ประเภทห้องพัก

- ห้องแมนเทนวิว
- ห้องคองเทจ
- ห้องดีลักซ์ แมนเทนวิว
- ห้องพูลวิลล่า

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงบรรยากาศห้องพักภายในรีสอร์ท

2.1.5.2 ทักษณภาพบรรยากาศโดยรอบที่พัก

- ห้องอาหาร

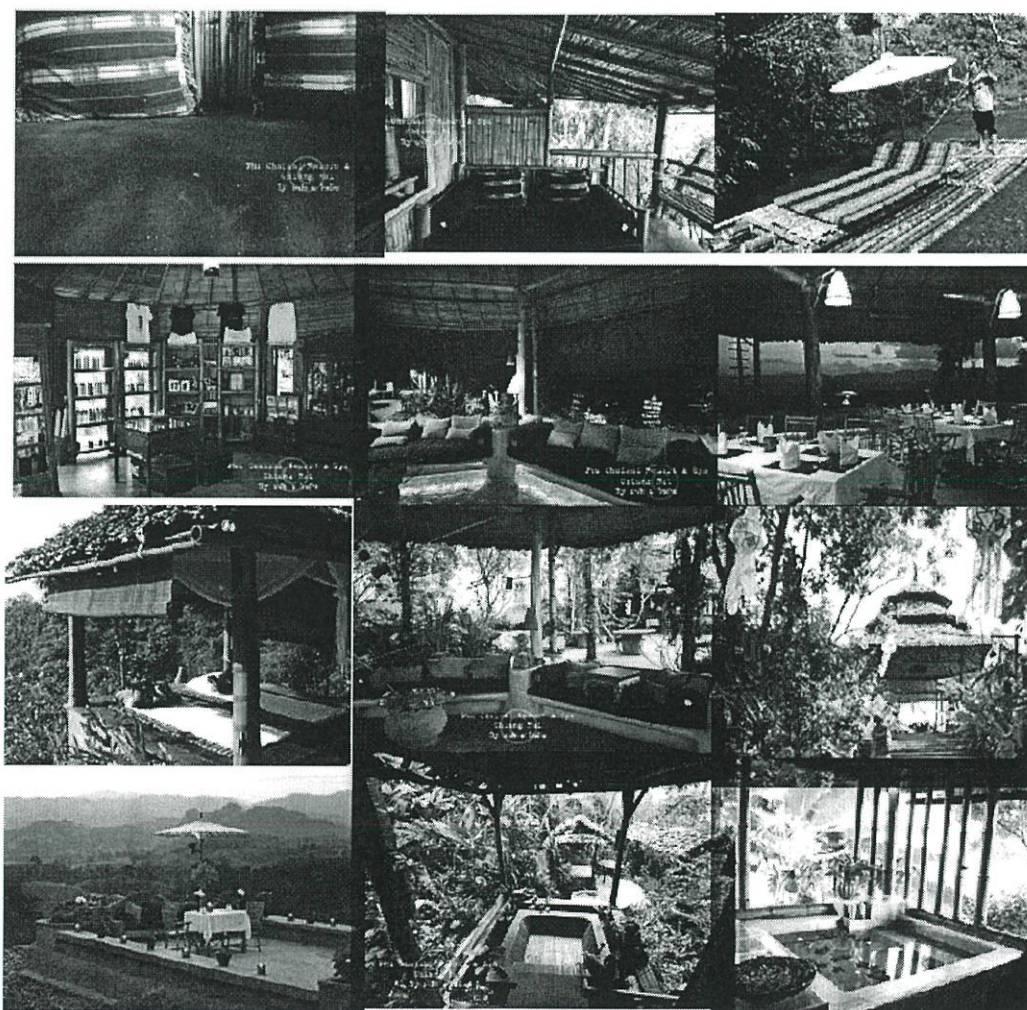
- ระเบียง

- ร้านขายของที่ระลึก

- ห้องสปา

- สระว่ายน้ำ

- ทักษณภาพ

ภาพที่ 2.2 ภาพแสดงบรรยากาศโดยรอบของรีสอร์ท

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าจีนตีนจกไทยวน จังหวัดราชบุรี

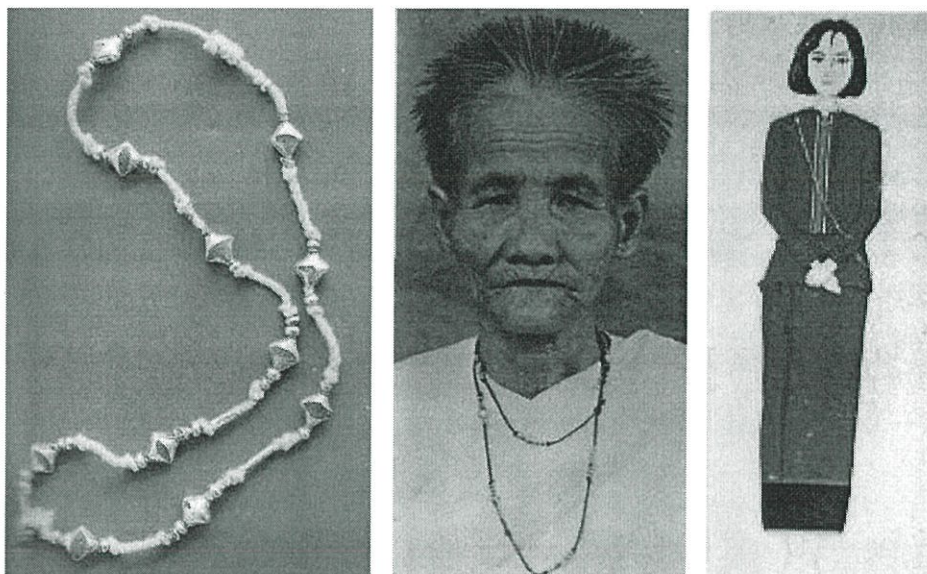
ชาวไทยวน หรือ โยนกเชียงแสน ได้รับโปรดเกล้าให้เคลื่อนย้ายมาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดราชบุรี ตั้งแต่พุทธศักราช 2347 นับถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2538) เป็นเวลาถึง 191 ปี ลูกหลานผู้สืบเชื้อสายไทยวนดังกล่าวก็ยังคงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อดั้งเดิมของเชื้อสายไว้ได้บ้าง อาทิ ภาษาพูด และ ศิลปะการทอผ้า จากการสำรวจข้อมูล และ ศึกษาวิเคราะห์ศิลปะผ้าจกของไทยวนราชบุรีใน พื้นที่ตำบลคูบัว 1,265 ครัวเรือน ตำบลคอนแร่ 721 ครัวเรือน ตำบล ห้วยไผ่ 806 ครัวเรือน และ ตำบลรางบัว จำนวน 884 ครัวเรือน รวม 2,576 ครัวเรือน ช่างฝีมือทอ 153 คน สามารถสรุปได้ในประเด็นต่อไปนี้

1. การแต่งกายของไทย-วน ราชบุรี
2. ประเภทและลักษณะเด่นของผ้าไทย-วน ราชบุรี
3. ศิลปะการเย็บและปักลาย

2.2.1 การแต่งกายของชาวไทยวน ราชบุรี

การแต่งกายของผู้หญิง หญิงไทยวนในระยะแรกๆ ของการตั้งถิ่นฐานคงแต่งกายแบบดั้งเดิมตามเอกลักษณ์ของชาวไทย-วนจากเมืองเชียงแสน แต่ระยะหลังตั้งแต่ พ.ศ.2470 เป็นต้นมา ผู้หญิงไทย-วนได้รับอิทธิพลของการผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างชุมชนเมืองกับชุมชนชนบทมากขึ้น จึงได้ปรับเปลี่ยนการแต่งกายจากดั้งเดิมมาสู่ความเป็นทันสมัยมากขึ้นอย่างไรก็ตาม การแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้หญิงไทย-วนก็พอหลงเหลือเป็นหลักฐานบอกที่มาดั้งเดิมจากโยนกเชียงแสน เช่น แม่อู่นุ่งผ้าจีนตีนจก ชิ้นชิว ชิ้นแล่ และเตียนอก ด้วยผ้าแถบเมื่อทำงานหรือทอผ้าอยู่ภายในบ้าน

ผู้หญิงที่มีฐานะจะมีเครื่องประดับ เช่น สร้อยทอง ที่เรียกเป็นภาษาพื้นบ้านว่า สร้อยถั่วแปบ ใช้สวมคอ หรือบางครั้งใช้สะพายแล่ง ผู้หญิงเวลาออกไปทำงานหรือธุระนอกบ้าน บางครั้งจะแต่งกายด้วยชุดเสื้อแถบแดง ซึ่งเป็นเสื้อพื้นบ้านของชาวไทยวนราชบุรีแต่โบราณ นิยมใส่มากที่ตำบลคอนแร่

ภาพที่ 2.3 ภาพสร้อยถั่วแปบ แม่อยู่ใส่สร้อยถั่วแปบ และชุดแลบแดง

ผู้หญิงไทยวนในสมัยก่อนจะต้องฝึกหัดทอผ้าขึ้นใช้เองทั้งผ้าซิ่น และ ผ้าที่ใช้ในวิถีชีวิต โดยเฉพาะผู้หญิงทุกคนจะต้องทอผ้าซิ่นตีนจกให้เป็น เพราะมีค่านิยมกันว่า สตรีใดที่สามารถทอผ้าจกได้จะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติของกุลสตรี เหมาะสมพร้อมที่จะแต่งงานเป็นแม่บ้านได้ ฉะนั้นในแต่ละครัวเรือนจะต้องมีการสอนและฝึกหัดให้ลูกสาว เมื่อใดผู้เป็นลูกสาวแต่งงาน เมื่อนั้นผู้เป็นแม่จะต้องเตรียมผ้าซิ่นตีนจกไว้สำหรับไหว้ ผ้าซิ่นตีนจกผืนนั้นผู้เป็นลูกสาวจะใช้นุ่ง หรือเก็บงำไว้จนเป็นมรดกตกทอดถึงลูกหลานในเวลาต่อมา ผ้าซิ่นตีนจกบางผืนถูกเก็บงำไว้จนถึงปัจจุบัน มีอายุยาวนานมากกว่าร้อยปี

การแต่งกายของผู้ชาย ผู้ชายไทยวน สมัยดั้งเดิม เมื่อออกไปทำงานนอกบ้านหรือเดินป่าจะนุ่งกางเกงซีกปก ลักษณะ กางเกงจีน ย้อมด้วยสีคราม สวนเสื่อแลบแดง หน้าอกประดับด้วยลูกกระดุมเงิน คาดเอวด้วยกระเป๋าลัก สำหรับใส่สัมภาระ เช่น ตลับยาสูบ ลูกกระสุน หมาก บุหรี่ ฯลฯ ปัจจุบันไม่มีผู้นิยมแต่งกายแบบนี้อีกแล้ว

ภาพที่ 2.4 ภาพกางเกงซั๊กปกของไทยวน เสื้อแลบแดงของผู้ชาย

2.2.2 โครงสร้างของผ้าซิ่นตีนจกไทยวน

โครงสร้างของการทอผ้าซิ่นของชาวไทยวนจังหวัดราชบุรี ประกอบด้วยผ้า 3 ส่วน แต่ละส่วนเป็นผ้าคนละชิ้น เช่นเดียวกับผ้าซิ่นไทยวนทั่วไป คือ

หัวซิ่น เป็นผ้าด้ายดิบสีขาวเย็บต่อกับผ้าสีแดง ส่วนที่เป็นแถบผ้าสีขาวอยู่ส่วนบนของหัวซิ่น และแถบสีแดงอยู่ติดกับตัวซิ่นช่วงฝีมือปัจจุบันใช้วิธีมัดขึ้นตอน โดยการทอหัวซิ่นและตัวซิ่นให้เป็นผืนเดียวกันซึ่งผิดจากโบราณผู้หญิงไทยวนมีคติในการประกอบหัวซิ่นอีกประการหนึ่งว่าจะต้องนำผ้าแถบสีขาวมาปะตามความกว้างของหัวซิ่น เรียกผืนนี้ว่า ป้าว จุดประสงค์เพื่อป้องกันการทำคุณไสย หรือเสน่ห์ยาแฝดให้แก่ผู้นุ่งผ้าซิ่นผืนนี้และริมชายบนของแถบผ้าสีขาวจะต้องปล่อยขอบ ทั้งนี้เพื่อให้ริมผ้าฟูเพื่อที่จะทำมาหากินเฟื่องฟู

ตัวซิ่น เป็น โครงสร้างของผ้าซิ่นที่อยู่ระหว่างหัวซิ่นและตีนซิ่น

ตีนซิ่น เป็นช่วงล่างสุดของผ้าซิ่นทุกประเภท ตีนซิ่นทุกผืนจะต้องมี “เล็บเหลือง” อยู่ส่วนท้ายของตีนซิ่นจึงถือเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมของผ้าซิ่นไทยวน

2.2.3 ประเภทของผ้าซิ่นตีนจกไทยวน

พบว่าแบ่งออกเป็น 4 ประเภทตามลักษณะและ โอกาสที่นำไปใช้ ดังนี้

2.2.3.1 ผ้าชั้นจก หมายถึง ชั้นที่มีตีนประกอบด้วยส่วนที่เป็นผ้าซึ่งทอลวดลาย โดยวิธีการทอด้วยการควักเส้นด้ายพิเศษ มาผูกมัดกับเส้นยืนเป็นสวดลายต่างๆ ตามแบบ ผ้าชั้นจกที่ พบในหมู่สตรีไทยวน ราชบุรี มี 3 ลักษณะ คือ 1. ชั้นตีนจก จกเฉพาะตีน ตัวชั้นเป็นผ้าพื้นสีดำหรือ สีคราม ชั้นบางผืนมีตัวชั้นทอด้วยวิธีจก ส่วนหัวชั้นให้ผ้าขาว ผ้าแดงเย็บต่อกันแล้วจึงต่อกับตัวชั้น 2. ชั้นจกทั้งตัว ทั้งชั้นและตัวชั้นทอด้วยวิธีจก แต่ทอเป็นผ้าคนละชั้นแล้วนำมาเย็บต่อกันเป็นผ้าผืน เดียว ตัวชั้นที่พบส่วนมากทอจกด้วยลายกุศ ลายนก หรือลายมะลิเลื้อยพันรอบตัวชั้น 3. ชั้นตีนจก ด้วยกมุก มีตีนชั้นทอด้วยวิธีการจกเช่นเดียวกับชั้นตีนจกทั่วไป ส่วนตัวชั้นทอด้วยวิธีกมุก

2.2.3.2 ผ้าชั้นตา ชั้นตาของชาวไทยวนราชบุรี มีศิลปะการทอรองจากชั้นตีน จก เรียก “ชั้นตَاه่มู่” ชั้นตَاه่มู่ชนิดนี้แตกต่างจากชั้นอื่นตรงที่ส่วนตัวชั้นมีการจกลายประกอบเป็น หมู่ๆ พันรอบตัวชั้น เว้นระยะเป็นช่วงๆ ลายที่ใช้จกส่วนใหญ่เป็นลายหักขอเหลี่ยม ลายมะลิเลื้อย ลายดอกจันเป็นต้น เป็นชั้นที่มีศิลปะการทอสูงรองจากชั้นตีนนก ปัจจุบันไม่เป็นที่นิยมในการทอ กันมากนัก ส่วนใหญ่เป็นลายที่ทอง่ายๆ

2.2.3.3 ผ้าชั้นชิว เป็นชั้นที่ทอขึ้นเพื่อใช้นุ่งในการทำงานอยู่กับบ้าน ตีนชั้น เป็นผ้าพื้นสีดำส่วนตัวชั้นเป็นสีเขียวจกลายประกอบระหว่างรอยต่อตีนกับตัว และตัวกับหัวชั้น

2.2.3.4 ผ้าชั้นแหล เป็นชั้นที่ใช้นุ่งทำงานทั้งในบ้านและนอกบ้าน มีวิธีการทอ ไม่ยากผู้หญิงไทยวนในสมัยก่อนมีชั้นแหลไว้นุ่งกันทุกคน

2.2.4 ลายผ้าชั้นตีนจกไทยวน

2.2.4.1 การทอลายหลัก ลายหลักเป็นลายขนาดใหญ่ที่อยู่ตรงกลางของชั้น มี รูปทรงที่เป็นหลักใหญ่ๆ มาตั้งแต่โบราณรวบรวมมาจนถึง พ.ศ. 2537 รวม 8 ลาย คือ 1) ลายดอก เชีย 2) ลายกาบ 3) ลายหน้าหมอน 4) ลายโค้งแก้ง 5) ลายกาบดอกแก้ว 6) ลายโค้งแก้งซ้อนเชียว 7) ลาย กาบซ้อนหัก 8) ลายหักนกคู่ ในปี พ.ศ. 2538 ได้มีการออกแบบลายผ้าจกชั้นใหม่ ชื่อ ลายแคทราย (แคทราย เป็นต้นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่มีมากบริเวณวัดแคทราย ปัจจุบันเกือบสูญพันธุ์หมดแล้ว สมเด็จพระเทพฯ ได้ทรงปลูก ณ ศูนย์สืบทอดคิลปะผ้าจก ราชบุรี บริเวณวัดแคทราย เมื่อคราวเสด็จ มาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดศูนย์ฯ) นับเป็นลายที่ 9 ของผ้าจกไทยวน ราชบุรี ลายหลักทั้ง 9 ลาย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) **ลายเดี่ยว** คือลายหลักที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ ลายดอกเชีย ลายหน้า

หมอน ลายโค้งแก้ง ลายกาบดอกแก้ว (2) **ลายผสม**คือลายที่เกิดจากการนำบางส่วนของลายเดี่ยวมา ผสมกัน เพื่อให้เกิดเป็นลายหลักขึ้นใหม่อีกลายหนึ่ง การผสมลายนับเป็นภูมิปัญญาของช่างฝีมือ ไทยวนแต่โบราณที่สามารถสร้างความหลากหลายจากลายดั้งเดิม เป็นลายผสมที่ใช้สำหรับเป็น ต้นแบบจก ได้แก่ ลายโค้งแก้ง ลายซ้อนเขี้ยว ลายกาบซ้อนหัก ลายหักนกคู่ และลายแคทราย

2.2.4.2 การทอลายประกอบ ได้แก่ ลายที่มีขนาดเล็กกว่าลายหลัก ใช้ประกอบ ลายหลักลายประกอบจะถูกจัดให้อยู่ทั้งสองข้างของลายหลักข้างละเท่ากัน ลายประกอบแต่ละลาย ในแต่ละพื้นบ้านอาจจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป บางลายก็ไม่มีชื่อเรียก เนื่องจากช่างทอรุ่นใหม่ ไม่ได้จดจำลวดลายไว้ ตัวอย่างเช่น ลายขอ ลายขอประแจ ลายขอเหลียว ลายดอกข้าวตอก ลาย มะลิเถี่ย ลายกุด ลายพันปลา ลายนกเข้าโอง ลายนาค ลายคน ลายนก เป็นต้น

ผู้ทอผ้าในจังหวัดราชบุรีจะทอตามลวดลายข้างต้น แต่อีกส่วนหนึ่งก็มีการ ประยุกต์ลวดลายใหม่โดยกลุ่มนักวิชาการจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งทั้งหมดมักนำมาใช้เป็น ผ้าชิ้น ผ้าหน้าหมอน ย่อม ฯลฯ

2.2.5 **รูปลักษณะของลายหลักบนผ้าจกและศิลปะการปักเย็บด้วยมือของชาวไทยวน**
เอกลักษณ์ของลายหลักบนผ้าจกลายหลักเป็นลายขนาดใหญ่ที่ใช้จกอยู่ตรงกลางของผืนผ้ามีรูปทรง ที่เป็นหลักใหญ่ ๆ มาแต่โบราณถึงพุทธศักราช 2537 จำนวน 8 ลายคือ

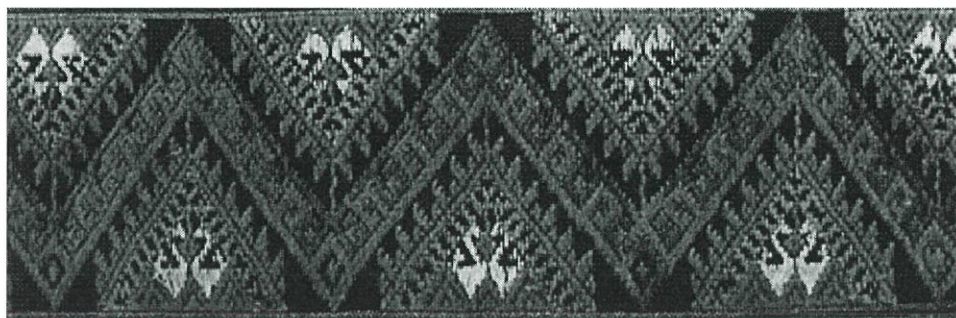
ภาพที่ 2.5 ภาพประกอบลายโค้งแก้ง

2.2.5.1 ลายโค้งแก้ง

ที่มาของชื่อ เรียกสืบต่อกันมาแต่โบราณ

แนวทางสันนิษฐาน ไม่พบ

แหล่งที่นิยมทอ กลุ่มช่างฝีมือตำบลคูบัว บ้านตะโก ตำบลหนองปลาหมอ ตำบลหนองโพ-บางกะโดปัจจุบันมีทอที่ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจกราชบุรี วัดแคทราย ศูนย์หัตถกรรมวัดคูบัว
ประโยชน์ ใช้ทอเป็นลายตีนผ้าชั้นตีนจก ผ้าชั้นตา

ภาพที่ 2.6 ภาพประกอบลายโค้งแก้งซ้อนเขียว

2.5.5.2 ลายโค้งแก้งซ้อนเขียว

ที่มาของชื่อ เรียกสืบทอดมาแต่โบราณ

แนวทางสันนิษฐาน ไม่พบ

แหล่งที่นิยมทอ กลุ่มช่างฝีมือบ้านคูบัว เช่น กลุ่มบ้านใหม่ บ้านตะโก บ้านหนองจัน บ้านหัวนา ปัจจุบัน ทอเกือบทุกกลุ่มเช่น ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจกราชบุรี วัดแคทราย ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านวัดคูบัว

ประโยชน์ ใช้ทอเป็นลายจกของตีนผ้าชั้นตีนจก จะมีบ้างในบางแห่งทอเป็นลายผ้าใช้สอย เช่น ผ้าคล้องคอ

ภาพที่ 2.7 ภาพประกอบลายกาบซ้อนหัก

2.5.5.3 ลายกาบซ้อนหัก

ที่มาของชื่อ เรียกกันมาตั้งแต่โบราณ

แนวทางสันนิษฐาน ไม่พบ

แหล่งที่นิยมทอ กลุ่มช่างฝีมือตำบลคูบัวที่บ้านหนองผ้าขาว ปัจจุบันมีช่างทอที่บ้านตะโก ตำบลคูบัว เป็นลายที่ทอยากกว่าลายอื่นๆ

ประโยชน์ ใช้ทอจกเป็นตีนผ้าชั้นตีนจก

ภาพที่ 2.8 ภาพประกอบลายหักนกคู่

2.5.5.4 ลายหักนกคู่

ที่มาของชื่อ เรียกสืบทอดกันมาแต่โบราณ

แนวทางสันนิษฐาน ไม่พบ

แหล่งที่นิยมทอ กลุ่มช่างฝีมือทอตำบลคูบัว ตำบลห้วยไผ่ ปัจจุบันนิยมทอที่ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจกราชบุรี วัดแคทราย ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้าน วัดคูบัว และศูนย์หัตถกรรมวัดรางบัว

ประโยชน์ ใช้ทอเป็นลายจกในตีนผ้าชั้นตีนจก

ภาพที่ 2.9 ภาพประกอบลายหน้าหมอน

2.5.5.5 ลายหน้าหมอน

ที่มาของชื่อ เรียกสืบต่อกันมาตั้งแต่โบราณ

แนวทางสันนิษฐาน รูปทรงคล้ายสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนมักปรากฏอยู่ในลายของหน้าหมอนจก

แหล่งทอ กลุ่มช่างฝีมือคูบัว ปัจจุบันทอที่ศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจกราชบุรี และศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านราชบุรี วัตถุประสงค์ว่าลายหน้าหมอนไม่มีผู้นิยมมากนัก

ประโยชน์ ใช้ทอจากเป็นลายในตีนผ้าจีน และจะพบบ้างในหน้าหมอนจกของไท-ยวนราชบุรี

ภาพที่ 2.10 ภาพประกอบลายดอกเขี้ยว

2.5.5.6 ลายดอกเขี้ยว

ที่มาของชื่อ เป็นชื่อที่เรียกสืบกันมาตั้งแต่โบราณ

แนวทางสันนิษฐาน ไม่สามารถสันนิษฐานได้แน่ชัด

แหล่งที่นิยมทอ ช่างฝีมือไท-ยวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เช่น กลุ่มบ้านห้วยนา ของคุณยายซื่อน กำลั้งหาญ และกลุ่มศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจกราชบุรี ปัจจุบันกลุ่มช่างฝีมือกลุ่มอื่นเริ่มนำไปทอกันบ้าง

ประโยชน์ ใช้ทอเป็นลายผ้าจกเพื่อประกอบเป็นชิ้นดินจก ไม่พบในผ้าจกประเภทอื่น

ภาพที่ 2.11 ภาพประกอบลายกาบ

2.5.5.7 ลายกาบ

ที่มาของชื่อ เรียกสืบต่อกันมาตั้งแต่โบราณ

แนวทางสันนิษฐาน ลักษณะของลาย คล้ายกับกาบของลำไม้ไผ่

แหล่งที่นิยมทอ ช่างฝีมือกลุ่มตำบลคอนแร่ ตำบลห้วยไผ่ ตำบลรางบัว ปัจจุบัน มีการทอในทุกกลุ่มช่างฝีมือ เช่น ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านวัดนาหนอง วัดคูบัว วัดรางบัว และช่างฝีมือทอบ้านตะโกกลุ่มบ้านห้วยนาและศูนย์สืบทอดศิลป์ผ้าจากราชบุรี วัดแคทราย เป็นลายที่มีผู้นิยมทอกันมาก และถือว่าเป็นลายมาตรฐานของผ้าจากราชบุรี

ประโยชน์ ใช้ทอเป็นตีนผ้าขึ้นตีนจก หน้าหมอนจก

ภาพที่ 2.12 ภาพประกอบลายกาบดอกแก้ว

2.5.5.8 ลายกาบดอกแก้ว

ที่มาของชื่อ เป็นลายในตระกูลลายกาบ

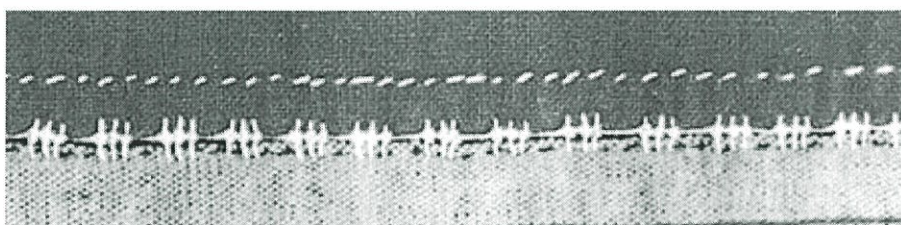
แนวทางสันนิษฐาน นักวิชาการกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดชื่อขึ้นใหม่

แหล่งที่นิยมทอ กลุ่มช่างฝีมือตำบลคอนแร่ เช่น บ้านห้วย หนองโป่ง วัด

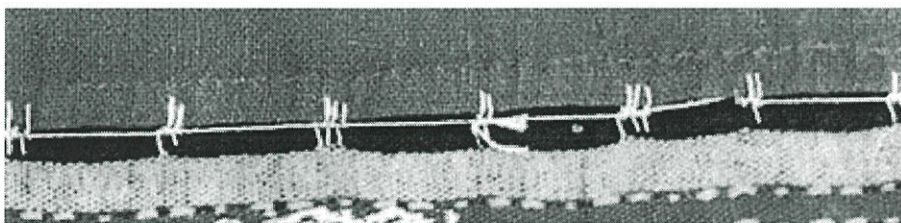
นาหนอง คอนชาด คอนกอกและตำบลรางบัว รางอาว ชาติใหญ่
ประ โยชน์ ใช้ทอเป็นลายในตีนผ้าชั้นตีนจก หน้าหมอนจก

2.2.6 วิธีการตัดเย็บตัวขึ้นและการปักลายประดับลงบนผืนผ้าของไทยวน

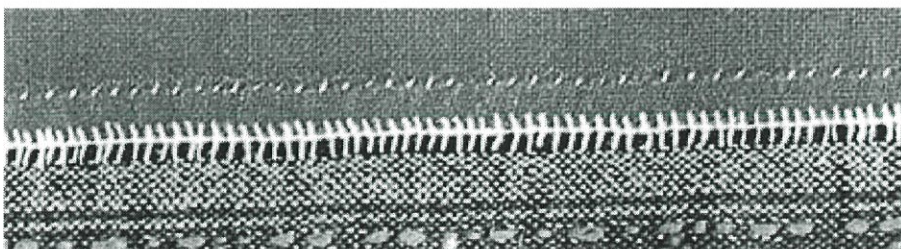
พบว่า วิธีการตัดเย็บแนวตะเข็บเพื่อประกอบกันเป็นตัวขึ้นมีวิธีและเรียกชื่อต่างๆ กัน ดังนี้

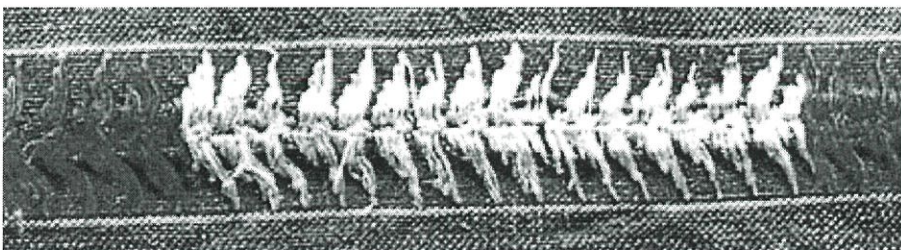
ภาพที่ 2.13 ภาพประกอบการเย็บลายขอดหัวแมงดา

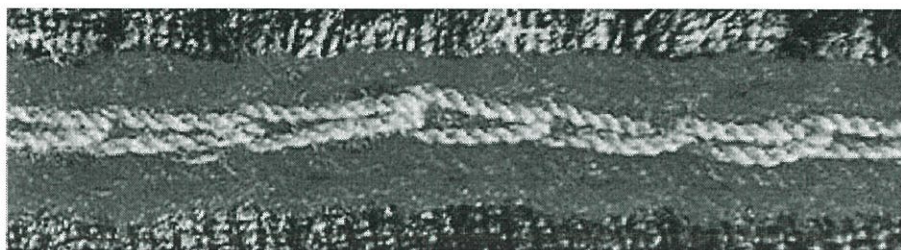
ภาพที่ 2.14 ภาพประกอบการเย็บขอดหัวแมงดา

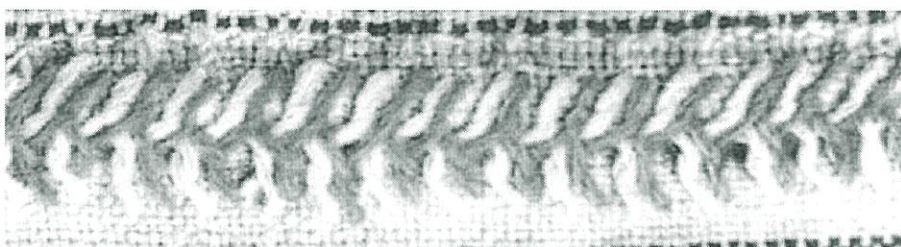
ภาพที่ 2.15 ภาพประกอบการเย็บคล้องปลายเข็ม

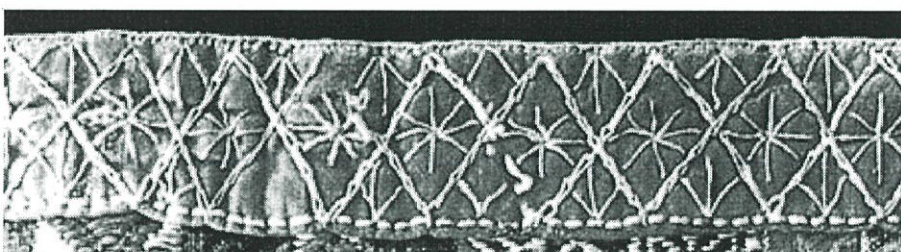
ภาพที่ 2.16 ภาพประกอบการเย็บลายกำปั่น

ภาพที่ 2.17 ภาพประกอบการเย็บลายคดโค้งดางกบ

ภาพที่ 2.18 ภาพประกอบการเย็บลายกางปลา

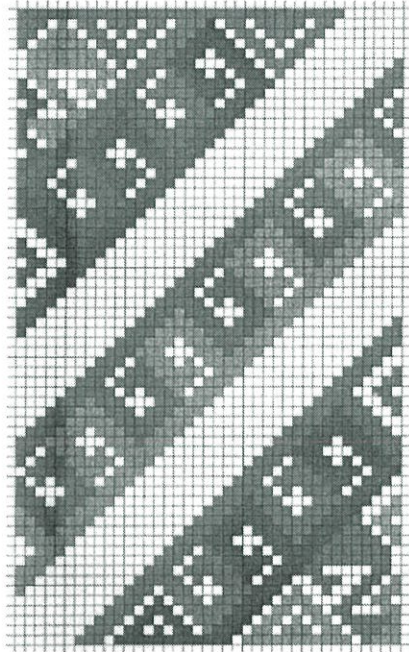
ภาพที่ 2.19 ภาพประกอบการเย็บลายผักแว่น

ภาพที่ 2.20 ภาพประกอบการเย็บลายไข่เลือด

2.2.7 การถอดลายผ้าชั้นดินจกไทยวน

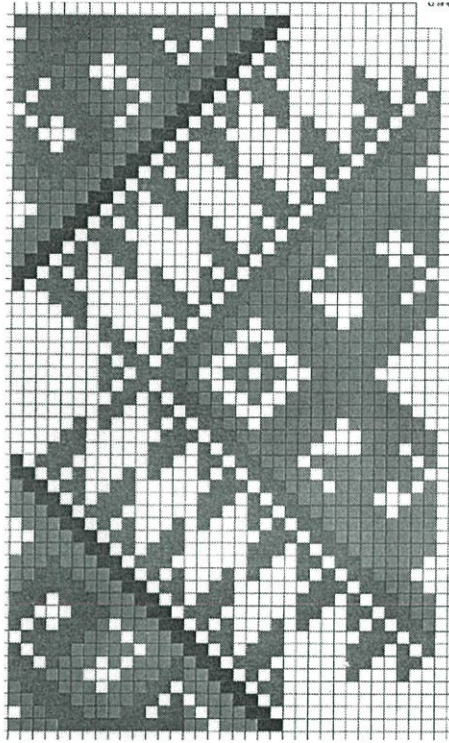
2.2.7.1 ลายหลัก

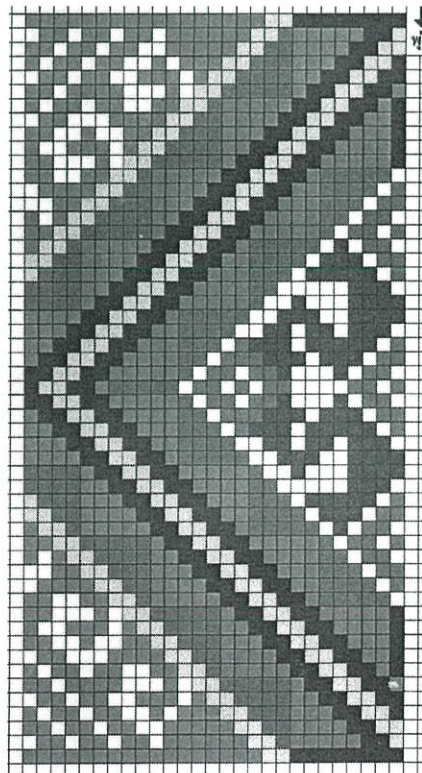
ภาพที่ 2.21 ถอดลาย ลายเดี่ยว โกงแก้ง

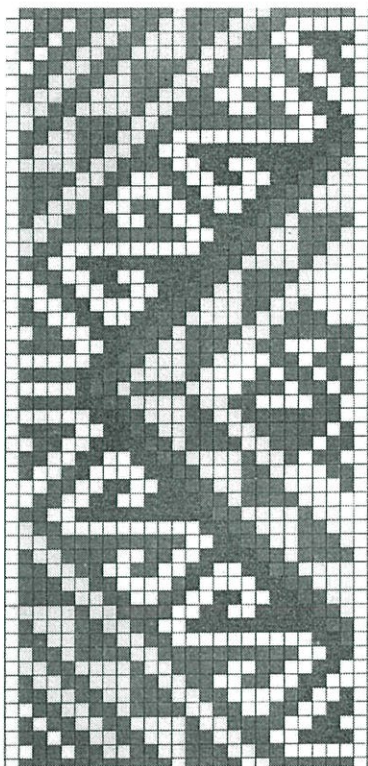
ภาพที่ 2.22 ถอดลาย ลายเดี่ยว ลายหน้าหมอน

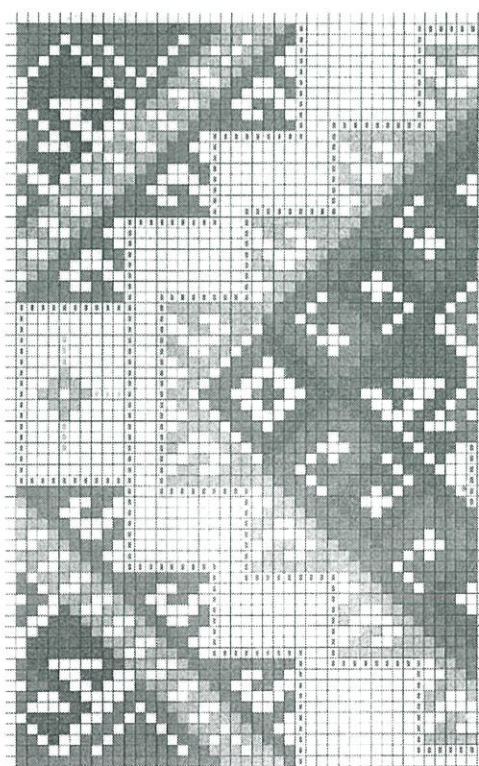
ภาพที่ 2.23 ถอดลาย ลายเดี่ยว ลายดอกเซีย

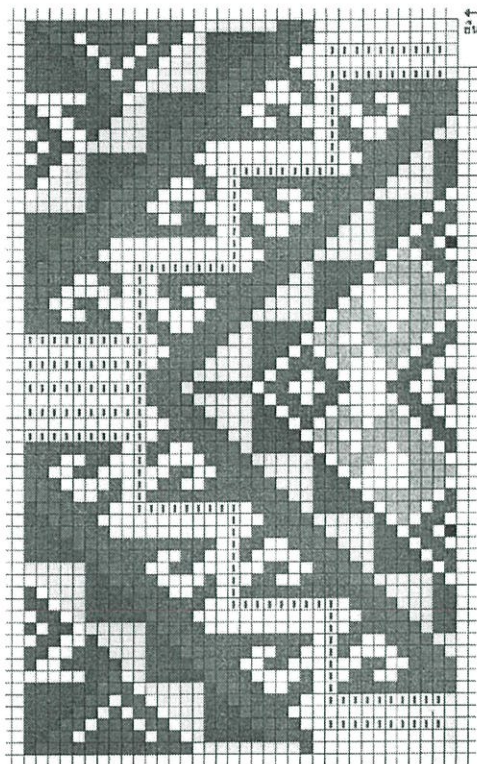
ภาพที่ 2.24 ถอดลาย ลายเดี่ยว ลายกาบ

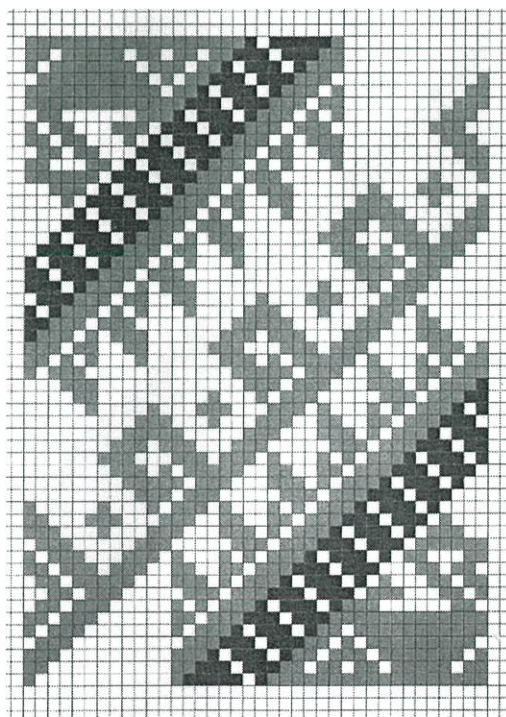
ภาพที่ 2.25 ถอดลาย ลายเดี่ยว ลายกาบดอกแก้ว

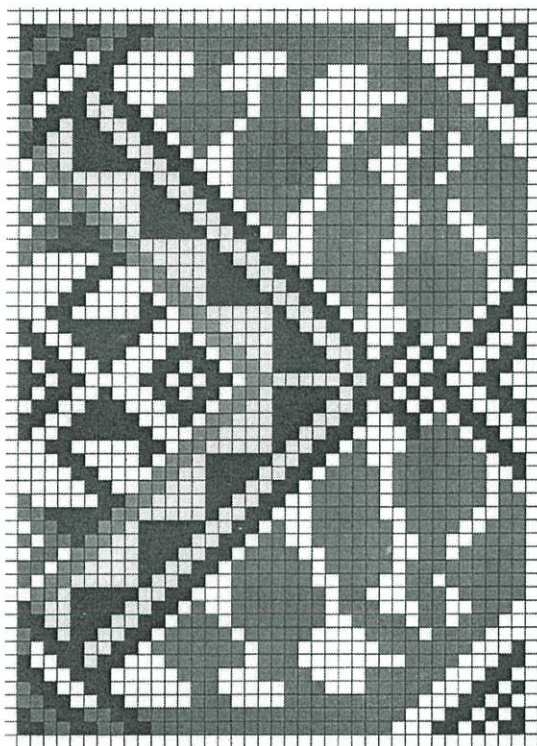
ภาพที่ 2.26 ถอดลาย ลายผสม ลายนกหูกู่

ภาพที่ 2.27 ถอดลาย ลายผสม ลายกาบซ้อนหัก

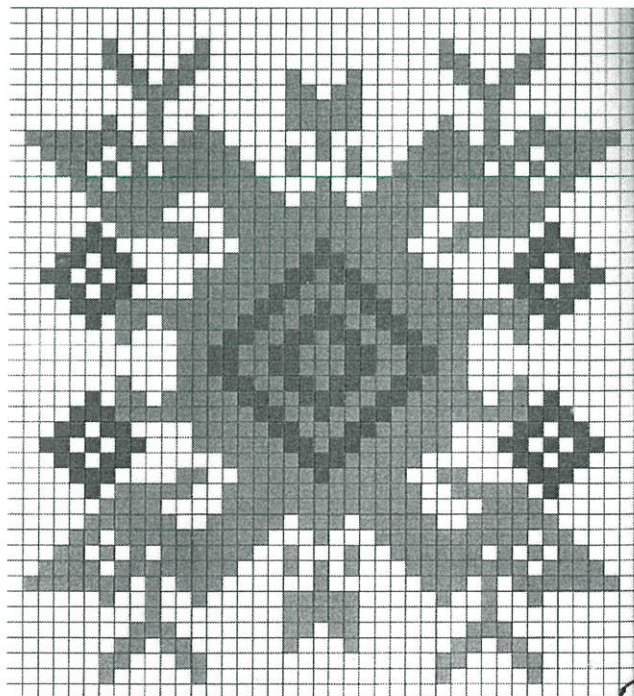

ภาพที่ 2.28 ถอดลาย ลายผสม ลายไก่อั้งซ้อนเชียว

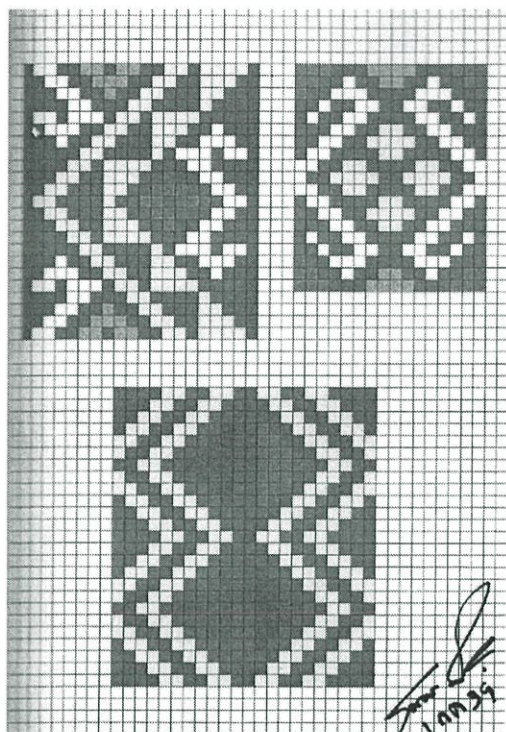

ภาพที่ 2.29 ถอดลาย ลายผสม ลายแคทราย

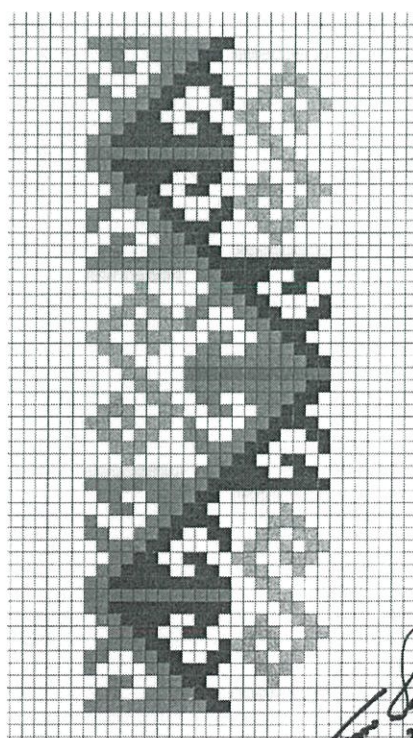
2.2.7.2 ลายประกอบ

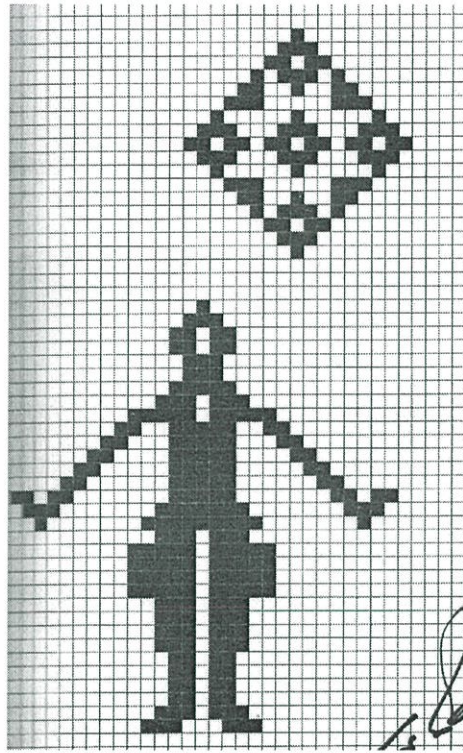
ภาพที่ 2.30 ถอดลาย ลายนาค

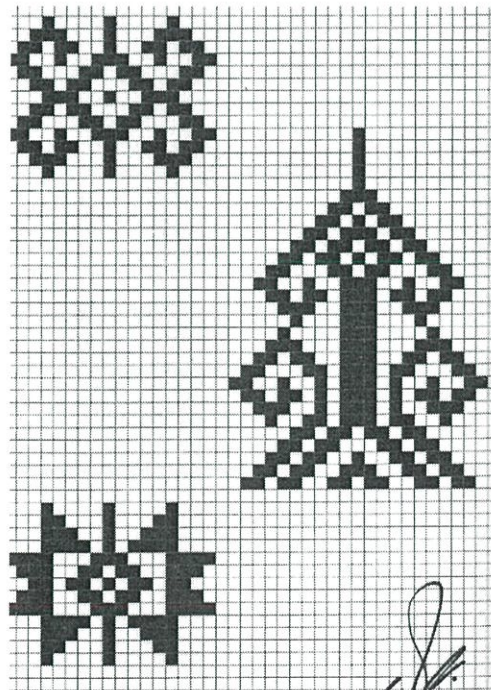
ภาพที่ 2.31 ถอดลาย ลายประกอบ

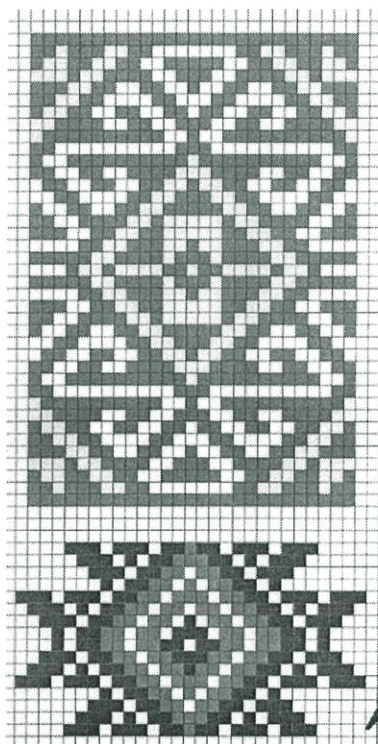
ภาพที่ 2.32 ถอดลาย ลายประกอบ ลายหักในชั้นตาห่ม

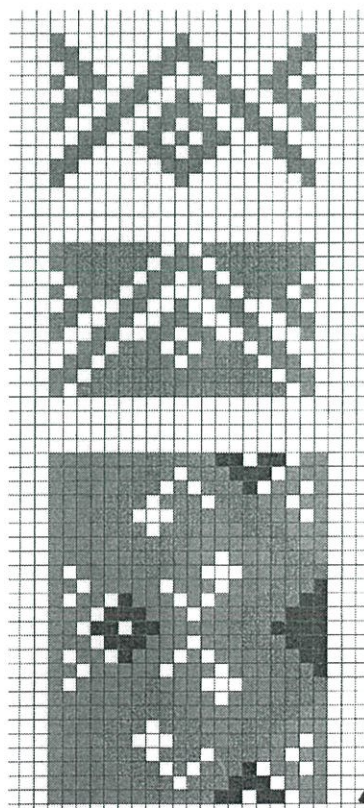
ภาพที่ 2.33 ถอดลาย ลายประกอบ ลายคน ลายดอกข้าว

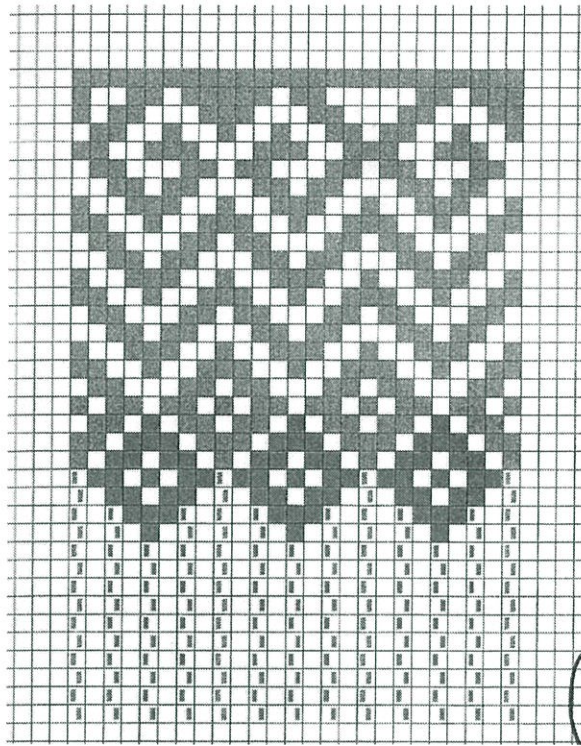
ภาพที่ 2.34 ถอดลาย ลายประกอบ

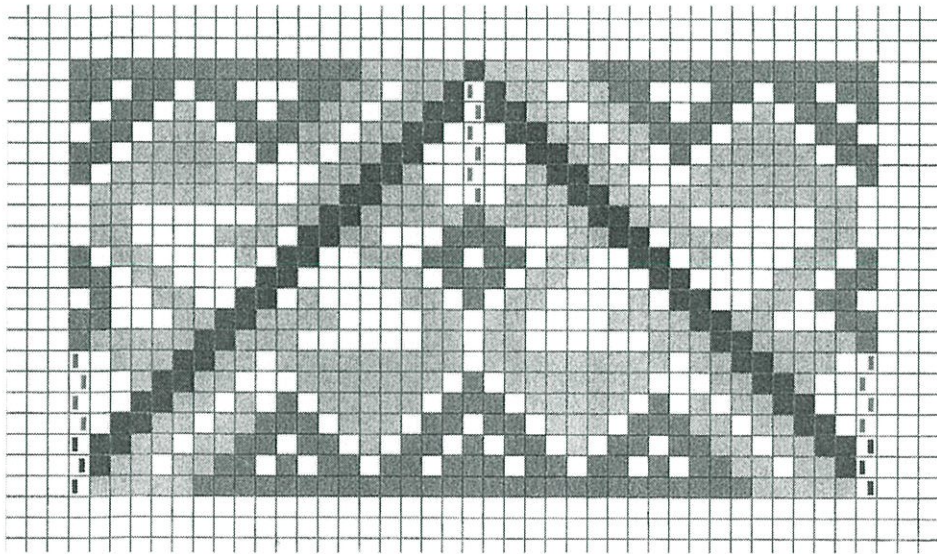
ภาพที่ 2.35 ถอดลาย ลายประกอบ ลายขอ ดอกจัน

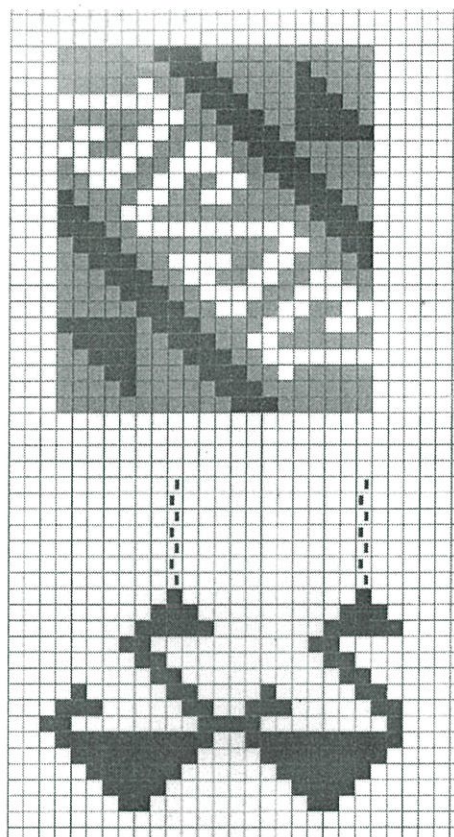
ภาพที่ 2.36 ถอดลาย ลายประกอบ ลายกุด มะลิเดี่ยว

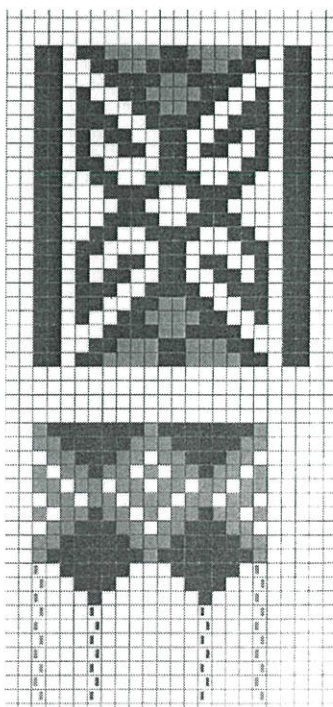
ภาพที่ 2.37 ถอดลาย ลายประกอบ ลายชะเปา

ภาพที่ 2.38 ถอดลาย ลายประกอบ ลายนกคู่กินน้ำอ่วมต้น

ภาพที่ 2.39 ถอดลาย ลายประกอบ ลายขอ ลายนก

ภาพที่ 2.40 ถอดลาย ลายประกอบ ลายขอประแจ

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ

2.3.1 หมอนอิง

หมอนอิงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้โซฟาในห้องรับแขกดูสวยงาม ดังนั้นการเลือกหมอนอิงมาวางประดับและใช้ประโยชน์จึงควรใส่ใจ ซึ่งควรพิจารณาทั้งรูปแบบ รูปทรง ขนาด โทนสี ลวดลาย และวัสดุที่ใช้

รูปแบบหมอนอิง มีแบบถอดซักได้ และแบบเย็บติดตาย

รูปทรง มีแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส แบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบบกลม แบบหมอนข้าง และรูปทรงอิสระ

ขนาด มีหลายขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ ควรเลือกให้เหมาะสม โดยดูจากขนาดของโซฟา ไม่ให้ขนาดหมอนอิงใหญ่เกินไป วางเต็มหรือวางเกะกะมากเกินไป สีและลวดลาย มีทั้งแบบสีพื้น แบบลวดลาย ลายดอกไม้ ลายทาง ลายจุด ฯ

ควรจัด ให้มีสีอ่อนกับสีเข้ม หรือสีพื้นกับลวดลาย ปนกันจะดูสวยกว่า

วัสดุที่ใช้ เช่นผ้าฝ้าย ผ้าขนสัตว์ หนัง

ใส่หมอน แบบนุ่น ฟองน้ำ โยสังเคราะห์

โดยการใส่แถบ กู้นข้าง สลับสี ตัดปะ ใส่พู่ แล้วแต่จะออกแบบ

หมอนอิงมีหลายขนาด หลายแบบ

แบบที่เป็นขนาดมาตรฐานที่ใช้โดยทั่วไป

แบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส

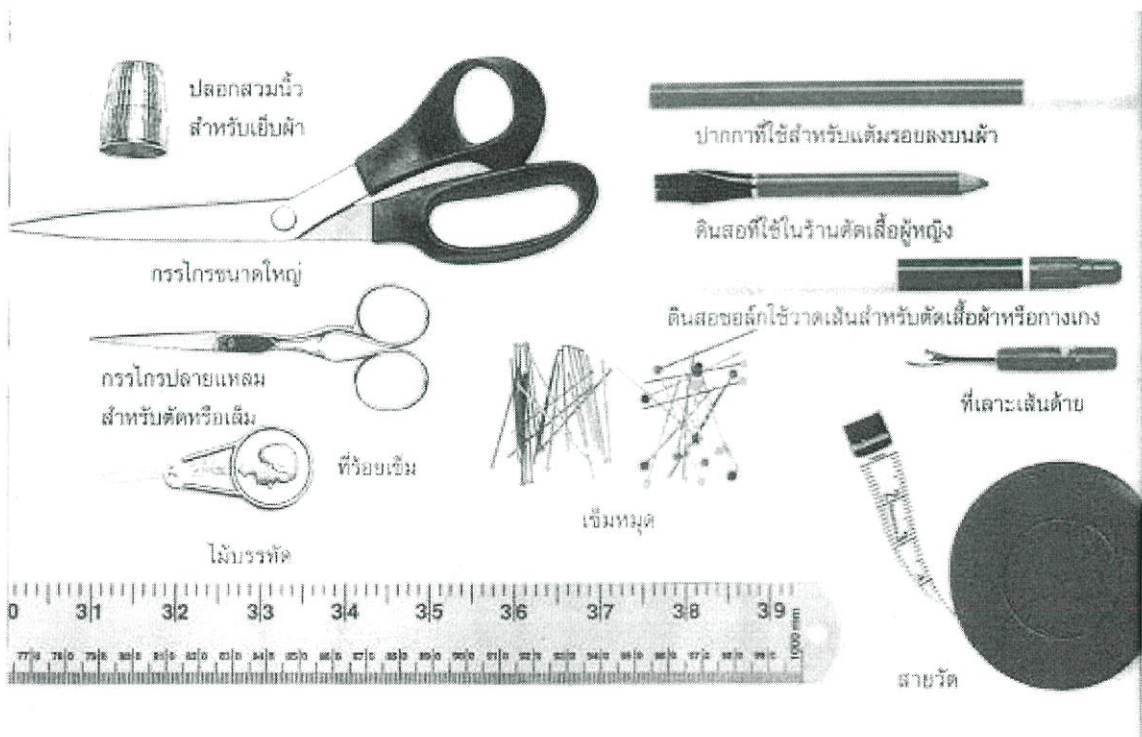
- ขนาด 14" X 14" เป็นหมอนอิงขนาดจิ๋ว
- ขนาด 16" X 16" เป็นหมอนอิงขนาดเล็ก
- ขนาด 18" X 18" เป็นหมอนอิงขนาดกลาง
- ขนาด 20" X 20" เป็นหมอนอิงขนาดใหญ่
- ขนาด 24" X 24" เป็นหมอนอิงขนาดจัมโบ้

ขนาด 18" X 18" และ ขนาด 20" X 20" เป็นขนาดกำลังดี เหมาะที่จะใช้

อุปกรณ์ที่ใช้ในการปักมีไม่ค้อยมาก ได้แก่ เข็ม เส้นด้าย เศษผ้า และกรรไกร ในการทำงานปักให้เสร็จหนึ่งชิ้นต้องใช้เวลาและความประณีตมาก ดังนั้นอุปกรณ์ที่ใช้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการที่จะทำให้ผลงานออกมาดี และคงทนถาวร ทำได้ โดยการใช้เครื่องมือ เส้นด้าย และผ้า ที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงต้องใช้เวลาไม่น้อยในการเลือกมาใช้

2.4.1.2 กล่องเก็บอุปกรณ์

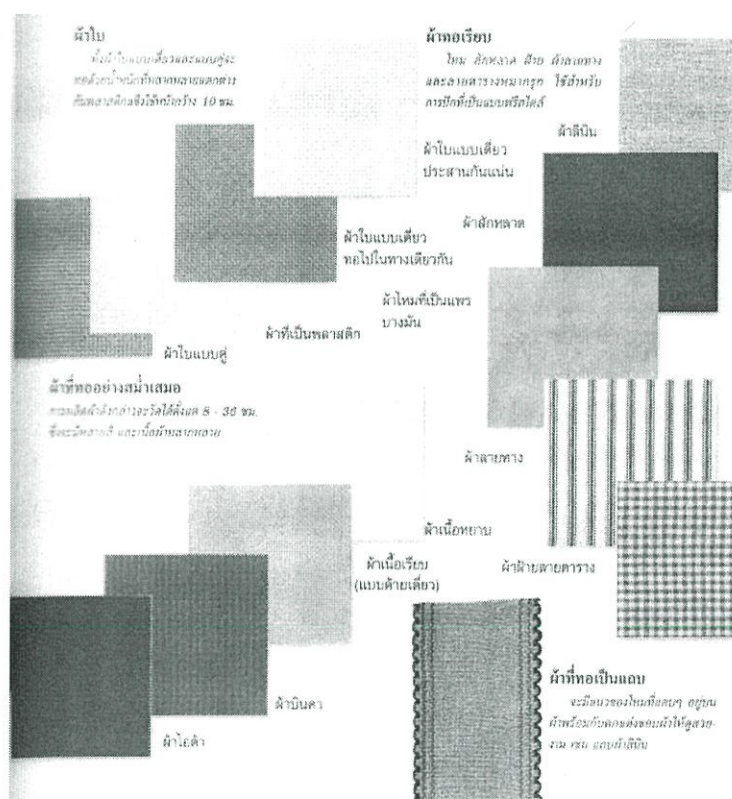
กล่องเก็บเข็มและเส้นด้ายควรมีกรรไกรที่แหลมคม 2 อัน โดยกรรไกรอันใหญ่จะใช้สำหรับตัดผ้า และกรรไกรปลายแหลมใช้สำหรับเล็มเส้นด้ายหรือปมการตัด หรือเล็มในส่วนที่ปักไว้ เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการปักที่ผิดพลาด และการปักที่แนวเคลื่อนที่ไป เราจะใช้ดินสอที่ใช้ในร้านตัดเสื้อผู้หญิง หรือปากกาเพื่อวาดเป็นขอบหรือแนวที่จะปักลงบนผ้า การเลือกใช้ปากกาที่มีหมึกที่เลือนหายไปเร็วใช้สำหรับผ้าที่ไม่สามารถล้างรอยเหล่านี้่ออกได้ รอยที่เขียนด้วยดินสอซอหลักที่วาดลงบนผ้าจะสามารถลบออกได้ง่าย ส่วนไม้บรรทัดและบล็อกสวมนี้นี้สำหรับเย็บผ้าก็เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์เช่นกัน

ภาพที่ 2.41 อุปกรณ์ที่ใช้ในการปัก

2.4.1.3 ผ้าและผ้าใบ

เราสามารถปักบนผ้าหลายชนิดได้ แต่ก็ยังมีการออกแบบผ้าสำหรับการปัก โดยเฉพาะ ผ้าที่ทอมาจากฝ้ายหรือลินินนั้นช่องสี่เหลี่ยมของผ้าจะเป็นช่องที่ทอออกมาแบบปกติ ผ้าเหล่านี้วัดได้ด้วยการนับ หรือจำนวนของเส้นด้ายทุกๆ นิ้ว จึงเห็นได้ว่าเมื่อใช้เส้นด้ายมากเท่าไร เนื้อผ้าที่ใช้ก็จะต้องดีเท่านั้น การใช้เส้นด้ายที่นุ่มและเป็นไหมเดี่ยวสำหรับเส้นด้ายที่ต้องมีการนับผ้าที่ถูกดึง และงานที่ต้องคงไหมออกมา ไหมที่เป็นเส้นคู่ ใค้ดำ, บินคา หรือ อาเคนเจอร์ ใช้สำหรับการปักครอสติช และในส่วนของผ้าใบก็ใช้สำหรับลายถัก

ภาพที่ 2.42 ชนิดผ้าที่ใช้ในงานปัก

2.4.1.4 เส้นด้าย

เส้นด้ายที่ใช้ในการปักมีสีมากมายนับไม่ถ้วน เนื้อผ้า น้ำหนัก ความกว้าง ความหนาของเส้นด้ายนั้น จะสัมพันธ์กับขนาดและรูปร่างของการปัก ซึ่งจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน

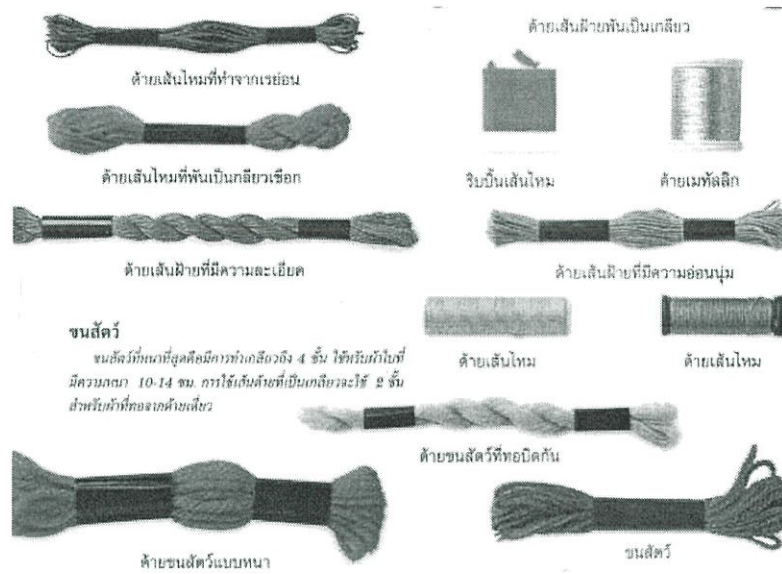
ออกไป ในส่วนของขนแกะและเส้นด้ายที่ปักแล้วนั้นจะมีการจัดเก็บแบบเกลียวเดี่ยว ซึ่งประกอบไปด้วย 6 แบบ

เส้นไหมจะแบ่งไหมออกเป็น 3 ชนิด คือใช้ 2 หรือ 3 สำหรับลายจลดู และหนึ่งที่จะปัก ลงบนผ้าซึ่งมันจะมีการบิดเข้าหากัน โดยเราสามารถที่จะแยกหรือนำมารวมกันก็ได้ขึ้นอยู่กับความกว้างของเส้นที่ต้องการ เราสามารถร้อยเส้นด้ายเข้าในเข็มได้ตั้งแต่ 2 สีหรือมากกว่านั้นเพื่อสร้างลวดสีใหม่ขึ้นมา หนังสือตัวอย่างที่ผลิตออกมาและการ์ดที่เกี่ยวกับสีต่างๆ ของเส้นด้ายก็จะแสดงถึงส่วนที่มีความแตกต่าง และสามารถเป็นแหล่งความคิดใหม่ของเราได้

ด้ายเส้นไหม และ ด้ายเส้นฝ้าย ด้ายเส้นไหมและด้ายเส้นฝ้ายทำขึ้นมาจากเส้นด้ายที่เป็นเส้นเดี่ยวและเส้นด้ายที่พันเป็นเกลียวเชือก ด้ายเส้นไหมด้ายเรย่อน และด้ายเส้นฝ้ายที่เส้นด้ายถูกบิดเป็นเส้นเล็กๆ จะมีความมันของผ้าให้เห็น ในขณะที่ผ้าฝ้ายที่ทอด้วยด้ายที่พันเป็นเกลียวเชือก จะให้งานที่ดูดี การใช้ด้ายเส้นไหมที่มีความละเอียดหรือด้ายเส้นฝ้ายที่มีความอ่อนนุ่ม เหมาะสำหรับด้ายที่ไม่มีเหงา ส่วนด้ายเมทัลลิกนั้นเหมาะสำหรับการปักดอกกุหลาบ และดอกไม้ที่เป็นธรรมชาติ

ภาพที่ 2.43 ภาพประกอบตัวอย่างด้ายที่ใช้ในงานปัก

ภาพที่ 2.44 ภาพประกอบตัวอย่างด้ายที่ใช้ในงานปัก

เส้นด้ายที่จะนำมาปักควรจะคลายออกจากหลอดด้ายหรือกลุ่มด้ายได้ง่าย แต่ก็ต้องมีความประณีตและระมัดระวังเมื่อนำไหมเหล่านี้ไปใช้กับผ้าฝ้ายหรือขนสัตว์ที่มีใจเป็นเส้นด้ายเดี่ยว การปักใจด้ายต้องบิดให้มันคลายตัวก่อนที่จะนำมาใช้ แต่ไม่ควรเอากระดาษที่มัดใจด้ายอยู่ออกไป

เส้นไหมเหล่านี้จะขมวดกันจนยุ่ง ในการป้องกันเส้นไหมไม่ให้เสียหายเมื่อมันต้องผ่านเนื้อผ้าหลายๆครั้งก็คือ ในการตัดไหมเพื่อที่จะนำไปปักควรจะให้มีความยาวได้ไม่เกิน 20 นิ้ว นอกจากนี้ควรจะใช้ที่สนด้าย และเข็มสำหรับเส้น ด้ายที่เหมาะสมกับด้ายเส้นฝ้ายและด้ายเส้นไหม หรือการทำเส้นไหมหรือการทำเส้นไหมให้เป็นวงหรือห่วงสำหรับไหมที่พันกันเป็นเกลียว และไหมที่ปั่นด้วยความละเอียด หรือไหม ที่ทำจากขนสัตว์ หรือมีขนฟู

การคลายใจเส้นด้ายออกให้แกะกระดาษที่มัดไหมออก คลายเกลียวออกและตัดไหมให้เป็นแถวเดี่ยว หลังจากนั้นให้พันเข้าหากัน โคนสอดไหมเป็นปมหลวมหลวม

2.4.1.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการปัก

1) **เข็ม** การเลือกใช้เข็มที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ โดยเข็มจะมีอยู่ 5 ชนิด ซึ่งแต่ละชนิดจะมีข้อแตกต่างออกไปในการตกแต่งและจุดประสงค์อื่น การเลือกใช้เข็มจะดูในเรื่องของความหนาและความยาวที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้ง่ายในการร้อยด้ายและเวลาเย็บผ่านเนื้อผ้าก็ง่าย

2) **ชนิดของเข็ม** เป็นเข็มที่มีปลายแหลม ถูกออกแบบมาให้ใช้งานกับเนื้อผ้า และเส้นด้ายที่ใช้ปักมีความหนาส่วนเข็มที่มีหัวฟูและยาว มีรูเข็มเป็นรูปไข่เหมาะสำหรับผ้าและผ้าใบที่มีการทอเสมอกัน มีเส้นไขว้กัน และเหมาะสำหรับการดัดผ้าและเส้นด้ายออก ส่วนเข็ม ที่ใช้ได้สารพัดประโยชน์เหมาะสำหรับการเย็บปักถักร้อยส่วนใหญ่ ซึ่งเข็มชนิดนี้มีความยาว และรูเข็มที่จะร้อยด้ายเข้าไปง่ายไม่ว่าจะเป็นด้ายแบบเส้นเดี่ยวหรือหลายเส้นก็ตาม ส่วนเข็มที่มีปลายแหลมนั้นเหมาะสำหรับการเย็บด้วยมือ แต่มันก็เหมาะสำหรับการปักและการทำเป็นปมแบบเฟรนช์

ภาพที่ 2.45 ตัวอย่างเข็มที่ใช้ในการปัก

ใช้เส้นด้ายที่เป็นห่วง ไม่ต้องแกะกระดาษที่มัดเส้นด้ายออกแต่จับที่ปลายเส้นด้าย
ให้แน่น แล้วดึงเส้นไหมที่หลวมออกมาตามความยาวที่ต้องการ

การร้อยด้าย งอหรือพับเส้นด้ายให้อยู่เหนือเข็ม แล้วจับห่วงนั้นไว้ด้วยนิ้วหัวแม่มือ
และนิ้วชี้ ค่อยๆ เลื่อนห่วงออกไปโดยสอดผ่านรูเข็ม

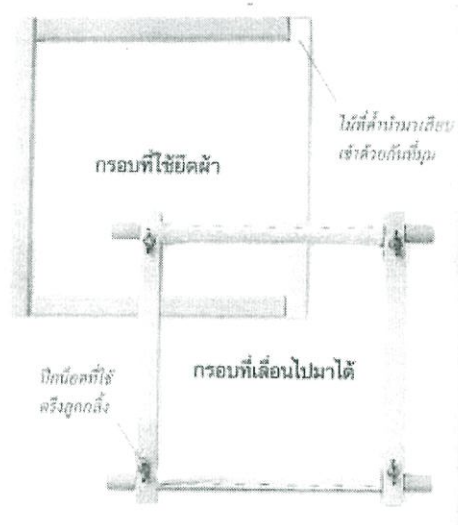

ภาพที่ 2.46 ภาพประกอบขั้นตอนการเตรียมเส้นด้าย

3) กรอบ หรือสะดึง การปักผ้าที่มีขนาดย่อมและลายฉลุบางชนิดสามารถปักได้
โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์อื่นมาช่วย แต่งานปักส่วนใหญ่ต้องใช้กรอบหรือสะดึง เพื่อที่จะได้ผลงานที่
สวยงามยิ่งขึ้นกรอบ หรือสะดึงจะทำให้ส่วนของผ้าที่ต้องการปักตั้งขึ้นซึ่งทำให้การปักนั้น
สม่ำเสมอ และป้องกันไม่ให้งานที่ปักนั้นผิดพลาด หรือเปลี่ยนแปลงไป การเลือกรอบหรือสะดึง
นั้นขึ้นอยู่กับงานที่ต้องการปักและผ้าที่ต้องการจะใช้แต่โดยมากก็จะอยู่ที่ความชื่นชอบส่วนตัวของ
ผู้ปักและผ้าที่ต้องการจะใช้แต่โดยมากก็จะอยู่ที่ความชื่นชอบของส่วนตัวผู้ปัก อย่างไรก็ตามกรอบ
หรือสะดึงก็แบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลักๆ คือสะดึงที่มีกำหนดความมาแล้ว และมีเนื้อเพื่อปรับ
ความตึงของผ้า ซึ่งเหมาะสำหรับผ้าที่ใช้ปักทั่วไปละผ้าใบทั้งหมดและห่วงที่เป็นวงกลมเหมาะ
สำหรับผ้าฝ้ายและลินิน สะดิงเหล่านี้เหมาะสำหรับผ้าที่เป็นชิ้นเดียวที่เราต้องการ เพิ่มลวดลายเข้า
ไปมันจะช่วยให้งานปักของเราง่ายขึ้นการปักที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเหมาะที่จะใช้กรอบ หรือสะดึงแบบ
ไหนก็ควรจะให้ใหญ่เพียงพอที่จะรองรับพื้นที่ที่จะปักหรือออกแบบได้ การเลื่อนผ้าที่ตรงอยู่ในสะดึง
อาจทำให้ การปักเสีย หรือคลาดเคลื่อนได้

กรอบหรือสะดึงที่เป็นสี่เหลี่ยม กรอบหรือสะดึงเหล่านี้เหมาะสำหรับผ้าใบ หรือผ้า
ที่ใช้ในการปัก กรอบที่ใช้จะมีไม้ค้ำอยู่ 2 คู่ ซึ่งสามารถเลือกได้ นำมาติดเข้าด้วยกันให้เหมาะกับ

ชิ้นงานปักกรอบหรือสะดึงที่สามารถปรับเลื่อนได้จะมีความยาวหลายขนาดซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความยาวของตัวลูกกลิ้ง

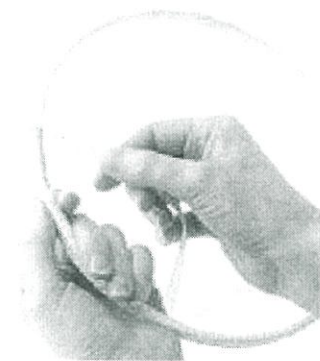
ภาพที่ 2.47 ภาพประกอบสะดึงแบบเลื่อน

สะดึงทรงกลม เป็นสะดึงที่ทำจากไม้ มีเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 5-13 นิ้ว เหมาะสำหรับงานปักที่มีขนาดเล็ก สะดุดเหล่านี้เป็นสะดึงที่มีความเบา พกพาได้ และสามารถจับด้วยมือข้างเดียวได้ แต่สะดึงที่ตั้งไว้กับโต๊ะที่จะปักก็มีเช่นกัน

ภาพที่ 2.48 ภาพประกอบสะดึงทรงกลม

การเตรียมห่วงด้านใน การป้องกันผ้าที่มีความบางไม่ให้เสียหายและไม่ทำให้ผ้าเหล่านี้เคลื่อนตัวไปมาภายในห่วงนั้น เราควรที่จะคิด หรือผูกห่วงด้านในให้แน่นด้วยเทปคอตตอน จากนั้นติดหรือเย็บปลายเทป คอตตอนทั้งสองด้านไว้ให้แน่น

ภาพที่ 2.49 ภาพประกอบการเตรียมห่วงด้านใน

2.4.1.6 หลักเกณฑ์การเลือกลายปัก

1. เลือกลายที่งดงามอ่อนหวาน มองแล้วสบายตาสบายใจ ไม่ยุ่งเหยิง ไม่สับสน
2. รู้จักชนิดของงานฝีมือที่จะปักว่าเป็นงานชนิดใด ขนาดใด ลายที่เลือกไม่ควรใหญ่หรือเล็กเกินไป
3. คิดถึงเพศ วัย และบุคลิกของผู้ที่จะสวมใส่
4. ดูความเหมาะสมของวัสดุที่ใช้ เช่น ผ้าเนื้อบางเบาควรเลือกลายเล็กๆ ไม่ยุ่งเหยิง ถ้าผ้าเนื้อหนาควรเลือกลายที่มีน้ำหนักสมดุลกัน
5. รู้จักใช้วัสดุที่เหมาะสม เช่น เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่ต้องซักหรืออยู่เสมอ ไม่ควรใช้ลูกปักหรือมุกมาปักตกแต่ง เพราะจะทำให้ลูกปักหรือมุกนั้นเสื่อมสภาพใช้ได้ไม่นาน ถ้าเป็นผ้าเนื้อบางเบา มาปักด้วยลูกปักหรือมุกแล้วจะทำให้ผ้าฉีก เสียรูปทรงง่าย

2.4.1.7 วิธีการลอกลาย

ลอกลายลงบนพื้นผ้าอย่างละเอียดถี่ถ้วน ในการออกแบบให้ใช้กระดาษกดลายที่มีเส้นคล้ายกับสีของงานที่จะปักอย่าใช้สีตัดกันมากนัก เพราะจะทำให้สีของไหมที่ปักไม่สวยเท่าที่ควร อย่าใช้กระดาษหรือดินสอคัดลอกเป็นอันขาด

วางผ้าบนโต๊ะ ให้เส้นด้ายในเนื้อผ้าขนานกันมากที่สุด ทั้งในทางขวางและทางยาวของเนื้อผ้า ทั้งนี้จะทำได้โดยใช้หมุดกดไว้ตรงส่วนบนของเนื้อผ้า และทางด้านนอกของแบบ ถัดจากนั้นให้อาหมุดกดไว้ที่พื้นผ้าทั้งผืนตรงดีแล้ว จึงเอาแบบวางลงตรงที่จะทำ ใช้หมุดกดไว้เพื่อไม่ให้ผ้าหด (กระดาษครอয়ที่ดีที่สุด สำหรับการย้อมสีผ้าสีขาวและผ้าสีอ่อน ควรใช้สีน้ำเงิน)

สำหรับการลอกแบบลงบนผ้าโปร่ง ผ้ากำมะหยี่ เหล่านี้ควรใช้กระดาษแก้ว ลอกแบบไว้ก่อนและกระดาษแก้วควรมีความหนา เมื่อออกแบบเสร็จจึงเอาไปทาบไว้บนผ้า เนาให้เรียบร้อยเพื่อเวลาใส่ตะดิงผ้าจะตึง ต่อจากนั้นจึงเดินเนาฝีม็อมไปรอบรอบ เพื่อให้คงอยู่กับที่ ถ้าปักด้ายสีขาว แนวของฝีม็อมควรมีขนาดเดียวกับด้ายที่ใช้ปัก ถ้าหากเป็นผ้าสี แนวของฝีม็อมก็ควรใช้ไหมหรือด้ายสีเดียวกันกับด้ายที่ใช้ในการปัก หลังจากนั้นให้นำกระดาษแก้วออก (ฝีม็อมที่เย็บรอบแบบควรมีขนาดประมาณ 25 ฝีม็อมต่อ 1 นิ้ว เพื่อจะได้เอากระดาษแก้วออกได้ง่าย) ในกรณีที่ผ้าสีเข้มควรปฏิบัติตามวิธีการเดียวกัน แต่ใช้กระดาษครอয়สีขาว เหลือง หรือสีอ่อน สำหรับผ้าชนิดบางต้องลอกภายในวิธีตรงกันข้ามนั่นคือ นำลายวางบนโต๊ะก่อน แล้วจึงนำผ้าวางทับไว้ด้านบน วิธีนี้เป็นวิธีง่าย สะดวก แม่นยำที่สุด

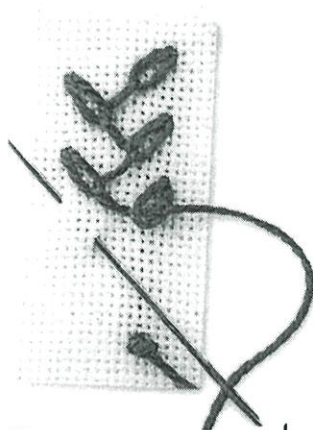
2.4.1.8 ขั้นตอนการปักด้วยมือ ปักผ้าเป็นลวดลาย

หัวใจการปักผ้าให้สำเร็จและได้ผลงานบรรลุตามความคาดหมายก็คือ การปักด้วยด้ายที่มีความยาวสม่ำเสมอ และการรักษาความตึงของผ้า ไม่ว่าจะผ้านั้นจะตึงอยู่ในกรอบหรือตะดิงหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นก่อนที่จะเริ่ม การปักงานของจริงให้ลองปักตัวอย่างลงบนเศษผ้าที่เตรียมไว้ก่อน เพื่อที่จะทำความคุ้นเคยกับงานที่จะปัก และทำให้เกิดรูปแบบงานที่ได้สัดส่วนงานปักนั้น อาจจะทำได้ทั้งที่เป็นแนวตั้ง โดยจะปักตั้งแต่ส่วนบนลงมาจนถึงส่วนปลาย หรือปักเป็นแนวนอนจากซ้ายไปขวา ฝีม็อมและการปักนั้นอาจจะปักเป็นแนวทแยง แนวนอน หรือแนวตั้ง

การเริ่มต้นปัก ให้ทำตามเทคนิคการปักที่อยู่ด้านล่างเพื่อที่จะเริ่มต้นการปัก หรือเชื่อมกับความยาวของเส้นไหมเส้นใหม่ โดยที่แสดงให้เห็นว่าด้านหลังของการปักก็มีความเรียบร้อยเหมือนกับด้านหน้า

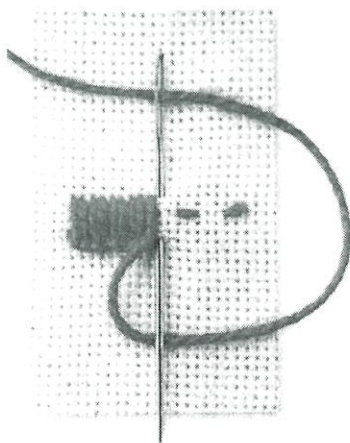
การขมวดปมเส้นด้าย การขมวดปมเส้นด้ายสามารถทำได้เมื่อความยาวของเส้นด้ายไม่น้อยกว่า 4 นิ้ว โดยไม่ควรที่จะขมวดปมหรือยึดกับผ้าหลายๆ อันในตำแหน่งเดียวกัน เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผิวของการปักไม่เรียบ โดยเฉพาะการปักที่เป็นเหมือนลายฉลุ

วิธีการทำเป็นห่วงหลวม เทคนิคนี้เหมาะสำหรับปักเป็นลายฉลุ และการปักแบบโปร่ง โดยที่ขมวดเป็นปมที่ปลายของด้าย แล้วสอดเข็มจากด้านหน้าเป็นระยะที่สั้นๆ จากนั้นก็ทำการปักเพื่อที่จะให้เส้นด้ายนั้นห้อยอยู่ข้างหลังตอนเริ่มปัก จากนั้นให้ตัดปมออก

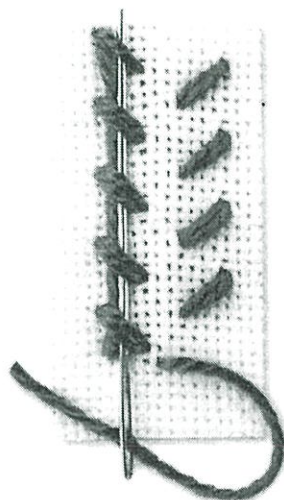
ภาพที่ 2.50 ภาพแสดงการขมวดปม

วิธีการปักในลักษณะเป็นแนว เทคนิคนี้เหมาะสำหรับการปักที่มีช่องว่างของผ้าติดกัน โดยปล่อยให้ปลายของด้ายนั้นหลวมอยู่ทางด้านหลังละปักเป็นแนวเล็กๆ ทั้บลงไป ปลายก็สามารถที่จะชุนผ่านเข้าไปทางด้านหลังของรอยปัก

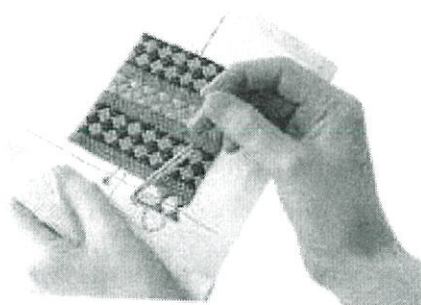
ภาพที่ 2.51 ภาพแสดงวิธีการทำห่วงหลวม

การขมวดปม ให้ใช้เข็มร้อยสอดผ่านไปยังด้านหลังของผ้าจากนั้นให้สอดเข็มเข้าไปใต้ห่วงด้านหลัง ประมาณ 1 นิ้ว จากนั้นให้ตัดปลายด้วยโดยให้ติดอยู่กับผ้ามากที่สุด

ภาพที่ 2.52 แสดงวิธีการขมวดปม2

การปักที่เป็นแนวตรง หรือกากบาท สามารถปักด้วยมือเปล่าได้โดยไม่มีปัญหาใดๆ แต่การปักแบบทแยงมุมอาจจะทำให้ลายนั้นเคลื่อนที่ได้

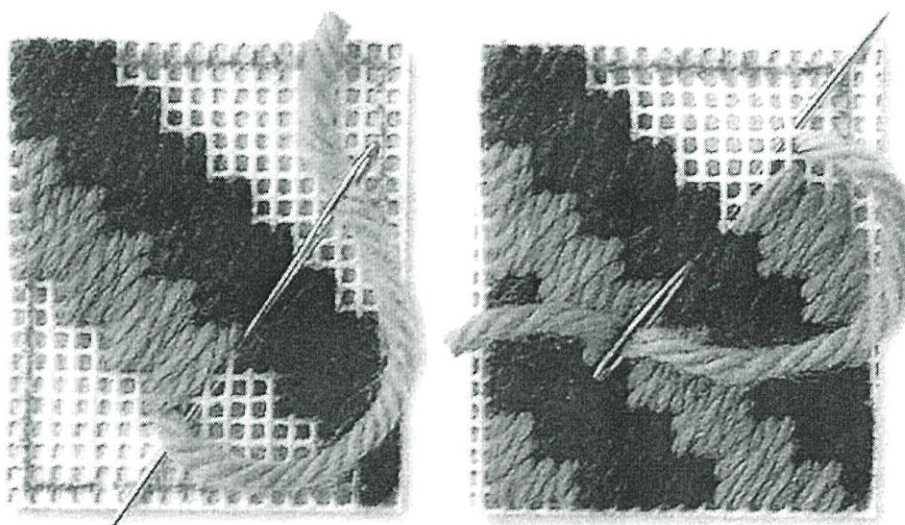
ภาพที่ 2.53 การใช้มือจับปลายเข็ม

การปักบนผ้าใบ ผูกขอบของผ้าใบ แล้วเริ่มปักจากด้านไกลเข้ามา โดยใช้มือจับขอบผ้าที่ไม่ใช่เพียงมือเดียวขณะเดียวกันก็ใช้อีกมือหนึ่งปักผ้า แต่ต้องมั่นใจว่าผ้านั้นดึงได้สัดส่วนอยู่ตลอดเวลา

การปักโดยคู่มือเพิ่มเติม การปักลงบนผ้าใบจะปักลงช่องสี่เหลี่ยมระหว่างเส้นด้าย ในการหลีกเลี่ยงไม่ให้งานปักเห็นรอยแยกควรที่จะปักข้างลงไปในช่วงที่ปักลงไปแล้วให้ดูว่ามันเต็ม ไม่ควนดึงด้ายให้ตึงจนเกินไป หรือทำให้ช่องของผ้านั้นขยาย

1.ปักลงบนแถวแรกก่อนจากนั้นก็ปักตามมุมล่างให้เต็ม ให้เริ่มการปักจากช่องที่ยังไม่ได้ปัก แล้วสอดเข็มเข้าไปยังฐานของแถวที่ปักแล้ว

2.ปักมุมด้านบนโดยปักในทิศทางตรงข้ามไปสิ้นสุดที่ส่วนบนของแถวสุดท้าย วิธีนี้ใช้กับเทคนิคที่มีการแทงเข็มขึ้นลง

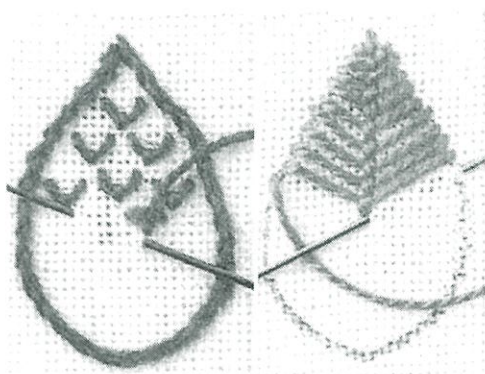

ภาพที่ 2.54 การปักเข็มขึ้นและลง

การปักตามช่องของผ้าให้เป็นลาย การปักรูปใบไม้หรือกลีบไม้ที่ดูเป็นเป็นธรรมชาติ มักจะปักอยู่บนพื้นที่เฉพาะของลายที่จะปัก ดังนั้นขนาดและรูปร่างของการปักแต่ละช่องต้องปักให้ได้ตามขนาดที่กะไว้ ส่วนการปักในส่วนที่เป็นส่วนที่โปร่งและเป็นรูปทรงกลมต้องใช้ความยาวที่แตกต่างกันเพื่อที่จะให้มันพอดีกับเส้นโค้งหรือเส้นซิกแซกหรืออาจจะเป็นความยาวที่เท่ากัน เพื่อที่จะปักให้เต็มพื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยม การปักในเส้นที่มีการปักเป็นแนวให้แล้ว อาจจะมีขนาดที่แตกต่างกันไปตามพื้นที่ที่ต้องการปัก

การปักในพื้นที่ที่โปร่งและรูปทรงกลม ในการเริ่มต้นการปักรูปใบไม้ต้องเริ่มที่ด้านบน โดยปักเป็นแถว ตรงสั้นๆ ลงมาเรื่อยๆ ในช่วงแรก แล้วค่อยๆ เพิ่มความยาวจากนั้นก็ลด

ความยาวของระยะการปักจากนั้นให้สอดเข็มเข้าขอบของใบไม้ เพื่อที่จะให้รอยที่ปักบังเส้นด้าย และปมที่ขมวดไว้

ภาพที่ 2.55 การปักพื้นที่โปร่งและรูปทรงกลม

การปักแบบเติมพื้นที่ให้เต็ม เริ่มด้วยการปักขอบก่อน จากนั้นค่อยๆปักด้านใน ขอบให้เต็มตามแบบ การปักแบบนี้สามารถจัดเป็นรูปแบบที่ปักตามปกติหรือกระจายตามพื้นที่ ภายในใบไม้ได้

การปักแบบลายจุด การปักแบบตรง กากบาท และดวงดาว เหมาะสำหรับการปัก ในพื้นที่ที่เป็นสี่เหลี่ยม แต่ถ้าต้องการจะปักแบบทแยงมุมก็ต้องมีการดัดแปลงวิธีปัก โดยให้นับช่อง ที่จะปัก และปักอย่างระมัดระวังเริ่มจากการทำส่วนที่จะปักบางส่วนเป็นขอบสี่เหลี่ยมในพื้นที่ที่ต้องการจะปัก

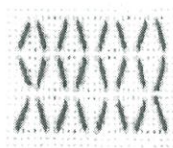
การนับเส้นไหมและการปักแบบฟรีสไตล์ การปักนั้นสามารถปักลงบนผ้าที่มีการ ทอแบบประณีตหรือทอแบบเรียบๆทั่วไปก็ได้ ส่วนที่จะมีผลกระทบก็คือ การนับช่องเส้นด้ายที่ทอ อยู่บนเนื้อผ้ามากกว่า ดังนั้นควรที่จะเรียนรู้จาก แนวการปฏิบัติเพื่อที่จะได้ผลงานที่เหมือนกับการปักแบบฟรีสไตล์ลงบนผ้าที่ทอแบบเรียบๆ ทั่วไป

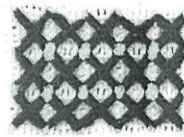
ภาพที่ 2.56 การปักแบบอิสระจากผ้าที่ทอจากเส้นด้ายที่เหมือนกันและไม่เหมือนกัน

2.4.1.10 ลวดลายที่ใช้ในการปักด้วยมือ

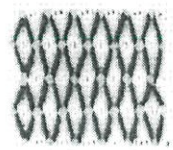
ลายโปร่ง

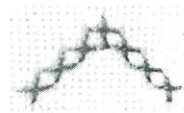
ลายทอผ้าโปร่ง (หน้า 33)

ลายตาข่ายสี่เหลี่ยม (หน้า 34)

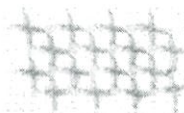
ลายระลอกคลื่น (หน้า 33)

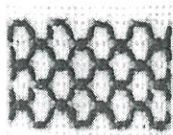
ลายทอวงรูป (หน้า 35)

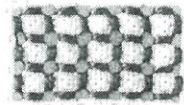
ลายสามเหลี่ยมซ้อนกัน (หน้า 33)

ลายตาข่าย (หน้า 35)

ลายวงรี (หน้า 34)

ลายตาข่ายวงรี (หน้า 35)

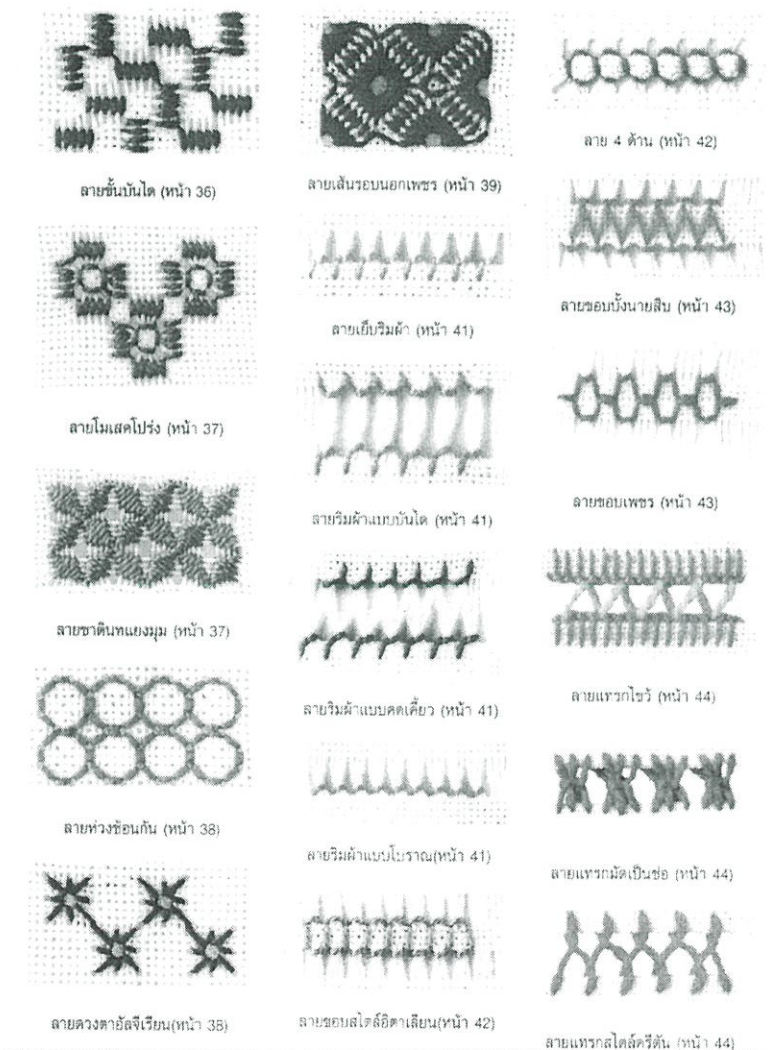

ลายประเป็นรูปหน้าคาง (หน้า 36)

ภาพที่ 2.57 การปักลายตาโปร่ง

ลายที่ได้จากการดัดด้ายและการสอดเข็มลงไป

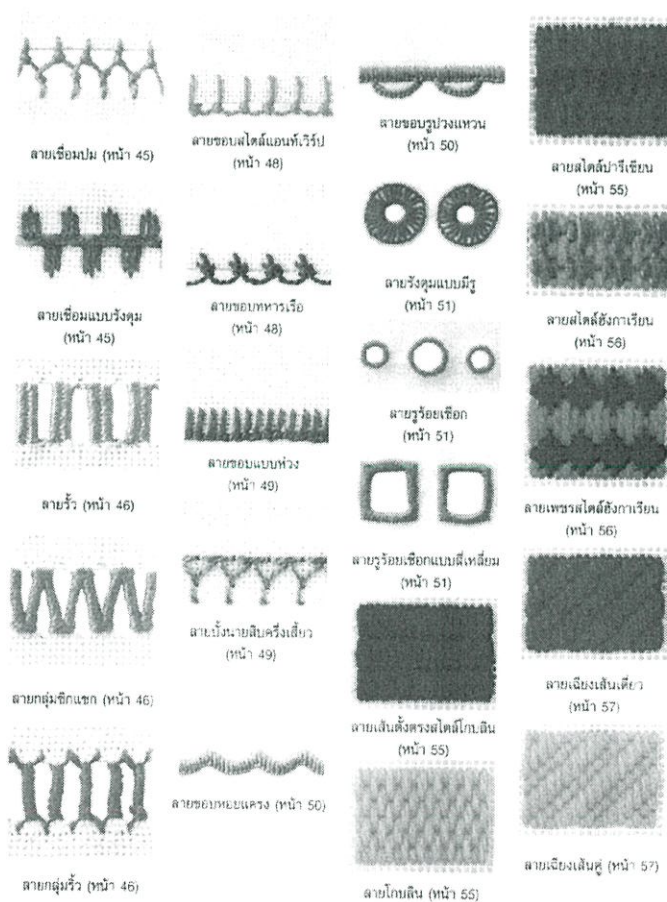
การดัดด้ายที่ชายผ้าหรือที่ขอบ เป็นวิธีการตกแต่งขอบของผ้าชนิดต่างๆ ให้ความเรียบร้อยขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นที่ต้องปัก บนผ้าที่มีช่องว่างเท่ากัน โดยที่จะไม่มีแถบติดมาด้วย ส่วนด้ายที่เหลือสามารถจะรวมเข้าด้วยกัน โดยดัดให้ตั้งเพื่อจะทำเป็นรูปแบบต่างๆไป ใน ส่วนของการสอดเข็มลงไปในนั้นเรียกอีกอย่างว่า faggoting โดยที่พัฒนามาจากเทคนิคการทำตะเข็บผ้าแบบโบราณ ซึ่งสามารถใช้กับผ้าทอธรรมดา หรือผ้าที่มีช่องว่างเท่ากัน ดังนั้นขอบทั้งสองนั้นจะอยู่บนกระดาษ เพื่อที่จะให้ตำแหน่งที่ปักและตำแหน่งมีระยะเท่าๆกัน

ภาพที่ 2.58 ภาพลายที่ได้จากการดัดด้ายและการสอดลายปัก

ลายที่ได้จากงานตัดและงานปักขอบ

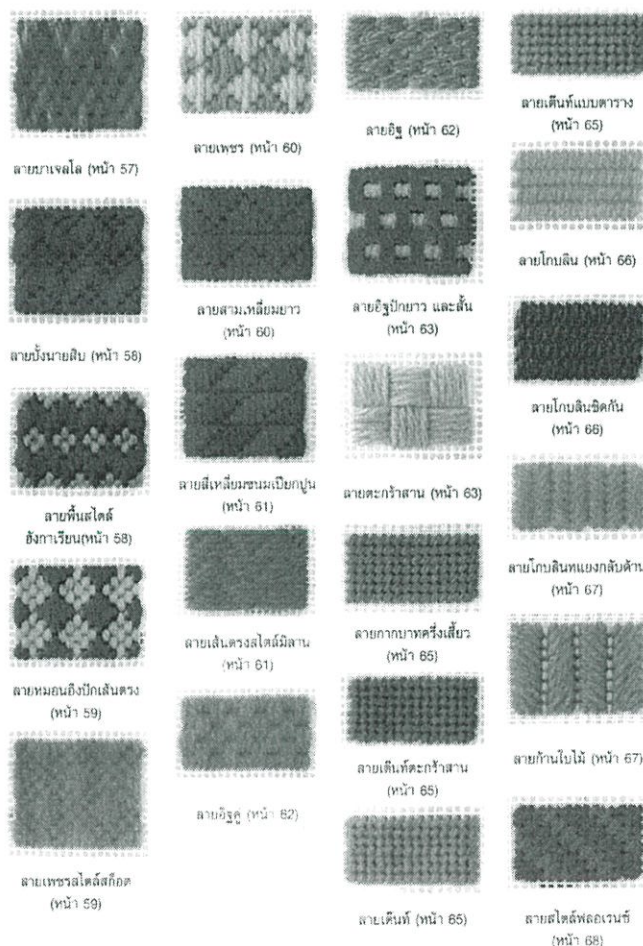
การปักขอบเป็นการประดับขอบที่ริมผ้าให้สวยงามดูดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อปักด้วยเส้นด้ายที่หนา และบิดเป็นเกลียว การปักดังกล่าวต้องเว้นช่องว่างหรือระยะห่างให้เท่ากัน แต่สามารถปักบนผ้าที่มีช่องเท่ากันหรือเป็นผ้าเรียบๆก็ได้ การปักที่เป็นเหมือนการตัดก็เหมือนกับลายปัก ที่เป็นลายโปร่งทั่วไป ซึ่งจะถูกระบุว่าเป็นกลุ่มของ white work นอกจากนี้ยังมีการทำเป็นรูปที่เหมือนไว้สำหรับร้อยเชือกนั้นจะมีรูปร่างที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถใช้ในการตกแต่งคอเสื้อและงานตัดเย็บอื่นๆได้ หรือเป็นการรวมกันระหว่างลายชาตินเพื่อใช้ในการออกแบบ Borderie Anglaise บนผ้าได้ การปักดังกล่าวสามารถปักบนผ้าฝ้ายหรือลินินที่เรียบๆได้ โดยใช้ด้ายที่เป็นสีขาวหรือหลากสี และใช้กรอบหรือสะดึงหรือไม้ก็ได้

ภาพที่ 2.59 ลายที่ได้จากงานตัดและงานปักขอบ

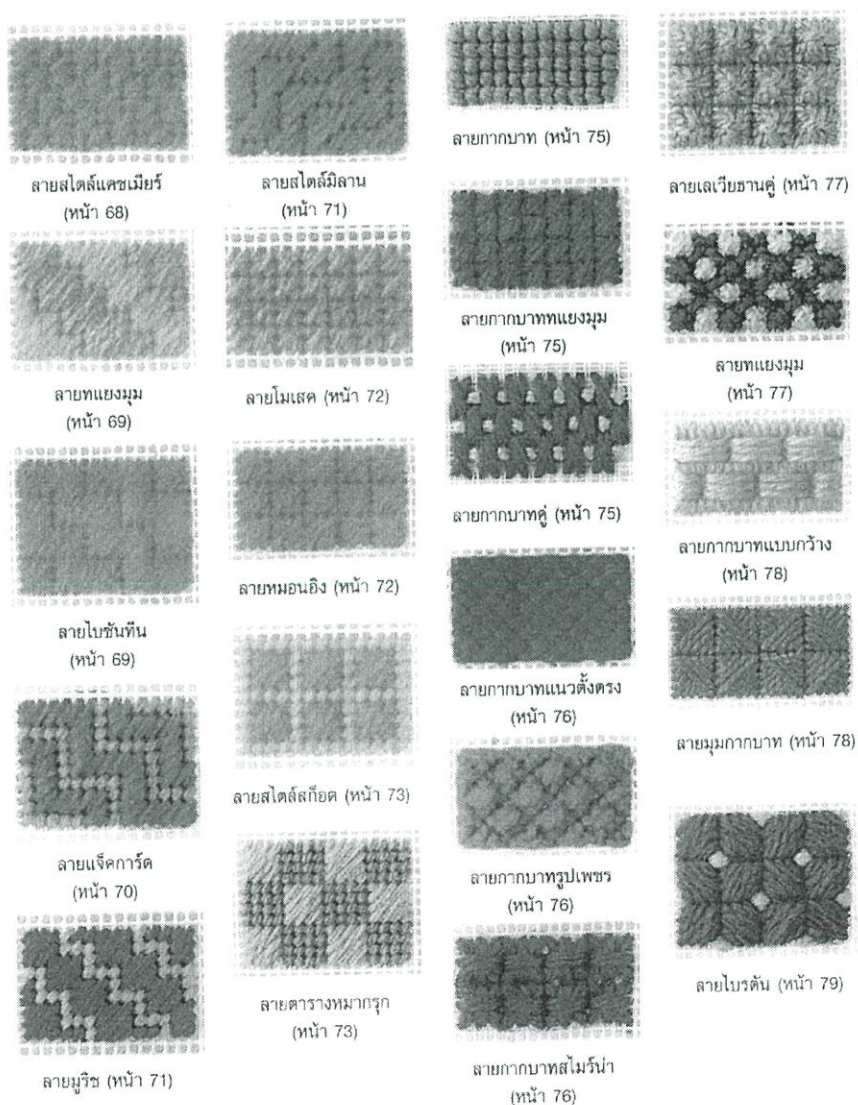
ลายฉัก

ลายฉักที่เป็นเส้นตรง ลายปักกลุ่มนี้จะมีการปักลายยาว ลายทาง ลายซิกแซก ลายรูปเพชร และลายที่เป็นทรงเรขาคณิต ซึ่งเป็นการปักที่ใช้ในการเติมหรือเป็นพื้นของผ้า โดยมีหลายขนาด ซึ่งจะใช้ด้ายเพียงสีเดียวหรือหลายสีก็ได้ ในการปักสามารถปักได้ทั้งแนวนอนและแนวตั้ง ด้ายที่ปักนั้นจะวางขนาดเรียงรายกันไป ซึ่งหมายความว่าในการปักดังกล่าวจะไม่ทำให้กรอบสีเหลี่ยมนั้นผิดรูปไป เมื่อปักทแยงมุม และไม่จำเป็นต้องใช้กรอบหรือสะดึงมาช่วยก็ได้ การปักดังกล่าวสามารถปักบนผ้าใบเดี่ยวๆ และด้าย หรือด้ายที่จะทำจากขนสัตว์ต้องเป็นด้ายที่มีความหนาเพียงพอที่จะปักปิดพื้นของผ้าได้

ภาพที่ 2.60 ลายฉักเส้นตรง

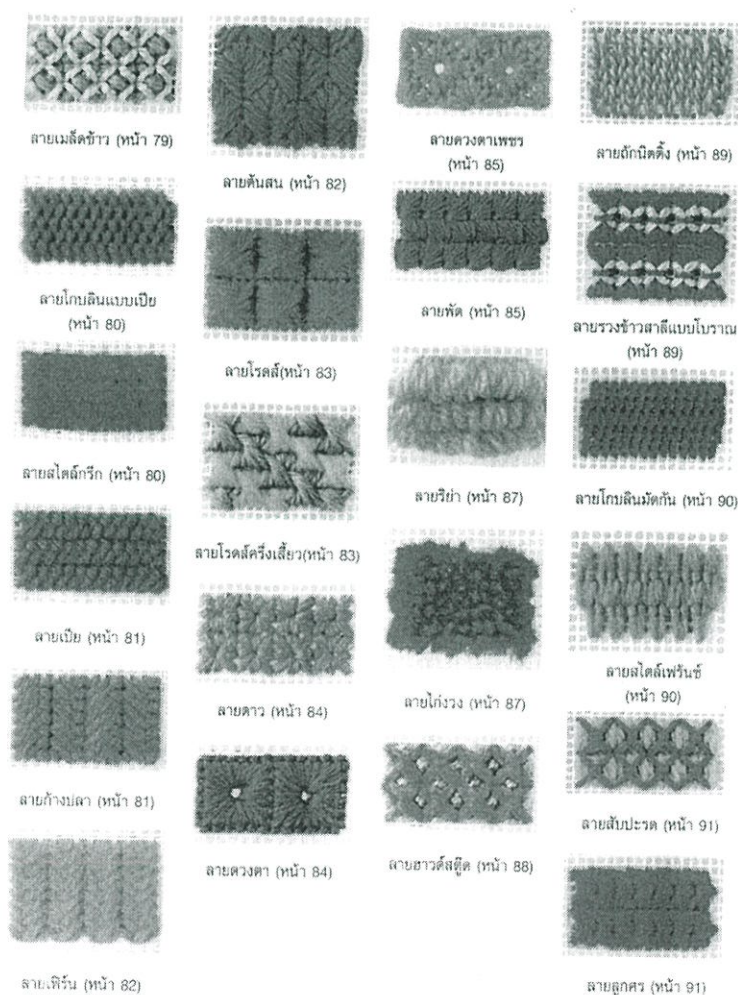
ลายปักกากบาท และดาวในส่วนนี้จะรวมการปักทั้งหมดทั้งการปักแนวอน
แนวตั้ง และแนวทแยง โดยที่ลายปักนั้นจะเป็นการปักลายเส้นตรงตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป ซึ่งจะข้าม
ไขว้ หรือตัดกัน ในขณะที่เดียวกันก็จะทำให้เกิดเป็นรูปดาว ซึ่งจะปักจากจุดกึ่งกลางของตำแหน่งที่
ต้องการปัก ในการปักลายที่ดูทึบและหนาควรจะใช้ปักบนผ้าที่ทอด้วยด้ายเส้นคู่ เพราะจะทำให้งานที่
ได้นั้นสวยงาม ส่วนลายปักอื่นๆนั้นจะต้องปักบนผ้าที่ทอด้วยด้ายเส้นเดี่ยว ถ้าต้องการปักพื้นของผ้า
ด้วยก็ควรที่จะเลือกด้ายที่มีความหนาเพียงพอในการปักปิดผ้าส่วนนั้น ดังนั้นกลุ่มของลายปักนี้
จะต้องใช้กรอบหรือสะดึงมาช่วย

ภาพที่ 2.61 ลายกากบาทและลายดาว

ลายปักที่มีลักษณะเป็นห่วงและผูกกัน

ลายปักกลุ่มนี้จะเป็นลายปักที่ยากและน่าสนใจ ซึ่งลายปักเหล่านี้จะใช้กับงานปักที่ไม่ค่อยเหมือนใครและเป็นลายที่ต้องใช้สีเส้นมากมาย ลายปักที่มีลักษณะเป็นห่วงของลายริยาและลายโค้งวงนั้น แต่เดิมมักใช้กับการทำพรมผืนเล็กๆ ซึ่งเป็นการปักแบบนูน และสามารถเกลี่ยให้เรียบได้ ให้ดูคล้ายกับกำมะหยี่ขนยาว ส่วนลายปักที่เป็นการผูกและบิดเป็นเกลียวจะประกอบไปด้วยลายปักที่เป็นการปักด้วยฝีเข็มที่ยาวและที่สั้นเพื่อจะให้ดูทึบและเรียงเป็นแนวไป ลายปักทั้งหมดที่จะกล่าวถึงในส่วนนี้ จะต้องใช้กรอบหรือสะดึงมาช่วย โดยจะใช้ผ้าที่เป็นช่องขนาดใหญ่ ทอด้วยด้ายเดี่ยวมาจึง และเส้นด้ายที่ใช้มันต้องเป็นเส้นด้ายที่สามารถปิดพื้นของผ้าได้

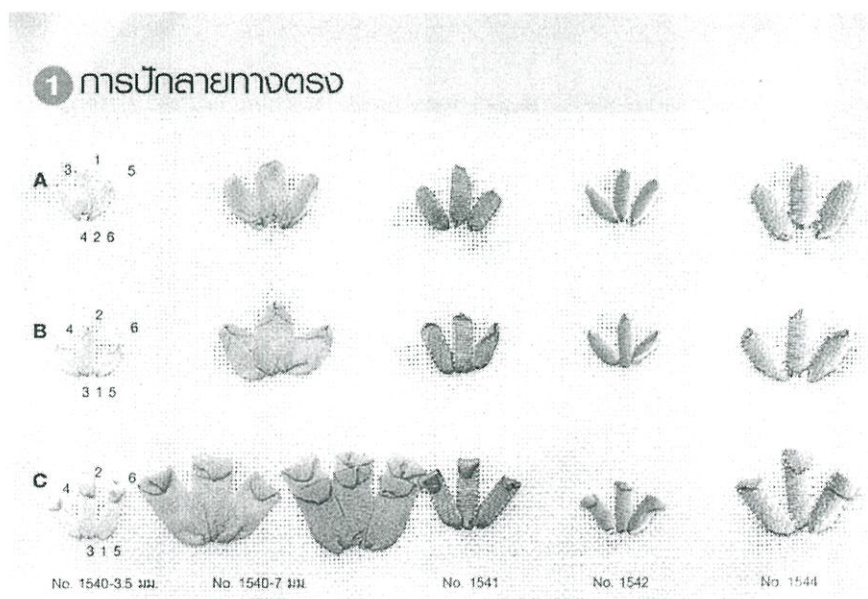

ภาพที่ 2.62 ลายปักที่เป็นห่วงและผูกกัน

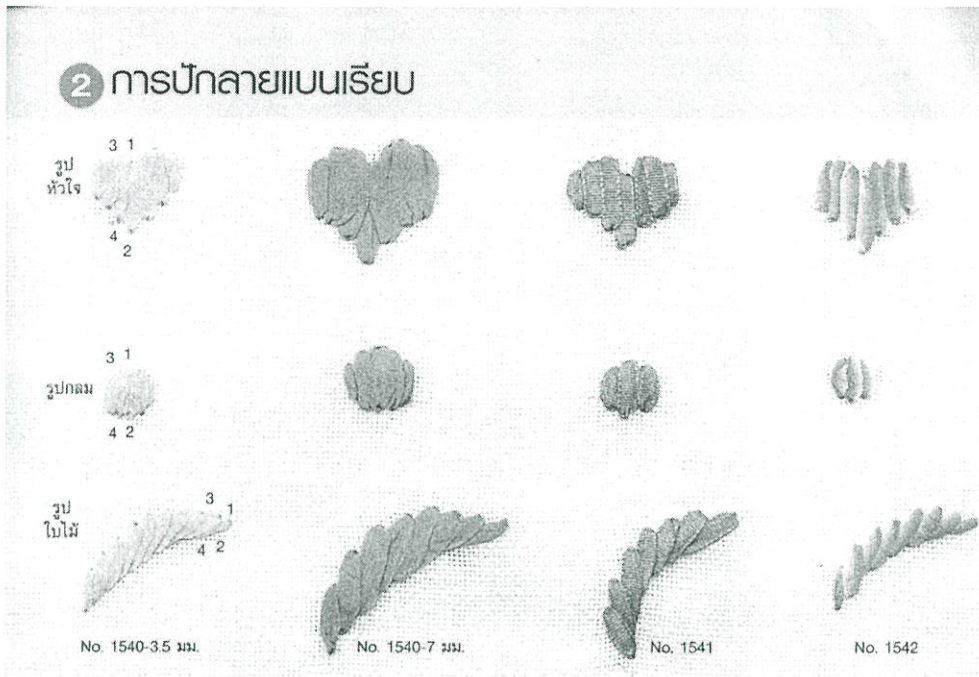
การปักลายทั่วไป

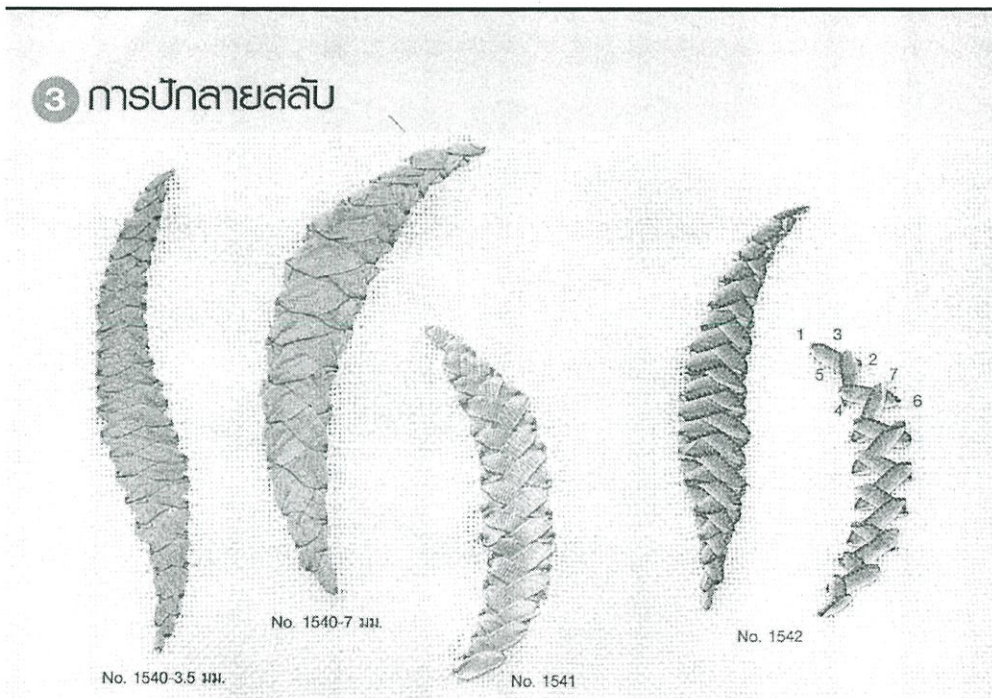
ภาพที่ 2.63 ลายปักทั่วไป ด้วยริบบิ้น

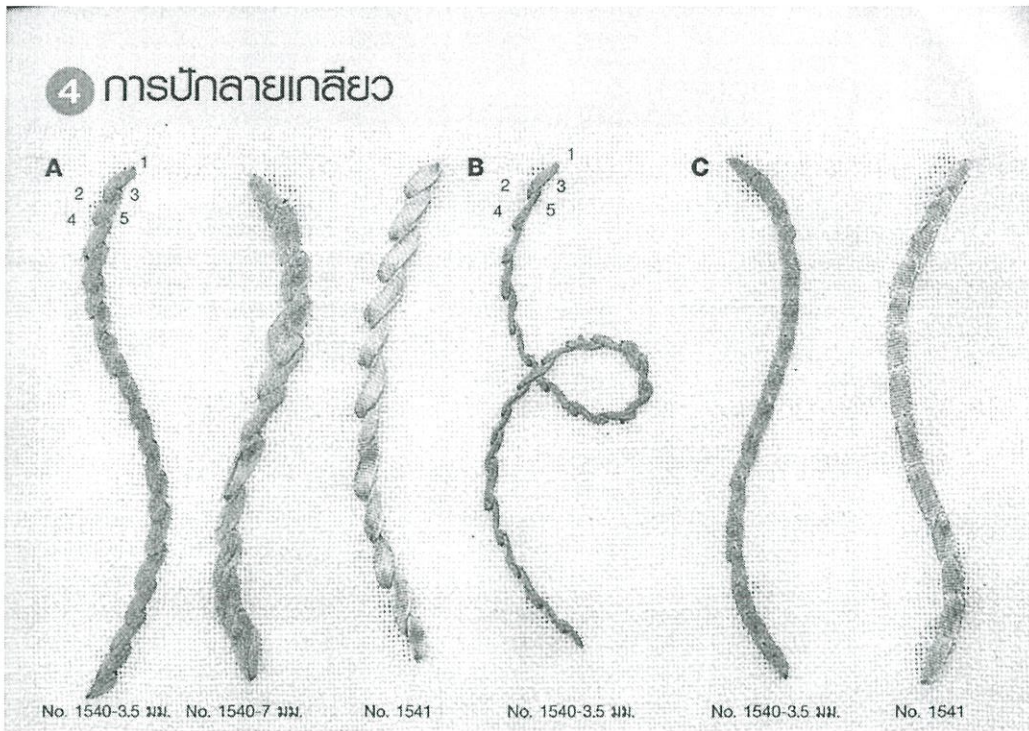
ภาพที่ 2.64 ลายปักทั่วไป การปักลายทางตรง

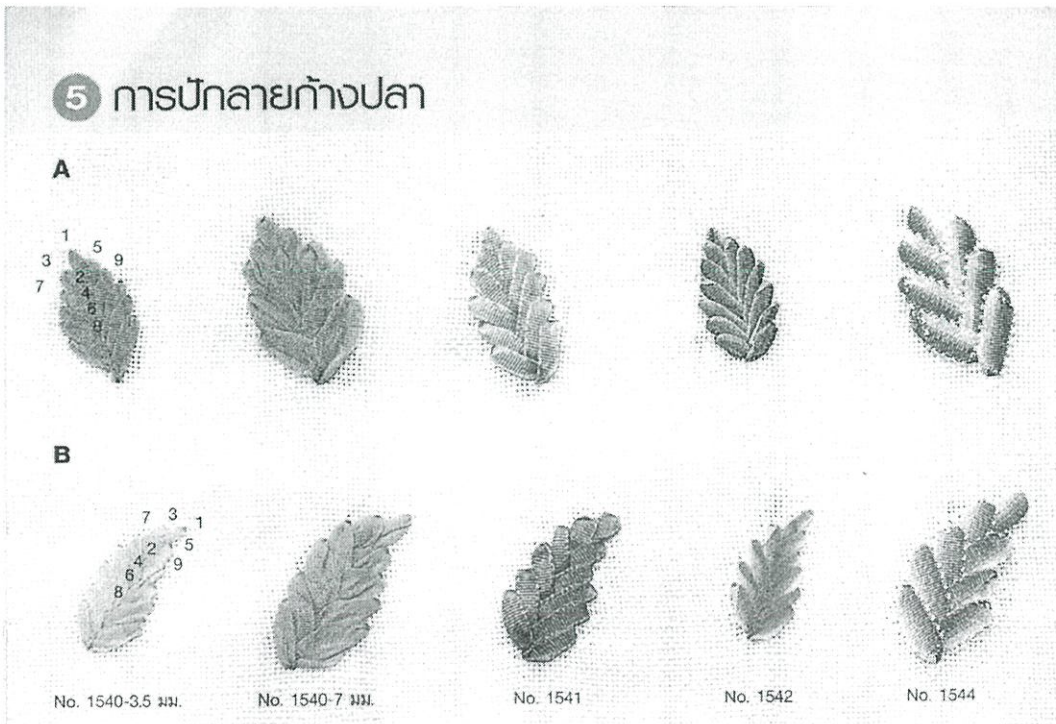
ภาพที่ 2.65 ลายปักทั่วไป การปักลายแบบเรียบ

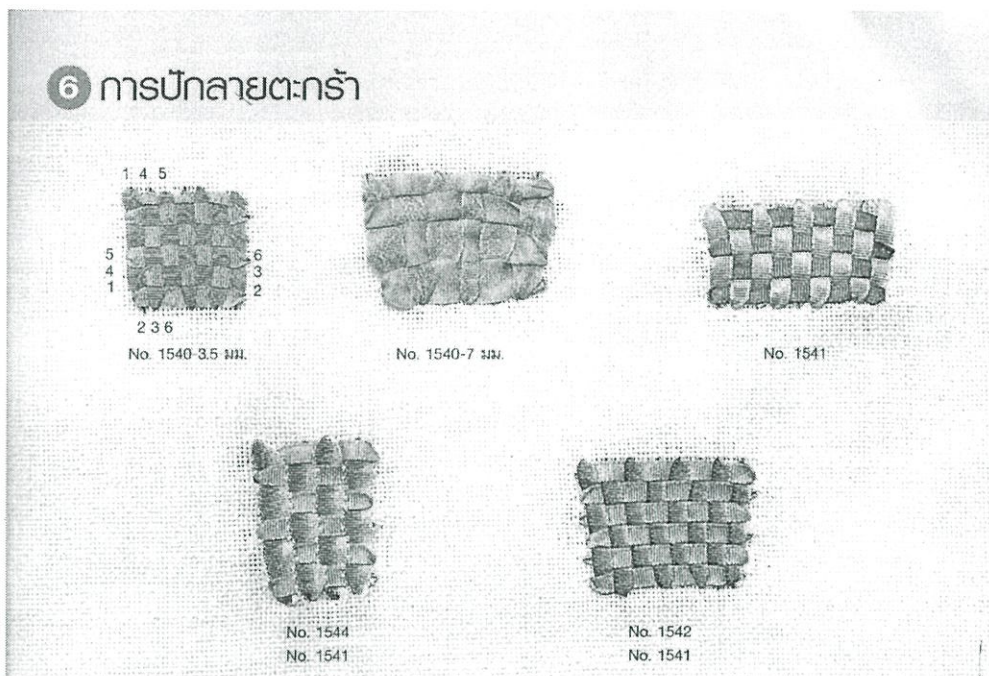
ภาพที่ 2.66 ลายปักทั่วไป การปักลายสลับ

ภาพที่ 2.67 ลายปักทั่วไป การปักลายเกลียว

ภาพที่ 2.68 ลายปักทั่วไป การปักลายก้างปลา

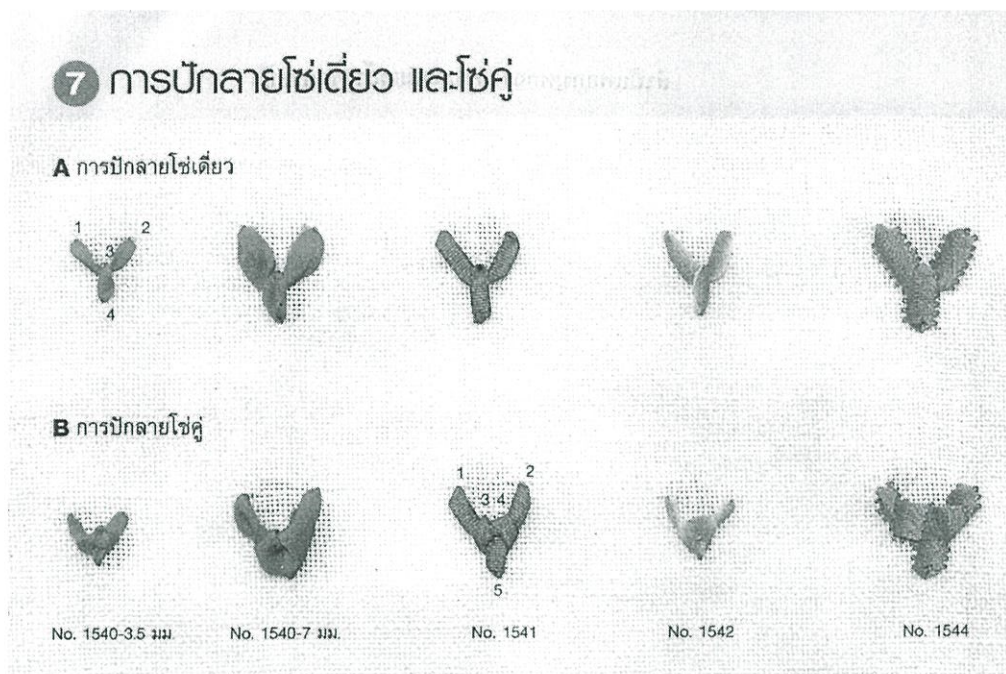

ภาพที่ 2.67 ลายปักทั่วไป การปักลายตะกร้า

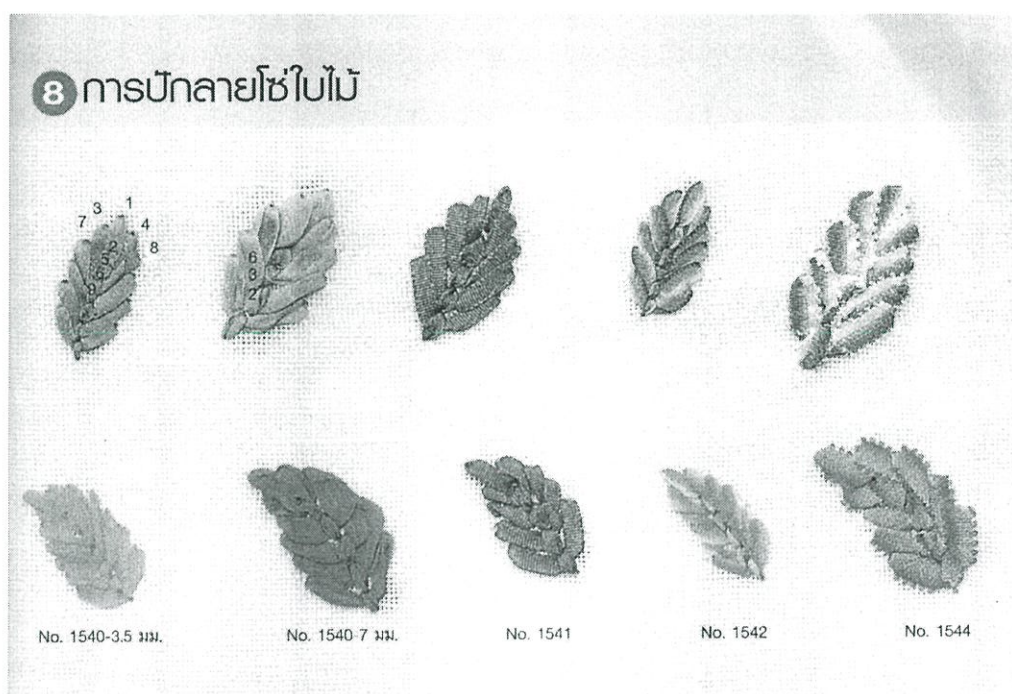
การปักแบบโซ่

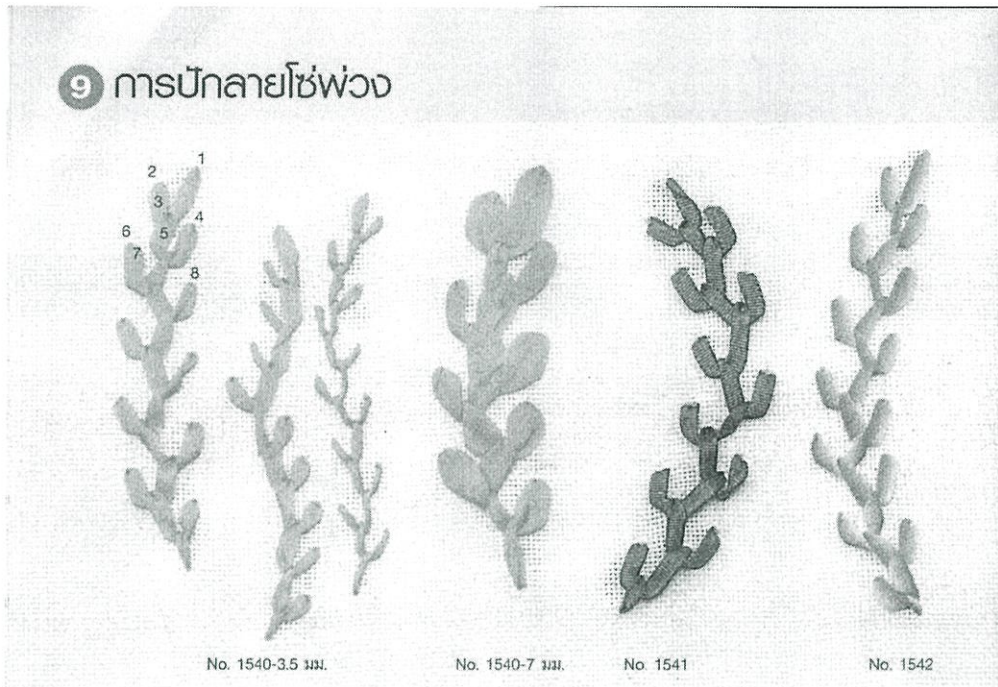
ภาพที่ 2.68 ลายปักแบบโซ่ ด้วยริบบิ้น

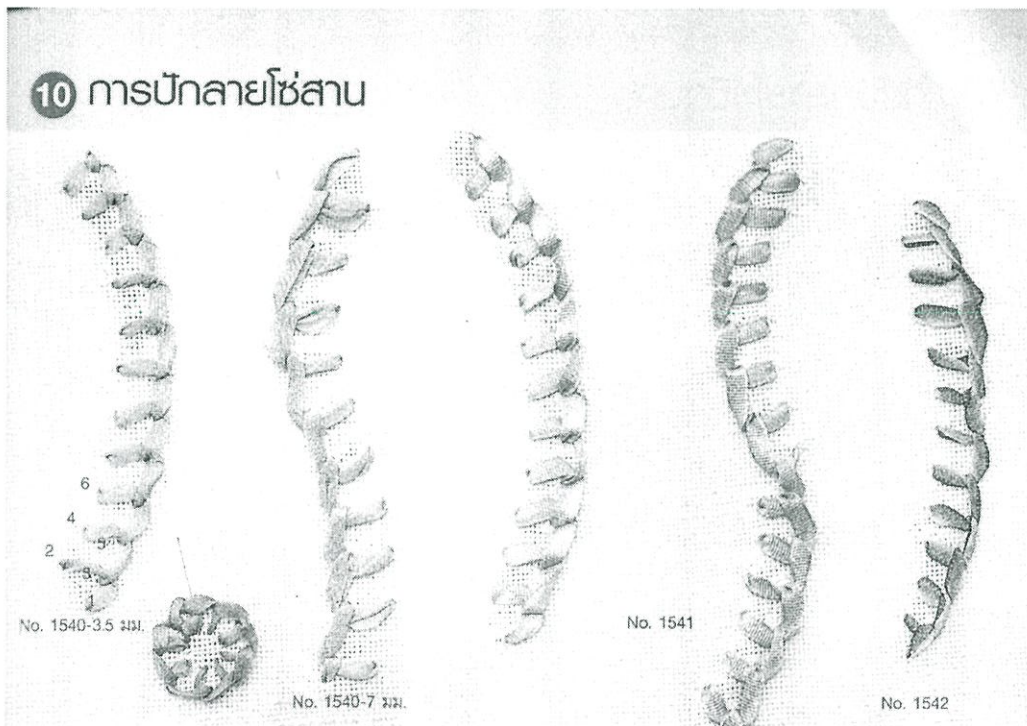
ภาพที่ 2.69 ลายปักแบบโซ่ การปักลายโซ่เดี่ยว โซ่คู่

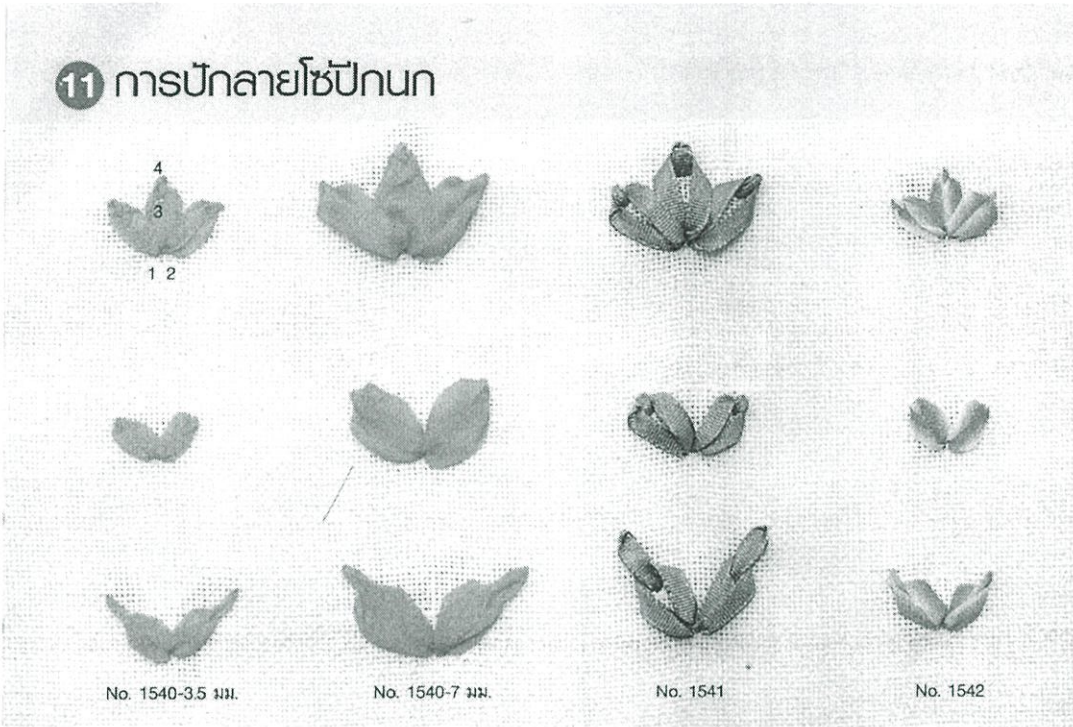
ภาพที่ 2.70 ลายปักแบบโซ่ การปักลายโซ่ใบไม้

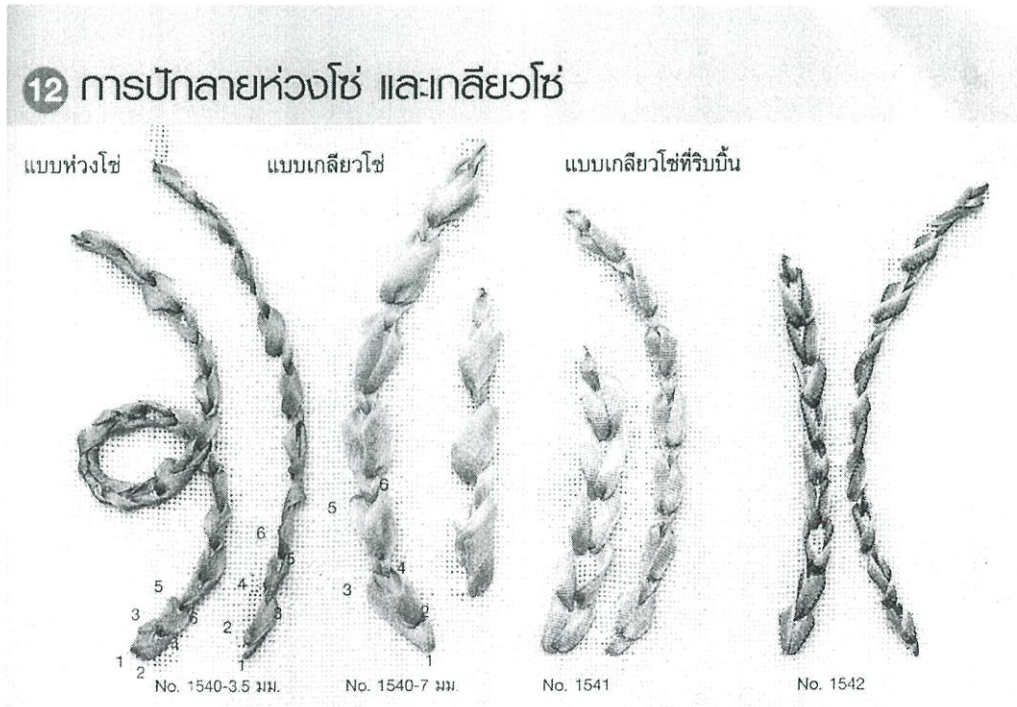
ภาพที่ 2.71 ลายปักแบบโซ่ การปักลายโซ่พวง

ภาพที่ 2.72 ลายปักแบบโซ่ การปักลายโซ่สาน

ภาพที่ 2.73 ลายปักแบบโซ่ การปักลายโซ่ปีกนก

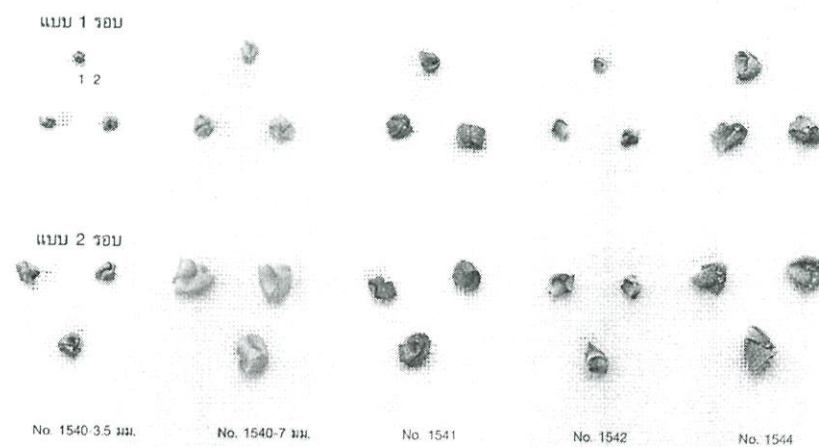
ภาพที่ 2.74 ลายปักแบบโซ่ การปักลายห่วงโซ่ และเกลียวโซ่

การปักแบบปม และปมประยุกต์

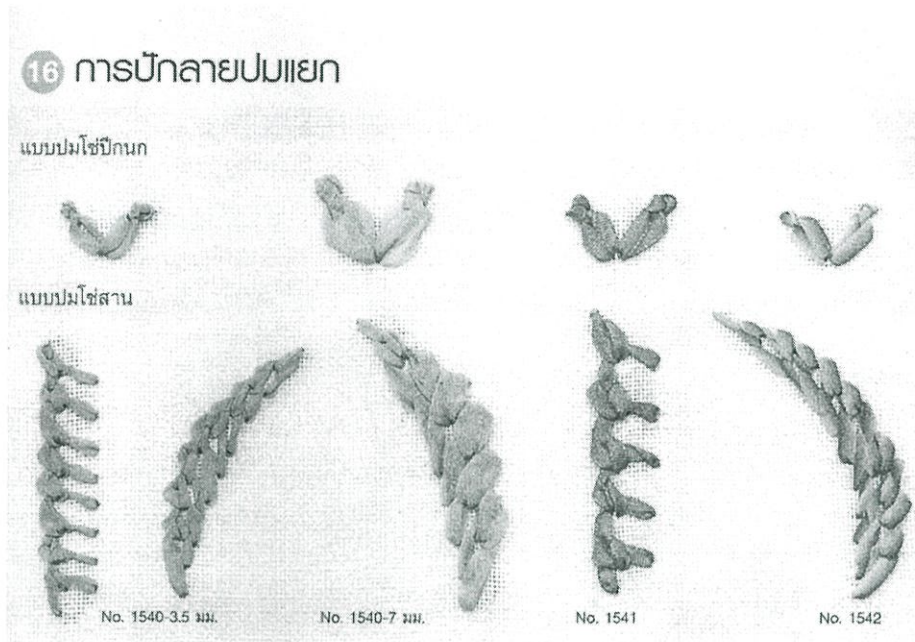

ภาพที่ 2.75 ลายปักแบบปม และปมประยุกต์

13 การปักลายปมตะกร้อ

ภาพที่ 2.76 ลายปักแบบปม การปักลายปมตะกร้อ

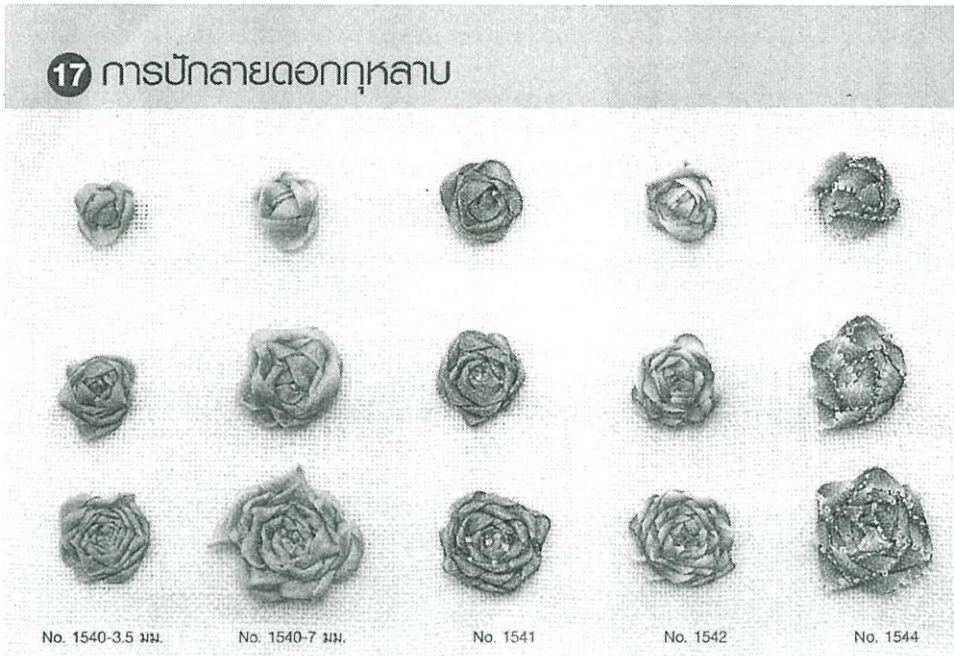

ภาพที่ 2.79 ลายปักแบบปม การปักลายปมแยก

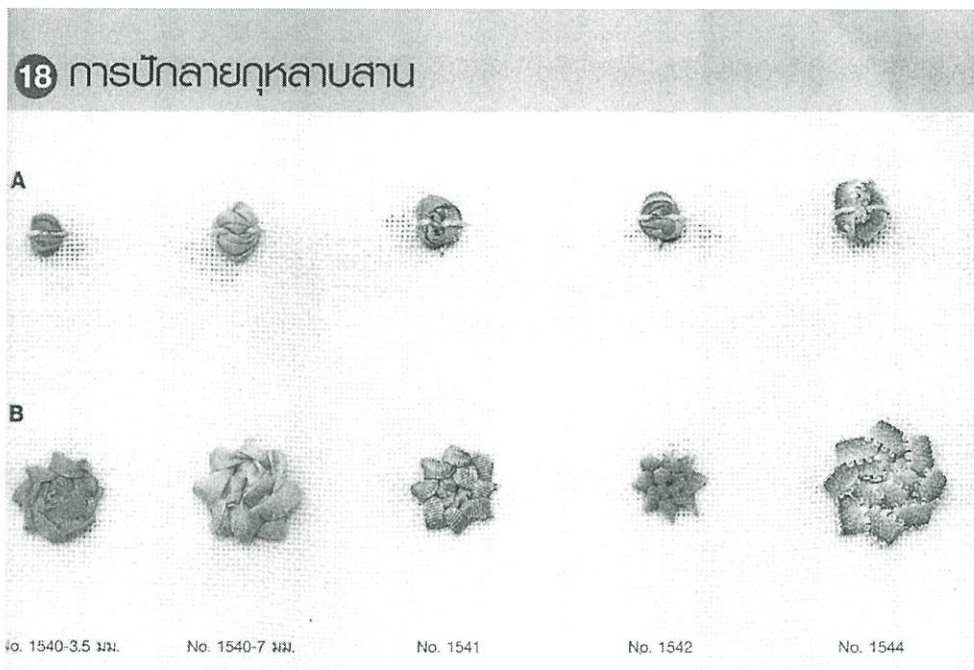
ปมแบบวาดลายบนผ้า

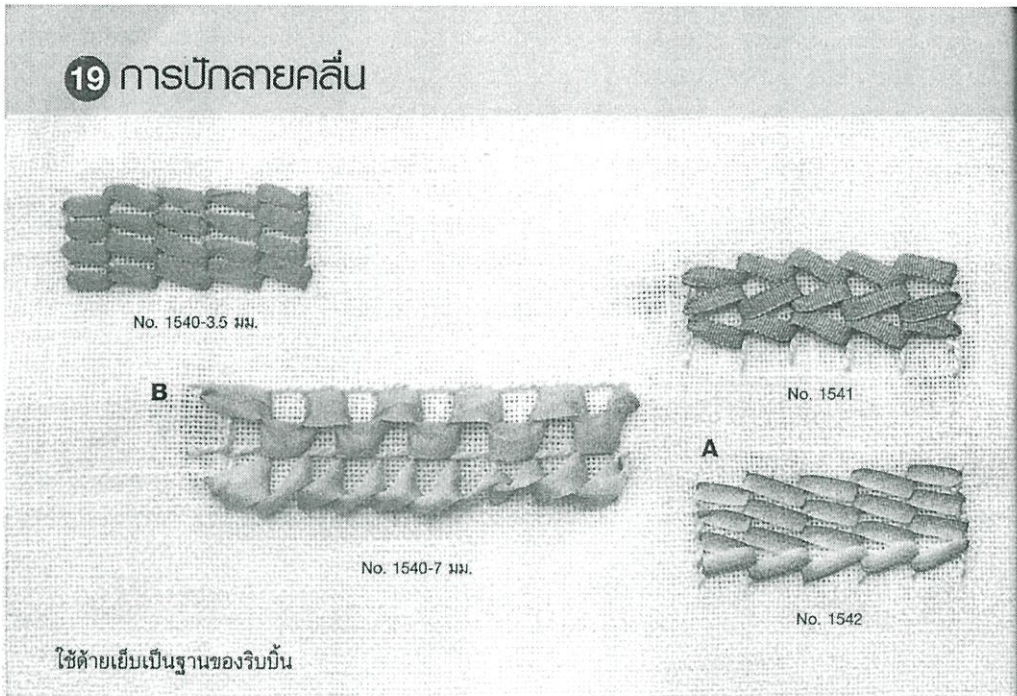
ภาพที่ 2.80 ตัวอย่างลายปักแบบวาดลายบนผ้า

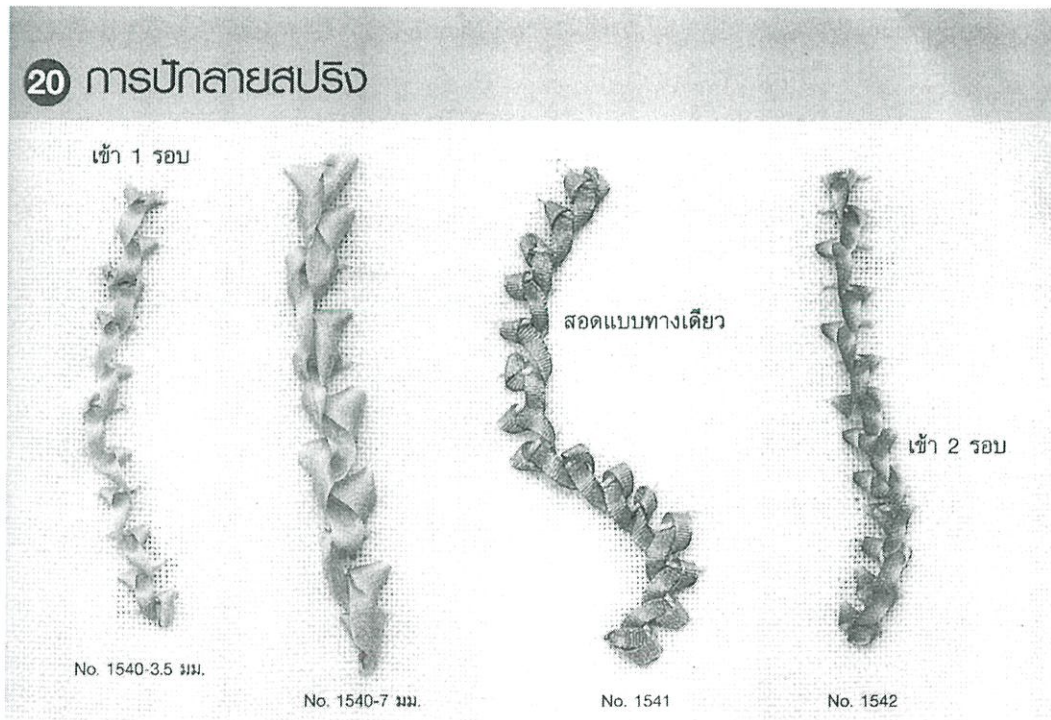
ภาพที่ 2.81 ลายปักแบบวาดลายบนผ้า ลายดอกกุหลาบ

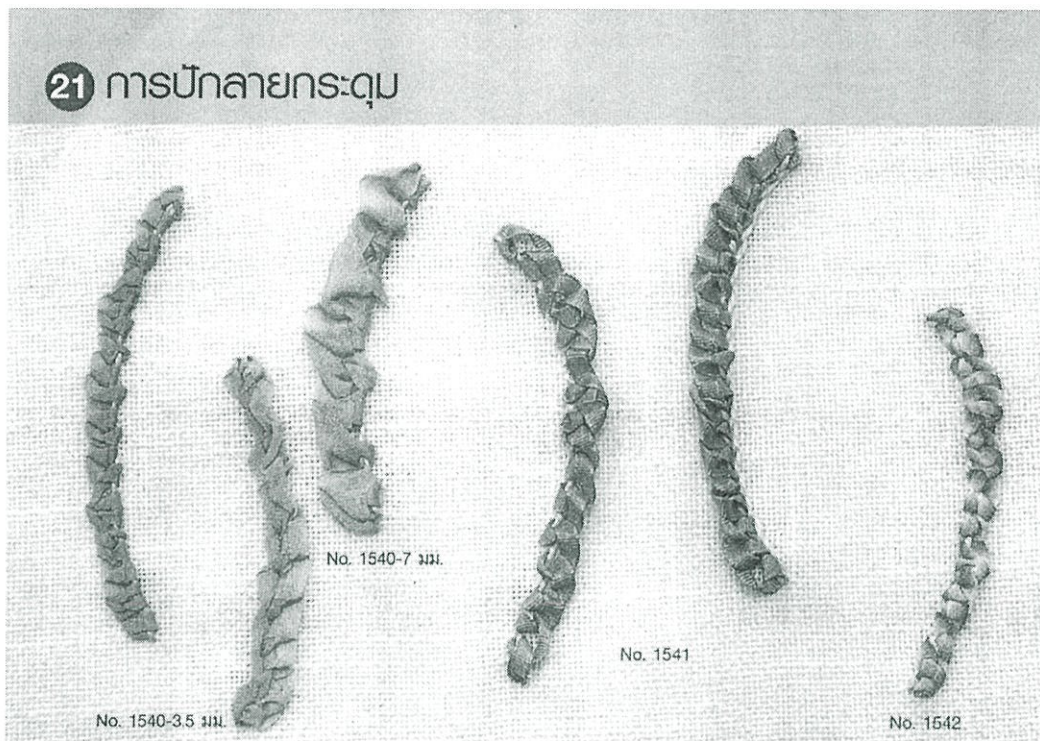
ภาพที่ 2.82 ลายปักแบบวาดลายบนผ้า ลายดอกกุหลาบसान

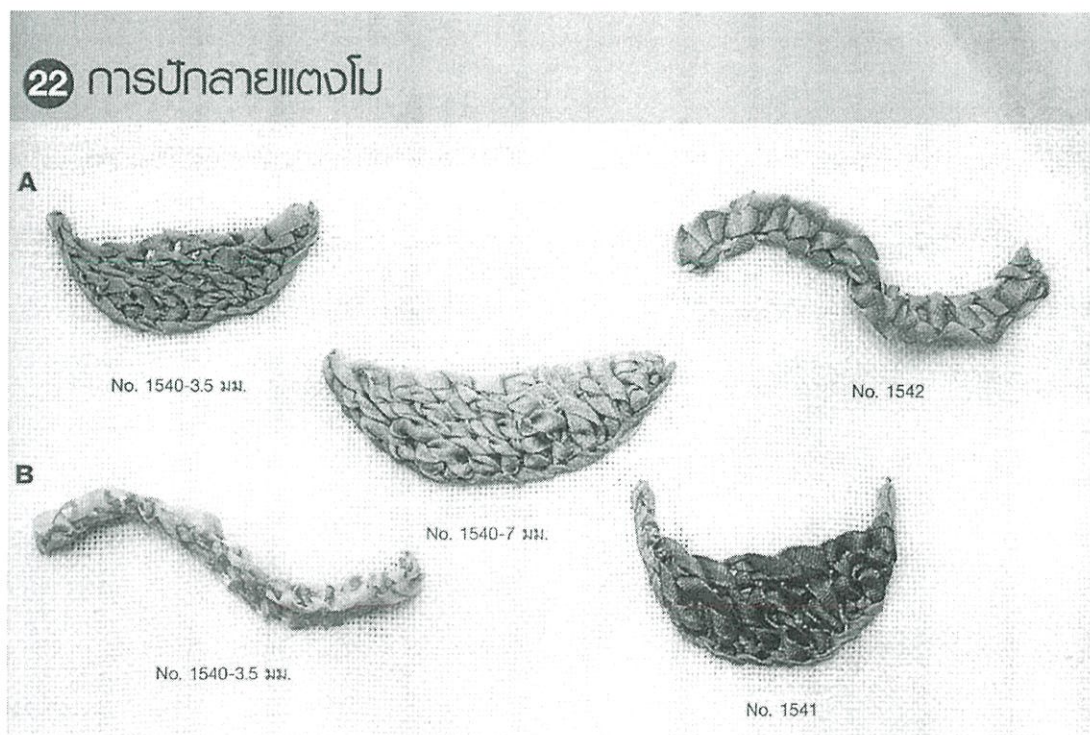
ภาพที่ 2.83 ลายปักแบบวาดลายบนผ้า ลายคลื่น

ภาพที่ 2.84 ลายปักแบบวาดลายบนผ้า ลายสปริง

ภาพที่ 2.85 ลายปักแบบวาดลายบนผ้า ลายกระดุม

ภาพที่ 2.86 ลายปักแบบวาดลายบนผ้า ลายแตงโม

2.4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำลวดลายบนผืนผ้า

2.4.2.1 ชนิดของฟูกัน

ฟูกันมีหลากหลายชนิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ฟูกันขนสัตว์ และฟูกันใยสังเคราะห์ ทั้งสองชนิดมีข้อดี ข้อด้อยที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ใช้ก็จะเลือกใช้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม

ฟูกันขนสัตว์ ข้อดี คือ อุ่นน้ำได้เยอะ อุ่นสีได้เยอะ เหมาะสำหรับงานประเภทวาดภาพที่ต้องเล่นน้ำเล่นสีเยอะๆ เช่น งานวาดท้องฟ้า กลีบดอกไม้ ข้อด้อยของขนสัตว์คือ เนื่องจากขนมันนุ่ม ฝีแปร่งที่ออกมาจะออกนุ่ม มน ไม่จับเฉียวเหมือนเส้นใยสังเคราะห์

ฟูกันใยสังเคราะห์ ข้อดี คือ ฝีแปร่งมีการสปริงตัวได้ดีกว่าขนสัตว์ เหมาะสำหรับการวาดเส้นเพื่อแสดงออกถึงอารมณ์รุนแรง หรือ ชัดเขียนเส้นเพื่อสร้างสรรค์อารมณ์ ข้อด้อยของมันก็คือ อุ่นน้ำได้น้อย อุ่นสีได้ไม่เยอะเหมือนขนสัตว์ เส้นใยอาจจะแข็งเกินไปเมื่อใช้ไปสักกระยะ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับยี่ห้อและคุณภาพ

2.4.2.2 ประเภทของสีย้อมผ้า

การจำแนกสีย้อมที่นิยมกันมากที่สุด คือ การจำแนกสีย้อมตามการนำไปใช้ เพราะจะต้องมีความคงทนการซัก มีความคงทนต่อแสงและยังต้องมีความคงทนต่อความร้อน ซึ่งในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมได้จำแนกสีย้อมตามวิธีใช้ออกเป็น 11 ประเภท คือ โดยที่สีย้อมแต่ละประเภทจะมีสูตรโครงสร้างทางเคมี สมบัติของสีย้อม ตลอดจนวิธีใช้ที่ต่างกันไป ดังนั้นการเลือกใช้สีย้อมจึงมีความสำคัญอย่างมากในการย้อมสี เพราะวัตถุที่ต้องการย้อมอาจสามารถย้อมด้วยสีย้อมเพียงชนิดเดียวหรือย้อมด้วยสีย้อมหลายชนิดที่ต่างชนิดกันได้ เช่น เส้นใยเซลลูโลสส่วนใหญ่จะย้อมด้วยสีไคเร็กซ์ เป็นต้น

1) สีเอซิด (acid dye) สีชนิดนี้เกิดจากสารประกอบอินทรีย์ มีประจุลบ ละลายน้ำได้ดี ส่วนใหญ่เป็นเกลือของกรดกำมะถัน กลไกในการติดสีเกิดเป็นพันธะไอออนิก ใช้ย้อมเส้นใยโปรตีน ในน้ำย้อมที่มีสภาพเป็นกรดเจือจาง สีเอซิดบางตัวสามารถนำไปใช้ย้อมเส้นใยเซลลูโลสบริสุทธิ์ได้ เช่น ปอ ป่าน ไนลอน โยขนแกะ ไหม และอะคลีริกได้ดี วิธีการใช้จะนำสีย้อมที่เกิดจากสารประกอบอินทรีย์ไปละลายน้ำย้อมที่เป็นกรดหรือเป็นกลางสีเอซิดไม่ทนการซัก ไม่ทนเหงื่อ

2) สีไคเร็กท์ (direct dye) หรืออาจเรียกว่าสีย้อมฝ้าย สีชนิดนี้ส่วนใหญ่เป็นสารประกอบอะโซที่มีน้ำหนักโมเลกุลสูง มีหมู่กรดซัลโฟนิคที่ทำให้ตัวสีสามารถละลายน้ำได้ มีประจุลบ นิยมใช้ย้อมเส้นใยเซลลูโลส สีจะติดเส้นใยได้โดยโมเลกุลของสีจะจัดเรียงตัวแทรกอยู่ในระหว่างโมเลกุลเส้นใย และยึดจับกันด้วยพันธะไฮโดรเจน สีไม่ทนต่อการซักน้ำ ตกง่าย ทนแสง

3) สีเบสิก (basic or cationic dye) สีย้อมชนิดนี้เป็นเกลือของเบสอินทรีย์ (organic base) ให้ประจุลบ ละลายน้ำได้ นิยมใช้ย้อมเส้นใยโปรตีน ไนลอนและใยอะคริลิกได้ดี ในขณะที่ย้อมโมเลกุลของสีส่วนที่มีประจุลบจะยึดจับกับโมเลกุลของเส้นใย เป็นสีที่ติดทน ไม่ควรใช้ย้อมเส้นใยธรรมชาติเพราะจะไม่ทนการซักและแสง

4) สีดีสเพอร์ส (disperse dye) เป็นสีที่ไม่ละลายน้ำแต่มีสมบัติกระจายได้ดี สามารถย้อมเส้นใยอะซิเตท เส้นใยโพลีเอสเตอร์ ไนลอน และอะคริลิกได้ดี การย้อมจะใช้สารพา (carrier) เพื่อช่วยเร่งอัตราการดูดซึมของสีเข้าไปในเส้นใยหรือย้อมโดยใช้อุณหภูมิและความดันสูง สีดีสเพอร์สเป็นสีที่ทนแสงและการซักฟอกค่อนข้างดี แต่สีจะซีดถ้าถูกควันทันหรือแก๊สบางชนิด เช่น แก๊สไนตรัสออกไซด์ สีดีสเพอร์สแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม โดยพิจารณาจากหมู่เคมีในตัวสีย้อม ได้แก่ สีย้อมอะโซ (azo dyes) และสีย้อมแอมมิโน แอนทราควิโนน (amino anthraquinone) ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มประกอบด้วยอนุพันธ์ของเอทราโนลามีน (ethanolamine; $\text{NH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$) หรืออนุพันธ์ที่คล้ายคลึงกัน

5) สีรีแอกทีฟ (reactive dye) เป็นสีที่ละลายน้ำได้ มีประจุลบ เมื่ออยู่ในน้ำจะมีสมบัติเป็นด่าง สีย้อมชนิดนี้เหมาะกับการย้อมเส้นใยเซลลูโลสมากที่สุด โมเลกุลของสีจะยึดจับกับหมู่ไฮดรอกไซด์ (OH^-) ของเซลลูโลสและเชื่อมโยงติดกันด้วยพันธะโควาเลนต์ในสภาวะที่เป็นด่าง กลายเป็นสารประกอบเคมีชนิดใหม่กับเซลลูโลส สีรีแอกทีฟมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ย้อมติดที่อุณหภูมิสูง 70-75 °C และกลุ่มที่ย้อมติดที่อุณหภูมิต่ำ สีรีแอกทีฟให้สีที่สดใส ทุกสีติดทนในทุกสภาวะ

6) สีอะโซอิก (azoic dye) สีย้อมชนิดนี้ไม่สามารถละลายน้ำได้ การที่สีจะก่อรูปเป็นเส้นใยได้ต้องย้อมด้วยสารประกอบฟีนอลซึ่งละลายน้ำได้ก่อน ซึ่งเป็นกระบวนการทำให้รวมตัวเป็นสี (coupling) แล้วย้อมทับด้วยสารไดอะโซคอมโปเนนท์จึงจะเกิดเป็นสีได้ สีอะโซอิกใช้ย้อมเส้นใยได้ทั้งเซลลูโลส ไนลอน หรืออะซิเตท สีอะโซอิกเป็นสีที่ทนต่อการซัก แต่ไม่ทนต่อการขัดถู

7) สีเว้ต (vat dye) เป็นสีที่ไม่สามารถละลายน้ำได้ เมื่อทำการย้อมต้องเตรียมน้ำย้อมให้ สีเว้ตละลายน้ำโดยให้ทำปฏิกิริยากับสารรีดิวซ์และโซเดียมไฮดรอกไซด์ สีเว้ตจะถูกรีดิวซ์ให้กลายเป็นเกลือจึงซึมเข้าไปในเส้นใยได้ เมื่อนำผ้าไปผึ่งในอากาศสีในเส้นใยจะถูกออกซิไดส์

เป็น สีแฉ่ำ สีย้อมชนิดนี้มีส่วนประกอบทางเคมีที่สำคัญอยู่ 2 ชนิด คือ สีอินดิโก (indigoid) และ สีแอนทราควินอยด์ (antraquinoid)

8) สีมอร์แดนต์ หรือ โครม (mordant or chrome dye) สีย้อมชนิดนี้ต้องใช้สารช่วยติดเข้าไปช่วยเพื่อให้เกิดการติดสีบนเส้นใย สารที่ช่วยติดที่ใช้คือ สารประกอบออกไซด์ของโลหะ เช่น โครเมียม ดีบุก เหล็ก อะลูมิเนียม เป็นต้น สีมอร์แดนต์เป็นสีที่มีโมเลกุลใหญ่ซึ่งเกิดจาก สีมอร์แดนต์หลายโมเลกุลจับกับโลหะแล้วละลายน้ำได้จึงทำให้ย้อมได้ง่าย ซึ่งใช้ย้อมเส้นใยโปรตีนและเส้นใยพอลิเอไมด์ได้ดี

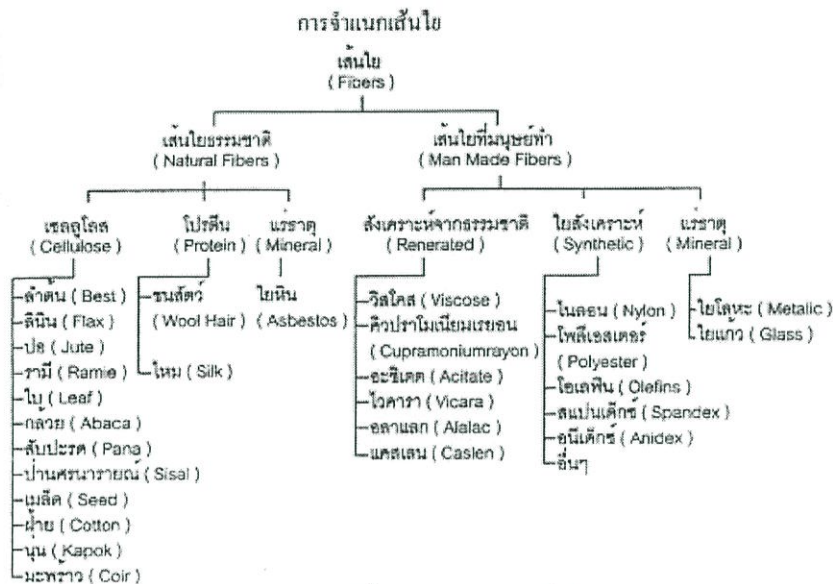
9) สีอินเกรน เป็นสีที่ไม่ละลายน้ำ โดยจะเกิดเป็นคอลลอยด์หลังจากเกิดปฏิกิริยากับน้ำ สีย้อมชนิดนี้ใช้สำหรับย้อมฝ้าย

10) สีออกซิเดชัน(oxidation dye) เป็นสีที่มีละลายน้ำ โดยจะเกิดเป็นคอลลอยด์หลังจากเกิดปฏิกิริยาในน้ำโดยสีจะติดแน่น อาศัยปฏิกิริยาการตกตะกอนผลึกภายในเส้นใย ใช้สำหรับย้อมฝ้ายและขนสัตว์

11) สีซัลเฟอร์ (sulfur dye) เป็นสีที่ไม่ละลายน้ำ เมื่อทำการย้อมต้องรีดิวซ์สีเพื่อให้โมเลกุลอยู่ในสภาพที่ละลายน้ำได้ แต่สีซัลเฟอร์บางชนิดที่ผลิตออกมาจำหน่ายในรูปที่ถูกรีดิวซ์จะละลายน้ำได้ นิยมนำสีซัลเฟอร์มาย้อมฝ้าย สีจะติดทน และยังเป็นสีที่มีราคาถูก แต่สีที่อ่อนจะไม่ทนต่อการซัก

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ

เส้นใยผ้า

แผนภูมิที่ 1 แสดงการจำแนกเส้นใย

ที่มา: คู่มือการออกแบบลายผ้าและเทคนิคการพิมพ์. อัจฉรา ไรตะสูต. กรุงเทพฯ. 2524

ภาพที่ 2.87 ตารางการจำแนกเส้นใยผ้า

2.5.1 ชนิดและคุณสมบัติของเส้นใยผ้า

2.5.1.1 เส้นใยธรรมชาติ(Natural Fiber)

เป็นเส้นใยที่ได้จากสิ่งมีชีวิตและสารประกอบบางชนิดใต้พื้นดิน แบ่งเป็น เส้นใยจากพืช นำมาจากเมล็ด (ฝ้าย) ลำต้น (ลินิน, ปอกระเจา, ปอ) ก้านและใบ(ป่าน, ใยสับปะรด) ผล(ใยมะพร้าว) เปลือก(ต้นกวาด) และเส้นใยจากสัตว์จากสารภายในร่างกาย

ใยฝ้าย(cotton)เป็นใยจากเมล็ดของต้นฝ้าย ต้นฝ้ายชอบอากาศร้อนชื้น มีหลายพันธุ์ มีขนาดความกว้างเท่าๆกัน หรือใกล้เคียงกันคือกว้างประมาณ 10-20 ไมครอน ส่วนความยาวขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น สายพันธุ์ ดินฟ้าอากาศ การเจริญเติบโต ใยฝ้ายส่วนใหญ่ยาว

ประมาณ 7/8 – 1 ¼ นิ้ว และขนาดที่นำมาใช้ในงานอุตสาหกรรมสิ่งทอคือใยที่มีความยาวประมาณ ½ - 2 ½ นิ้ว

คุณสมบัติเส้นใยฝ้าย

ความมัน	ใยฝ้ายทั่วไปมีความมันน้อย ต้องเพิ่มความมันด้วยการตกแต่ง
ความเหนียว	ใยฝ้ายมีความเหนียวปานกลางคือประมาณ 3.0 – 5.0 กรัมต่อเดนเยอร์ ความเหนียวจะเพิ่มขึ้นเมื่อเปียก ความเหนียวเมื่อเส้นใยเปียกจะมากกว่าเมื่อแห้งประมาณ 25-40%
ความยืดหยุ่น	ใยฝ้ายจะยืดหยุ่นต่ำคือประมาณ 3-7% บางครั้งอาจถึง10% ก่อนถึงจุดขาด การหดตัวกลับที่เดิม หากยืดออกเพียง2% จะหดกลับที่เดิมได้ 74% และถ้ายืดออก 5% 0หดกลับที่เดิมได้เพียง50%
ความคืนตัว	ใยฝ้ายและผ้าฝ้ายคืนตัวได้ดีและยับง่ายมาก
การดูดความชื้น	ฝ้ายดูดความชื้นในบรรยากาศปกติได้ 8.5% เป็นการดูดความชื้นได้ปานกลาง แต่ถ้าผ่านการชุบมันจะดูดความชื้นได้ดีขึ้น
การทนต่อแสงแดด	ถ้าอุณหภูมิและความชื้นสูงขึ้นความเสื่อมจะมีมากขึ้น ฝ้ายดิบทนแดดได้ดีกว่าฝ้ายย้อมสีบางชนิดทำให้ทนแดดได้ดีกว่า
การทนต่อสารเคมี	ใยฝ้ายทนค้างได้ดีในกระบวนการผลิต เช่น การฟอกขาว การชุบมัน ซึ่งการซักฟอกทุกชนิดมักมีส่วนผสมของด่าง

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงคุณสมบัติโดยทั่วไปของเส้นใยฝ้าย

ที่มา : คู่มือการออกแบบลายผ้าและเทคนิคการพิมพ์, อัจฉรา ไสละสูต. กรุงเทพฯ. 2524

ผ้าฝ้ายใช้ประโยชน์ได้กว้างขวาง ราคาไม่แพง สามารถใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มได้ทุกชนิด นอกจากนี้ยังเป็นผ้าที่ใช้ในการตกแต่งบ้านและใช้ในงานอุตสาหกรรมได้อย่างดี เนื่องจากฝ้ายมีคุณสมบัติที่ดีหลายประการ เช่น สวมใส่สบายไม่ร้อน ซักได้ง่าย ดูดซึมน้ำและความชื้นได้ดี ย้อมสีได้ง่าย สีไม่ตกถ้าย้อมอย่างถูกวิธี ผ้าฝ้ายทนต่อความร้อนและระบายความร้อนได้ดี ความนำใช้และสวมใส่สบายเป็นคุณสมบัติเด่นของผ้าฝ้าย

ลินิน เป็นเส้นใยธรรมชาติที่ได้จากต้นเฟลกซ์(Flex) ดูดซึมน้ำได้ดี ซักง่าย ย้อมสีได้ดี มีความอ่อนนุ่มของเส้นใยน้อยกว่าฝ้าย มีราคาแพง

คุณสมบัติของใยเฟลกซ์

ความมัน	มีความมันน้อยกว่าฝ้าย ในการผลิตจะทวบเส้นด้ายให้แบน ฝ้ายจะแน่นและผิวมันมากขึ้น เมื่อซักบ่อยๆความมันจะลดลง
ความเหนียว	เป็นเส้นใยที่ค่อนข้างเหนียวและทนทาน เหนียวกว่าฝ้าย 3 เท่าเมื่อเปียก น้ำจะเหนียวขึ้น 20% ในการผลิตเป็นผ้าลินิน จะถูกตกแต่งด้วยเรซิน เพื่อเพิ่มความน่าใช้ จะทำให้ความเหนียวลดลง ผ้าขาดเร็วกว่าปกติ
ความยืดหยุ่น	มีความยืดหยุ่นน้อยมาก มีความยืดตัวขนาดจาด 2.7-3.3%
การทนต่อความร้อน	ทนความร้อนได้ดีถึง 149 องศาเซลเซียส ถ้าสูงกว่านี้เส้นใยและฝ้ายจะเปลี่ยนสี
การดูดความชื้น	ดูดความชื้นได้ประมาณ 12% ใกล้เคียงหรือเท่าเส้นใยอื่น
การทนต่อแสงแดด	แสงแดดทำให้ความเหนียวของเส้นใยลดลง แต่ไม่เป็นอันตราย แสงแดดช่วยฟอกขาวให้กับเส้นใย
การทนต่อสารเคมี	ทนด่างและสาฟอกขาวน้อยกว่าฝ้าย จึงนิยมฟอกขาวเพียงเล็กน้อย เมื่อใช้ไปนานๆผ้าจะขาวเอง

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงคุณสมบัติโดยทั่วไปของเส้นใยเฟลกซ์

ข้อดีของลินิน

1. เนื้อผ้าเหนียว ทนทาน ไม่เก่าเร็ว
2. ซักรีดง่ายไม่จำเป็นต้องฟอกขาว
3. เนื้อผ้าเรียบเป็นมัน ทำให้ไม่ค่อยสกปรก หรือเปราะง่าย
4. แมลงไม่กัดกินผ้าลินินและทนต่อมอดดี

ข้อเสียของลินิน

1. ลินินไม่ค่อยคงรูป ยับง่าย และรอยยับไม่หายไปง่ายๆ
2. ต้องผสมเส้นใยอื่น เช่น โพลีเอสเตอร์ จึงจะแก้ปัญห้ายับง่าย
3. ไม่ทนต่อแสงแดด เนื่องจากจะทำให้ผ้าเปื่อยเร็ว

4. เส้นใยแข็งและคืนตัวได้เล็กน้อย

2.5.1.2 ใยสังเคราะห์(Man-Made Fiber)

ใยโพลีเอสเตอร์ (polyester fiber) เป็นผลผลิตระหว่างปฏิกิริยาของไดไฮดริก แอลกอฮอล์และกรด ไดคาร์บอกซิลิก ปั่นเป็นเส้นใยด้วยวิธีปั่นหลอม โพลีเอสเตอร์ได้รับความนิยอย่างกว้างขวางและรวดเร็วกว่าใยสังเคราะห์อื่นๆ

คุณสมบัติของเส้นใยโพลีเอสเตอร์

ข้อดี	ข้อเสีย	คุณสมบัติอื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> - ยืดหยุ่นได้ดีไม่ยับง่าย - คงรูปได้ดี - ซักง่าย แห้งเร็ว - ซักแล้วไม่ต้องรีด - ต้านทานการขัดสีได้ดี - มีความเหนียว - อัดกลีบหรือจับจีบถาวรได้ - ผสมเส้นใยชนิดอื่นเพิ่มคุณสมบัติทนยับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ย้อมสีติดยาก - ไวต่อความร้อน - เกิดไฟฟ้าสถิต - เมื่อเปื้อนน้ำมันหรือสารไขมันจะซักออกยาก - ผ้าที่ทอจากใยชนิดสั้นจะปรากฏเม็ดหรือขนบนผิวผ้า - ผ้าที่ทอจากใยชนิดยาว ใยอาจลั่นหลุดออกมาได้ง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูดความชื้นได้ต่ำ - ซักน้ำหรือซักแห้งได้ขึ้นอยู่กับวิธีการย้อม - ตกแต่งและออกแบบเสื้อผ้า - เมื่อโดนไฟเผาไหม้ หนไหมไฟและไฟจะดับเอง - ทนต่อแสงแดดหลังกระจกได้ดี - เครอนสีขาวฟอกขาวได้ด้วยสารฟอกขาวประเภทคลอรีน

ตารางที่ 2.3 แสดงคุณสมบัติโดยทั่วไปของเส้นใยโพลีเอสเตอร์

ที่มา : คู่มือการออกแบบลายผ้าและเทคนิคการพิมพ์, อัจฉรา ไสละสูต, กรุงเทพฯ, 2524

ประโยชน์ใช้สอยของโพลีเอสเตอร์ ได้รับความนิยอย่างมากและรวดเร็ว ปริมาณการนำไปใช้มากเป็นอันดับ 2 รองจากฝ้าย เพราะคุณสมบัติที่ดีหลายประการ เช่น ทนยับ คงตัว คืนรูปได้ดีและดูแลรักษาง่าย ซักแล้วสวมได้เลยหรือรีดเพียงเล็กน้อย นอกจากนั้นยังมีลักษณะคล้ายใยธรรมชาติ สามารถนำไปผสมกับใยชนิดอื่นได้อีกมาก โดยเฉพาะผสมกับฝ้าย ซึ่งฝ้ายจำนวน

มากในท้องตลาดเป็นผ้าใยโพลีเอสเตอร์หรือใยผสมโพลีเอสเตอร์ซึ่งการนำไปผสมกับใยอื่นช่วยให้ผ่านนั้นมีคุณสมบัติดีขึ้นหลายประการ เช่น เหนียว ทนทาน ทนยับ คงรูป ดูแลรักษาง่าย ซึ่งการผสมนี้ นอกจากทำให้ผ่าน่าใช้แล้ว ยังทำให้ผ้ามีเนื้อและผิวสัมผัสที่แปลกใหม่ขึ้นมากมาย

ใยไนลอน(Nylon) ไนลอนเป็นใยโพลีอะไมด์(nylon polyamide fiber) จัดเป็นใยสังเคราะห์จากสารเคมีชนิดแรก ผลิตด้วยกระบวนการทางเคมี โดยการรวมตัวของเบนซิน ฟีนอล ไฮโดรเจน แอมโมเนีย โซดาไฟ และพวกต่างต่างๆ เช่น เฮกซะเมทิลีน ไดอะมีน และกรดอะไดปีค

คุณสมบัติของเส้นใยไนลอน

ความเหนียว	มีความเหนียวมากคือประมาณ 4.6-5.8 กรัมต่อเดนเยอร์ เมื่อเปียกความเหนียวจะคงเดิมหรือลดลงเล็กน้อย
ความยืดหยุ่นและความยืดได้	ยืดหยุ่นได้ดีมาก ยืดได้ดีมาก และคงรูปได้เยี่ยม
ความคืนตัว	คืนตัวได้ดีและไม่ยับง่าย
การดูดซึมน้ำและความชื้น	เมื่อเทียบกับใยธรรมชาติจะดูดซึมน้ำได้ดีต่ำกว่าเพราะดูดความชื้นได้น้อยจึงทำให้แห้งเร็วเมื่อซักจะเกิดไฟฟ้าสถิตได้ง่ายทำให้สวมใส่ไม่สบาย
ความคงรูป	เนื่องจากไวต่อความร้อนจึงสามารถใช้ความร้อนจับจีบถาวรได้ และคงรูปได้นาน ไม่ยับ
การทนต่อแสงแดด	ไนลอนไม่ต้านทานแดดจๆที่ส่องโดนเนื้อผ้าโดยตรงเป็นเวลานาน แดดทำให้ไนลอนเสื่อมคุณภาพ ไนลอนสีสดต้านทานแดดได้ดีกว่าสีเข้ม และสีที่บการย้อมพิเศษช่วยให้ทนแดดดีขึ้น
การทนทานของเนื้อผ้าและเส้นใย	แมลงและมอดไม่กินเนื้อผ้า แต่ถ้าเก็บทิ้งนานๆแมลงและมอดอาจกินผ้าได้ ผ้าที่ตกแต่งด้วยแป้งอาจขึ้นราได้ แต่ไม่ทำลายถึงเนื้อผ้า ใยไนลอน ไม่ทำให้เกิดแบคทีเรียและเชื้อราขึ้นมาจากเนื้อผ้า

ตารางที่ 2.4 แสดงคุณสมบัติโดยทั่วไปของเส้นใยไนลอน

ที่มา : คู่มือการออกแบบลายผ้าและเทคนิคการพิมพ์, อัจฉรา ไสละสุต. กรุงเทพฯ. 2524

ประโยชน์ใช้สอยของไพลอนมีประโยชน์มากถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง จัดเป็นเส้นใยที่ได้รับความนิยมเป็นผ้าตกแต่งบ้าน ใช้ทำพรมมากที่สุด รองลงมาเป็นผ้าตัดชุดชั้นใน ถุงเท้า ชุดกีฬา ชุดนอน และใช้ในงานอุตสาหกรรมคือ ด้าย เชือก เต็นท์และยางรถยนต์ สำหรับผ้าตัดเสื้อชั้นนอกนิยมทอผสมกับในชนิดอื่น เพื่อเพิ่มคุณสมบัติอันได้แก่ความเหนียว คงรูป ยืดหยุ่น ทนต่อการเสียดสี ให้กับผ้าใยผสมนั้นๆ

2.5.2 วัสดุตกแต่ง

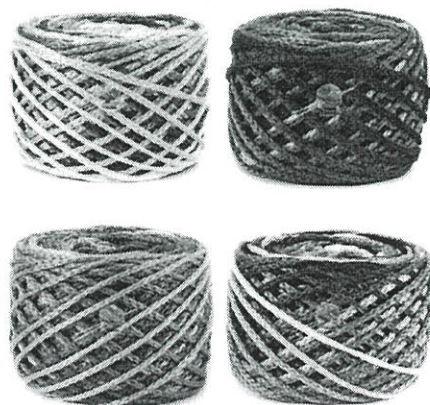
2.5.2.1 ไหมพรม เป็นส่วนหนึ่งในการตกแต่งงานผ้าให้ดูโดดเด่นขึ้น โดยมีหลายชนิด ได้แก่

ไหมพรมแฟนซี

ภาพที่ 2.88 ตัวอย่างไหมพรมแฟนซี

ไหมพรมทูปี(ไหมพรมสายรุ้ง)

ภาพที่ 2.89 ตัวอย่างไหมพรมทูปี

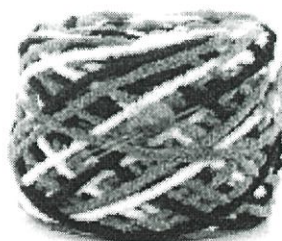
ไหมพรมขนแกะ

ภาพที่ 2.90 ตัวอย่างไหมพรมขนแกะ

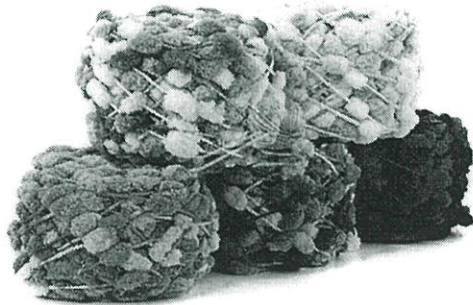

ภาพที่ 2.91 ตัวอย่างไหมพรมขนแกะเหลือบ

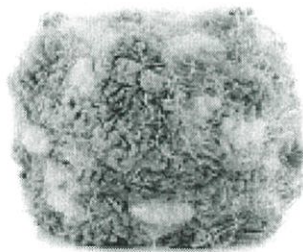
ภาพที่ 2.92 ตัวอย่างไหมพรมขนแกะเส้นกลม

ไหมพรมปอมปอม

ภาพที่ 2.93 ตัวอย่างไหมพรมปอมปอม

ไหมพรมเม็ดป๊อปคอร์น

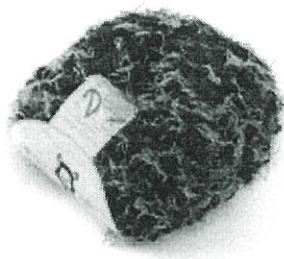
ภาพที่ 2.94 ตัวอย่างไหมพรมเม็ดป๊อปคอร์น

ไหมพรมอู๊ด

ภาพที่ 2.95 ตัวอย่างไหมพรมอู๊ด

ไหมพรม Monkey Kop

ภาพที่ 2.96 ตัวอย่างไหมพรม Monkey Kop

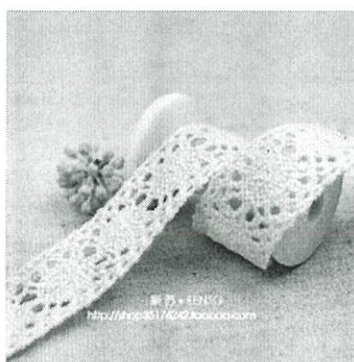
ไหมพรม ตาข่ายเฟนซี

ภาพที่ 2.97 ตัวอย่างไหมพรม ตาข่ายเฟนซี

2.5.2.2 เทปสำหรับงานตกแต่ง

เทปลูกไม้

ภาพที่ 2.98 ตัวอย่างเทปลูกไม้

2.5.2.3 ริมบิ้นตกแต่งงาน

ริมบิ้นปอมปอม

ภาพที่ 2.99 ตัวอย่างริมบิ้นปอมปอม

2.6 สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ผล

2.6.1 ลวดลายที่จะนำมาใช้ในการออกแบบ

ลายที่จะนำมาใช้ในการออกแบบ หลายหลัก คือลาย นกคู่ ซึ่งเป็นลายที่มีเอกลักษณ์สำคัญของผ้าจีนตีนจกไทยวน โดยนำมาผสมผสานกับลายประกอบอื่นๆ

2.6.2 วัสดุที่จะมาใช้ในการออกแบบ

ผ้าใยธรรมชาติ นำมาทำการออกแบบ ได้แก่ ผ้าฝ้ายญี่ปุ่น ผ้าเยื่อไผ่ ลินิน เป็นต้น เนื่องจากเป็นผ้าที่มีเนื้อหนาสามารถตีฟูเป็นขลุ่ยได้ และสามารถพิมพ์ด้วยสีรีแอคทีฟได้เหมาะสมงานออกแบบสิ่งทอที่ทำการออกแบบไว้

ไหมตกแต่งงานเพื่อเพิ่มรายละเอียดให้ลวดลายและทำให้ลวดลายนั้นดูมีมิติมากขึ้น

2.6.3 เทคนิคที่จะนำมาใช้ในการออกแบบ

เทคนิคที่จะนำมาใช้ในการออกแบบได้แก่ เทคนิคการพิมพ์โดยใช้การใช้สีแปร่ง เทคนิคการปัก ตัดปะผ้า เนื่องจากเป็นเทคนิคที่สามารถถ่ายทอดลวดลายผ้าขึ้นต้นจกให้ดูโดดเด่นมากขึ้น เหมาะกับแนวทางการออกแบบที่ต้องการขยายผ้าขึ้นต้นจกให้มีขนาดใหญ่เพื่อให้เห็นรายละเอียดของลวดลายผ้าทอดได้มากขึ้น

บทที่ 3

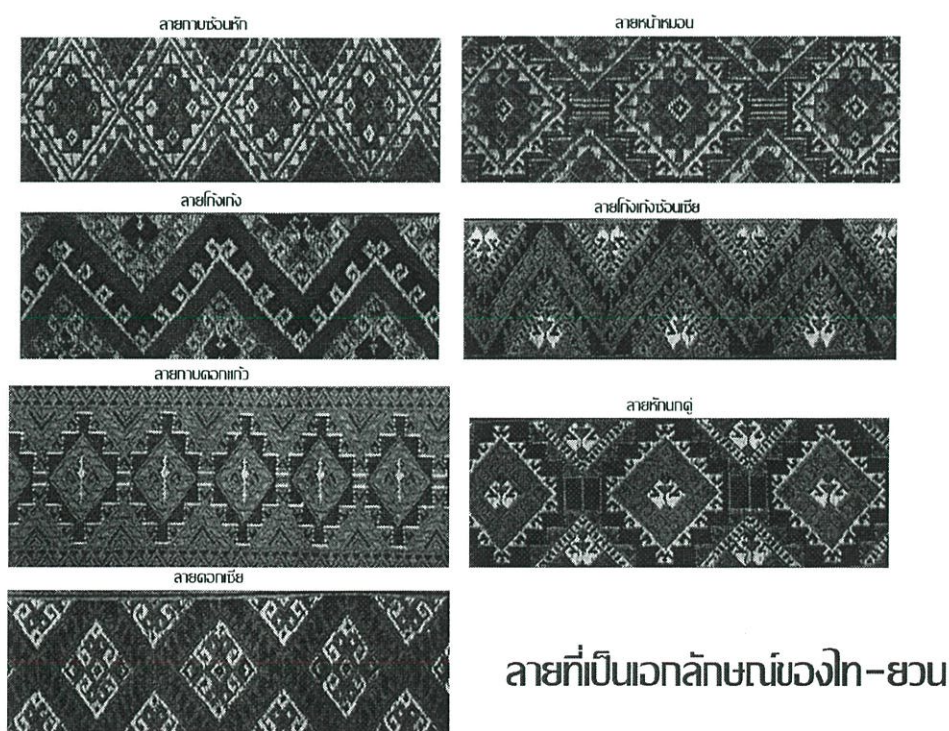
การพัฒนาการออกแบบ

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปแนวทางที่ใช้ในการออกแบบ

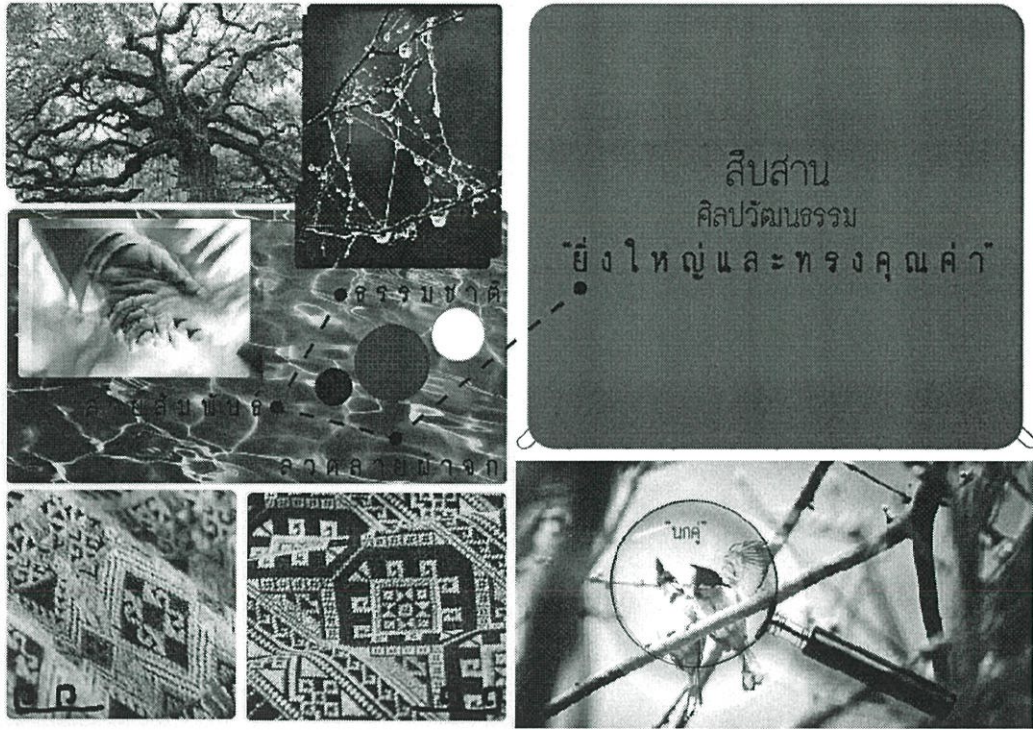
3.1.1 ลักษณะของกลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์

รีสอร์ตภูเขาใจใส(Phu Chaisai Mountain Resort and spa) อยู่บนภูเขาท่ามกลางธรรมชาติ โอบล้อมด้วยลำธารและต้นไม้ มีลักษณะห้องหลากหลายรูปแบบโดยใช้วัสดุตกแต่งหลักมาจากดินและไม้ไผ่ มีทั้งบริเวณที่ร่มและบริเวณที่กลางแจ้ง ลักษณะการตกแต่งเป็นไปในแนวทางธรรมชาติ โดยเน้นรูปแบบการตกแต่งที่ผสมผสานวัฒนธรรมไทย

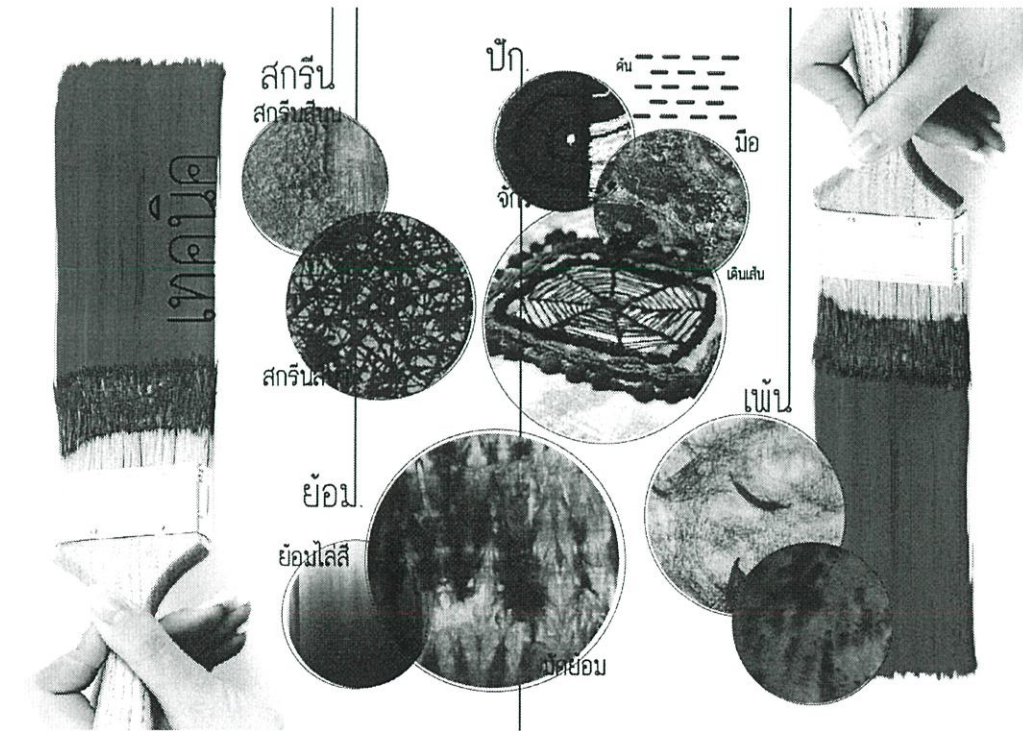
3.1.2 แนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 3.1 แนวทางการออกแบบลวดลายผ้าจีนตีนจกไทยวน

ภาพที่ 3.2 แนวทางการออกแบบและเลือกใช้สี

ภาพที่ 3.3 แนวทางเทคนิคที่นำมาใช้ในการออกแบบ

3.2 การทำลายบนผืนผ้า

3.2.1 การเพ้นท์ผ้า

เพ้นท์ผ้าโดยสรีแอกทีฟ

เพ้นท์ผ้าโดยการใช้แปรง หัวตัดและหัวกลม ที่มีขนาดต่างกัน ใช้ผงสรีแอกทีฟ ผสมน้ำในสัดส่วนที่ต้องการความเข้มข้นของสีที่พอดี ถ้าอยากได้ลวดลายที่คมชัดให้เติมแอลกอฮอล์ลงไป (อัตราส่วนการผสมแอลกอฮอล์กับน้ำร้อนคือ 1:1) จากนั้นทำลายบนลงผ้า ดิจสีด้วยการนำผ้าที่ได้ไปแช่ในสารสลิเกดทิ้งไว้หนึ่งคืน จากนั้นทำความสะอาดผ้าให้เรียบร้อย

เพ้นท์ผ้าโคนใช้สีสกรีนนูน

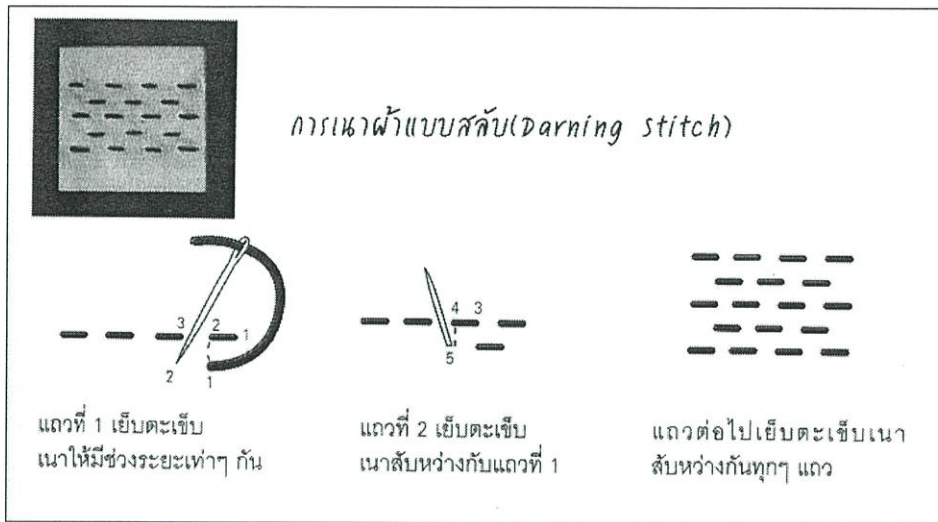
ใช้ฟู่กันจุ่มสีสกรีนนูน เพ้นท์ลงบนผืนผ้ารอให้สีแห้งเป็นเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง และทำการให้ความร้อนด้วยการรีดจากด้านหลังของผ้า เพื่อให้สีนูนปรากฏชัดขึ้นบนผืนผ้าโดยใช้อุณหภูมิ กับเวลาตามความต้องการของการเกิดพื้นผิวที่ชอบ

3.2.2 การมัดย้อม

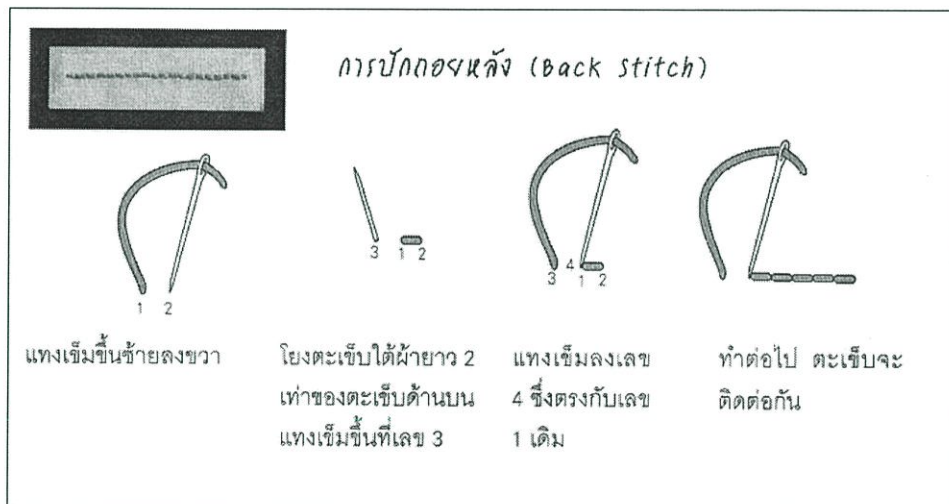
นำผ้าเส้นใยธรรมชาติที่ต้องการมัดย้อม จากนั้นทบเป็นสองทบมัดเป็นปล้องสามปล้อง ใช้สลิคคูสรีแอกทีฟ(ที่ละลายน้ำและผสมแอลกอฮอล์จนเข้ากันอย่างดีแล้ว) ฉีดสีลงไปตามจุดต่างๆ จากนั้นทิ้งไว้ 2-3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อยเพื่อให้สีทำการเซตตัว จากนั้นจึงนำผ้าไปทำความสะอาด

3.2.3 การปัก

ร่างแบบที่ต้องการปักด้วยดินสอเขียนผ้า จากนั้นใช้เข็มเบอร์เจ็ดและด้ายวินัสที่ใช้สำหรับงานปักปักตามลวดลายที่กำหนดไว้

ภาพที่ 3.4 ภาพประกอบการเนาผ้า

ภาพที่ 3.5 ภาพประกอบการปักถอยหลัง

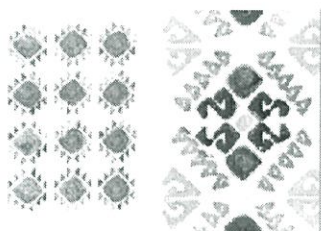
3.2.4 การตัดปะผ้าชิ้นผ้าตามลวดลาย

นำกระดาษเขียนลายเส้นที่ทำการออกแบบตัดกระดาษเป็นชิ้นตามรูปทรง จากนั้นนำไปทาบร่างลายด้วยดินสอเขียนผ้า ลงบนผืนผ้าที่ทำการพันที่ลายผ้าเรียบร้อยแล้ว ตัดตามรูปทรง จากนั้นนำมาเรียงต่อกัน ทำการเย็บด้วยจักรอุตสาหกรรมเพื่อเก็บขอบงาน โดยเย็บให้ห่างจากขอบเข้ามาข้างในประมาณ 0.5 เซนติเมตร จากนั้นเก็บงานโดยใช้ลูกกลิ้งผ้าตะกุดขอบปลายผ้าให้ดี เนื้อผ้าให้ฟู เกิดขลุ่ย

3.3 การออกแบบลวดลายและผลิตภัณฑ์

3.3.1 การออกแบบลวดลาย

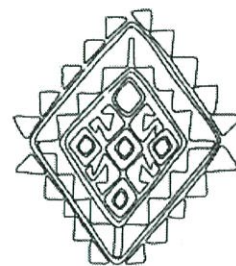
3.3.1.1 ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย

แนวทางที่ 1

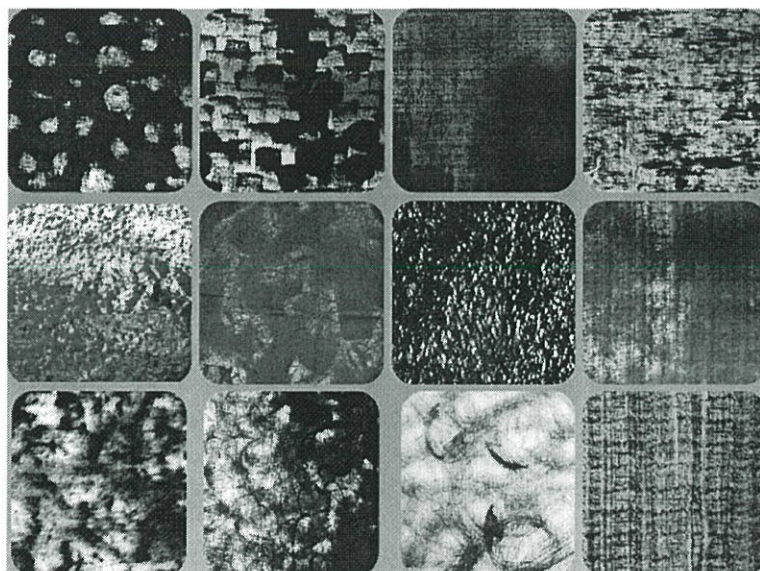
แนวทางที่ 2

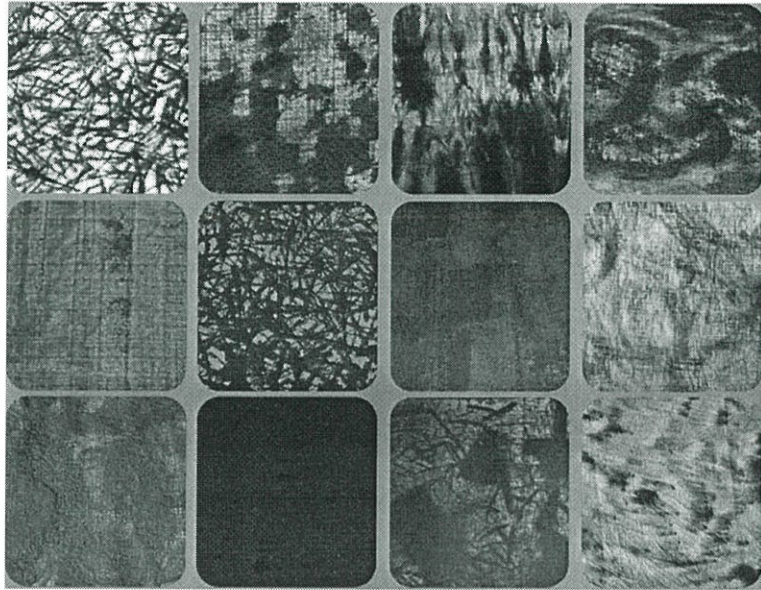
แนวทางที่ 3

ภาพที่ 3.6 แนวทางการออกแบบลวดลายผ้า

3.3.1.2 ขั้นตอนการพัฒนาลวดลาย

ภาพที่ 3.7 ภาพการออกแบบลายผ้าที่จะนำมาใช้ในลายของไทยวน

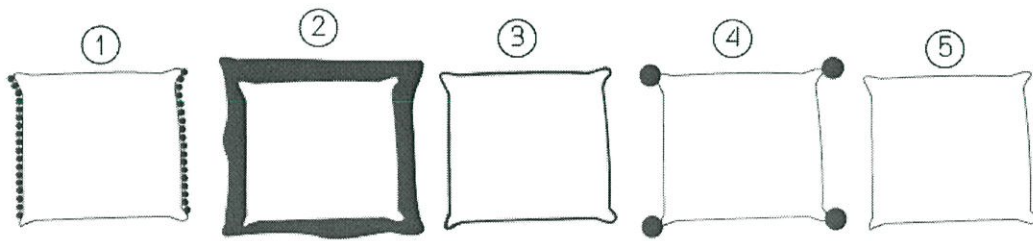

ภาพที่ 3.8 ภาพการออกแบบลายผ้าที่จะนำมาใช้ในลายของไทยวน2

3.3.2 การออกแบบผลิตภัณฑ์

3.3.2.1 ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์

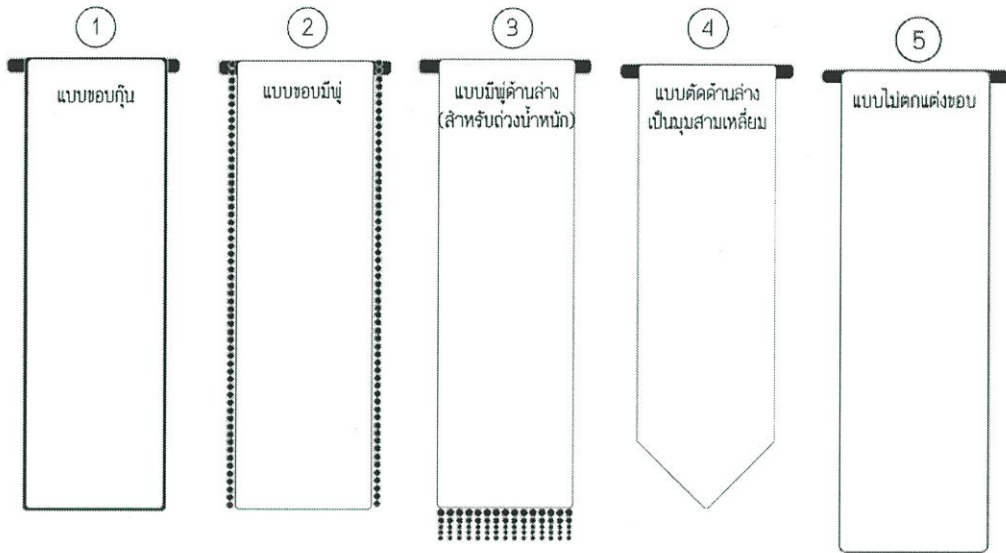
1) หมอนอิง

1. ตกแต่งขอบหมอนด้วยพู่กลมด้านข้าง
2. ตกแต่งขอบหมอนด้วยเส้น
3. ตกแต่งขอบหมอนด้วยการกั้นขอบ
4. ตกแต่งขอบหมอนด้วยพู่กลมขนาดใหญ่
5. ไม่มีตกแต่งขอบ

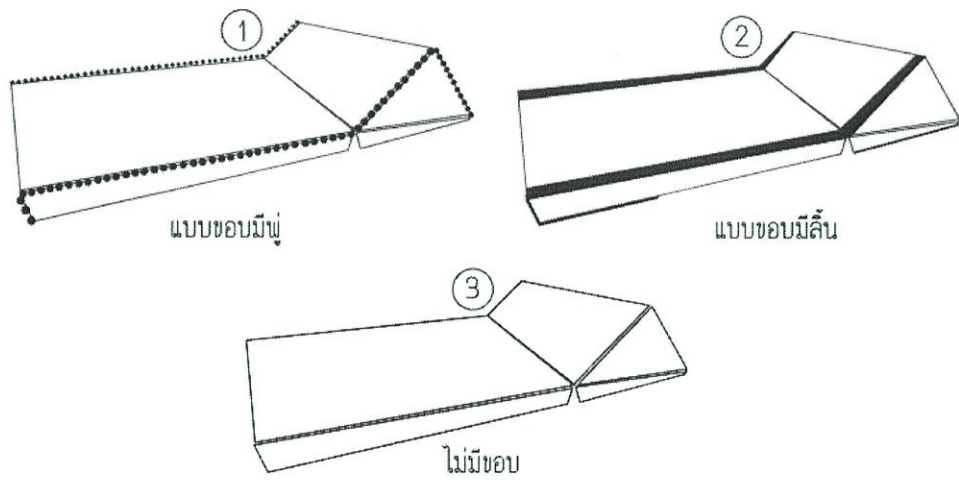
ภาพที่ 3.9 ภาพการออกแบบหมอนอิง

2) ผ้าติดผนังห้อง (Wall hanging)

ภาพที่ 3.10 ภาพการออกแบบ Wall Hanging

3) ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

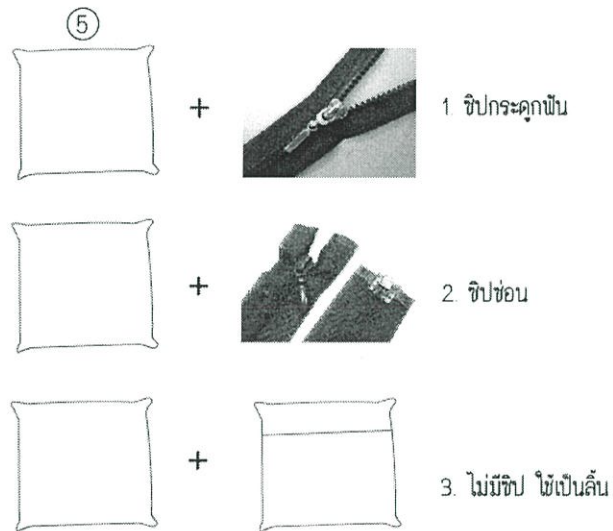

ภาพที่ 3.11 ภาพการออกแบบผ้าคลุมที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

3.3.2.2 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

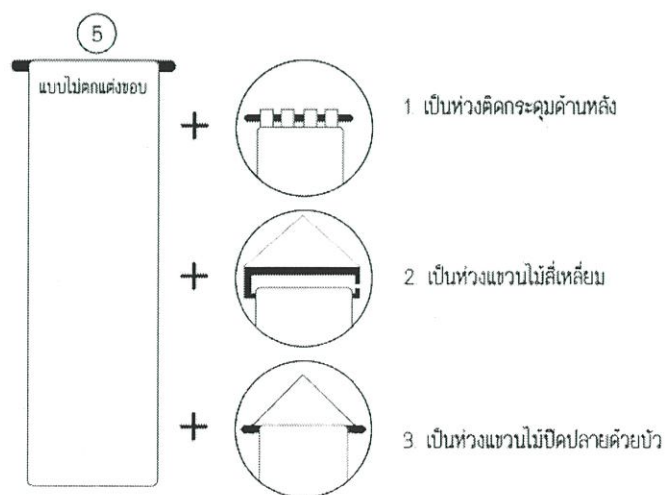
1) หมอนอิง

เลือกแบบที่ 5 มาพัฒนาต่อ

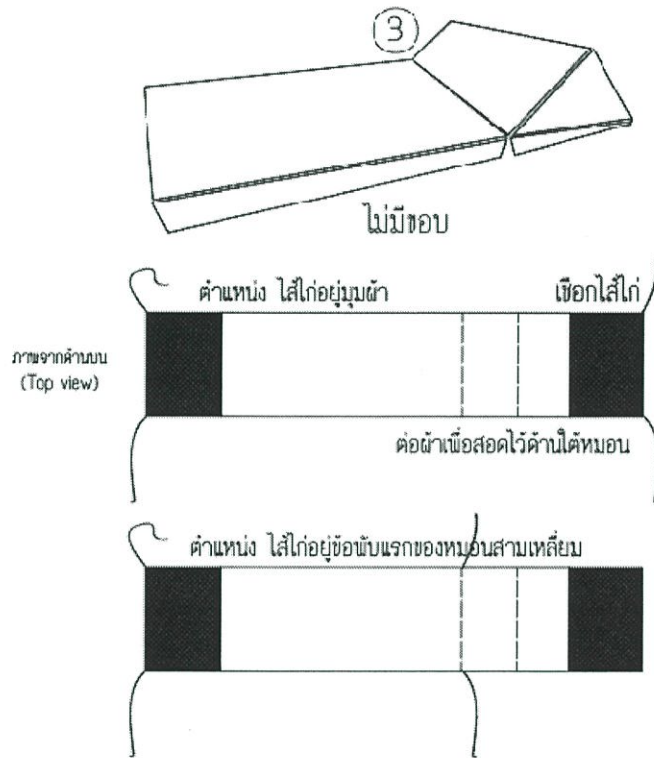
ภาพที่ 3.12 ขั้นตอนการพัฒนาแบบหมอนอิง

2) ผ้าตงแต่งผนัง (Wall Hanging)

ภาพที่ 3.13 ขั้นตอนการพัฒนาแบบผ้าตงแต่งผนัง(Wall hanging)

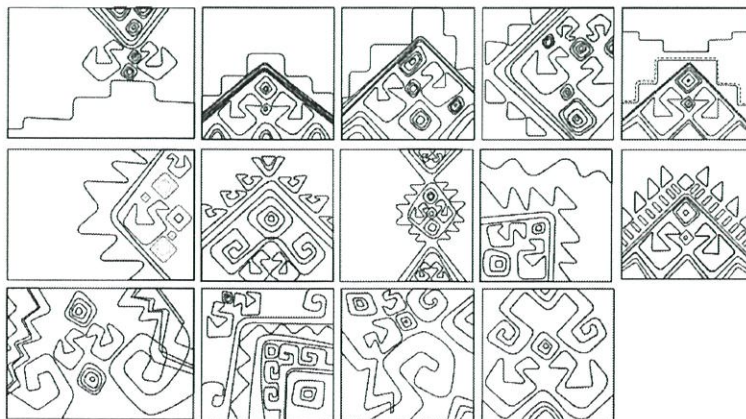
3) ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

ภาพที่ 3.14 ขั้นตอนการพัฒนาแบบผ้าปูที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

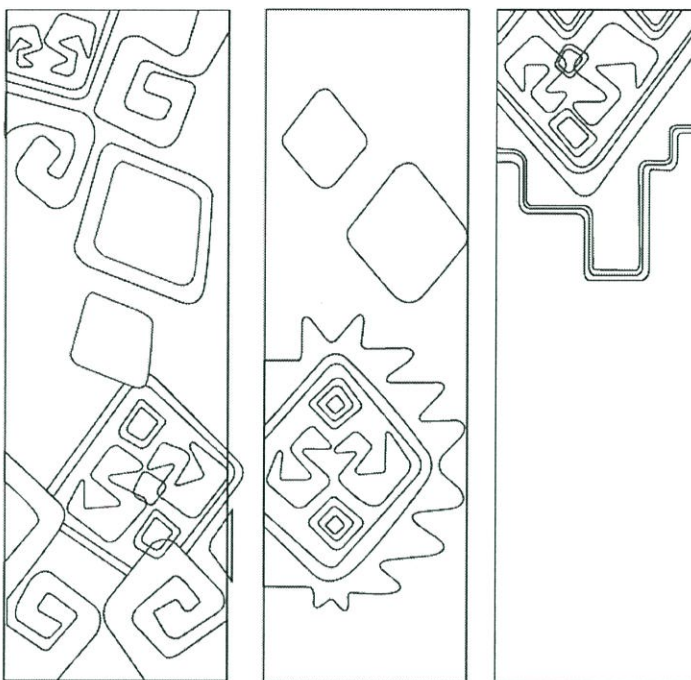
3.3.2.3 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และลวดลาย

1) หมอนอิง

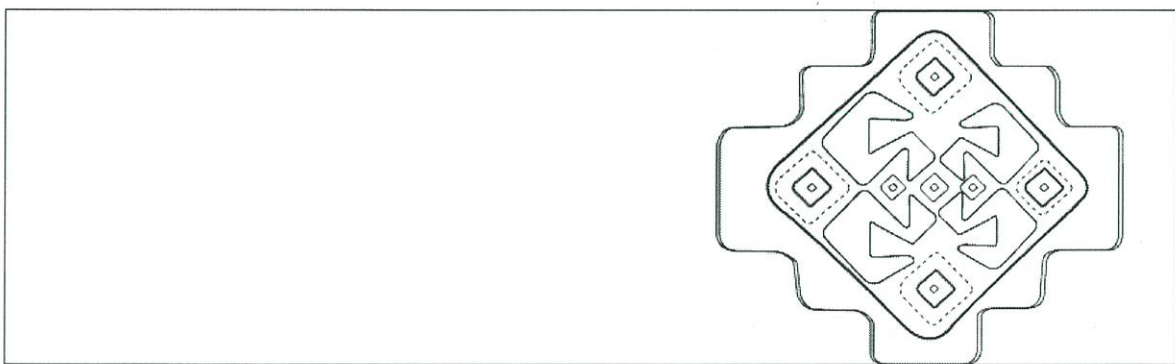
ภาพที่ 3.15 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และลวดลายหมอนอิง

2) ผ้ายกแต่งผนังห้อง(Wall hanging)

ภาพที่ 3.16 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และลวดลายผ้ายกแต่งผนังห้อง(Wall Hanging)

3) ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

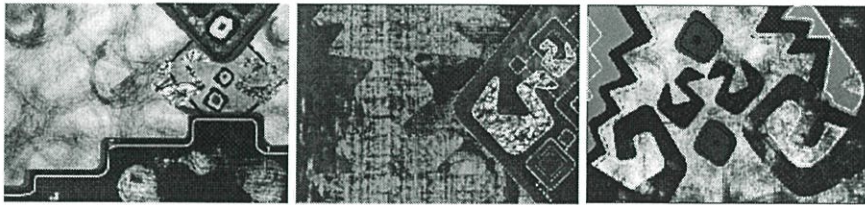

ภาพที่ 3.17 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และลวดลายที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

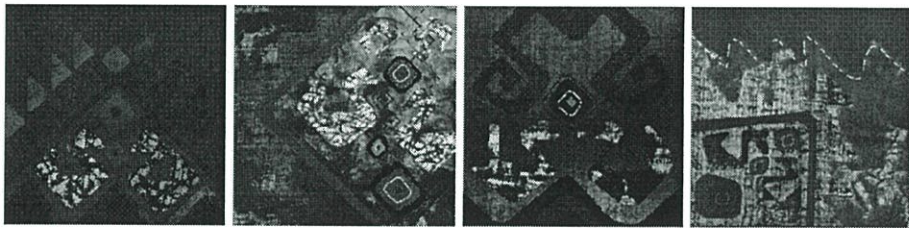
3.4 รูปการออกแบบลวดลายและผลิตภัณฑ์

3.4.1 ลักษณะของลวดลายที่เลือก

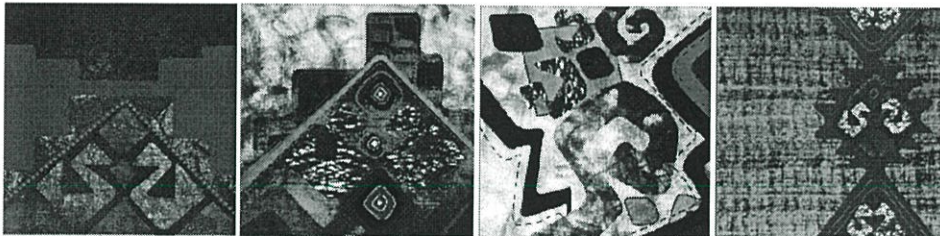
3.4.1.1 หมอนอิง

ขนาด 14x20

ขนาด 16x16

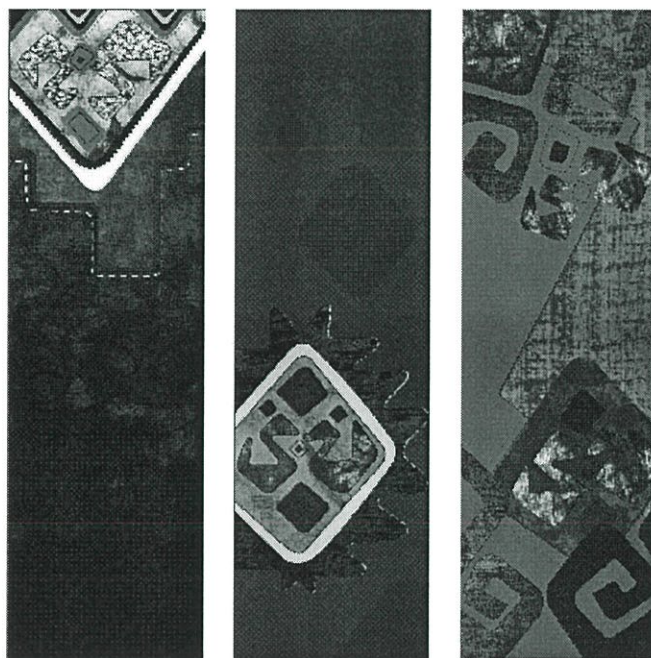
ขนาด 18x18

ขนาด 24x24

ภาพที่ 3.18 รูปลักษณะลวดลายของหมอนอิงที่เลือก

3.4.1.2 ผ้าติดผนังห้อง (Wall hanging)

ขนาด 180x45 cm

ภาพที่ 3.19 สรุปลักษณะลวดลายของWall Hanging ที่เลือก

3.4.1.3 ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

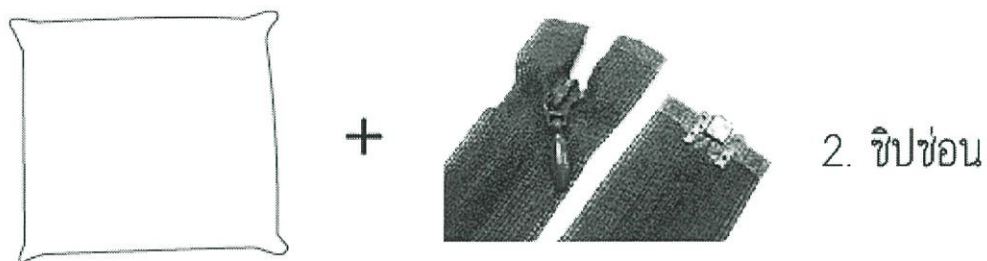

ขนาด 175x52 cm.

ภาพที่ 3.20 สรุปลักษณะลวดลายของที่นอนหมอนสามเหลี่ยมที่เลือก

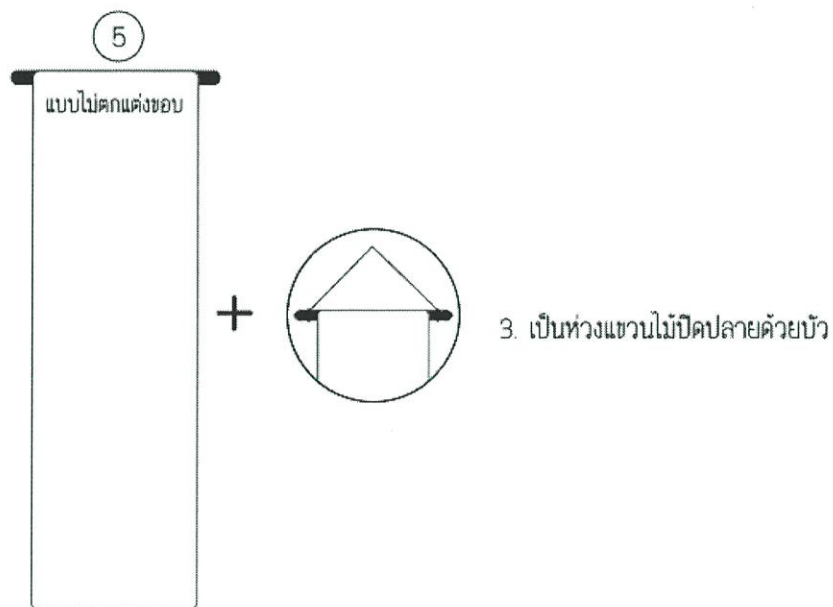
3.4.2 ลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่เลือก

3.4.2.1 หมอนอิง

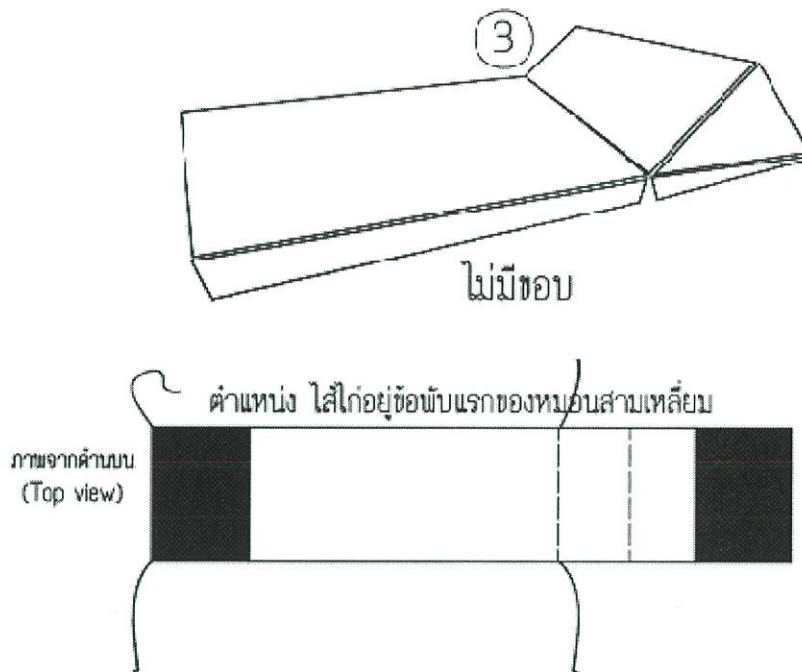
ภาพที่ 3.21 สรุปลักษณะของผลิตภัณฑ์หมอนอิงที่เลือก

3.4.2.2 ฟ้าตกแต่งผนัง (Wall hanging)

ภาพที่ 3.22 สรุปลักษณะของผลิตภัณฑ์ฟ้าตกแต่งผนัง (Wall hanging) ที่เลือก

3.4.2.3 ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

ภาพที่ 3.23 สรุปลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่นอนหมอนสามเหลี่ยมที่เลือก

บทที่ 4

การนำเสนอผลงานการออกแบบ

การนำเสนอผลงานขั้นสุดท้ายหลังจากออกได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย

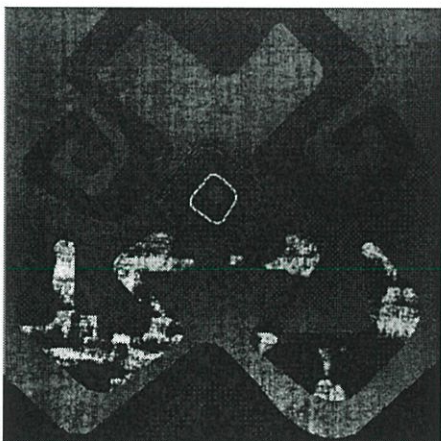
4.1 การวางแบบลายตัดและรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ซึ่งประกอบด้วย ภาพด้าน วัสดุที่ใช้ เทคนิคและลวดลาย

4.2 การประเมินราคาต้นทุนของผลิตภัณฑ์

4.3 ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

4.1 รายละเอียดผลิตภัณฑ์

4.1.1 ภาพแสดงรายละเอียดผลิตภัณฑ์หมอนอิง

หมอนอิง collection black on black
ขนาด 16x16"

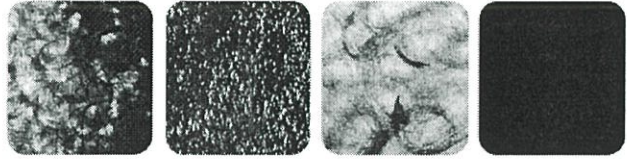
เทคนิค การเพ้นท์ การปัก การด้น
ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ผ้าลินิน ผ้าญี่ปุ่น

ภาพที่ 4.1 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงดำบนดำ ขนาด16x16นิ้ว

หมอนอิง collection black on black
 ขนาด 18x18"
 เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น
 ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

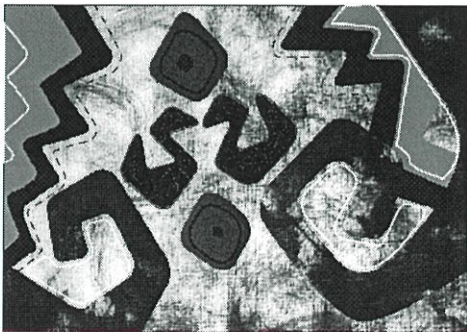
ภาพที่ 4.2 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงดำบนดำ ขนาด 18x18 นิ้ว

หมอนอิง collection black on black
 ขนาด 24x24"
 เทคนิค การพิมพ์ การปัก มัดย้อม
 ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

ภาพที่ 4.3 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงดำบนดำ ขนาด 24x24 นิ้ว

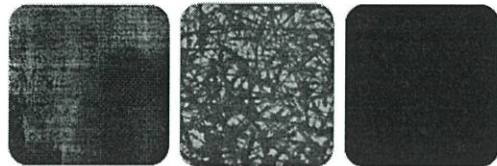
หมอนอิง collection black on black
 ขนาด 14x20"
 เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น
 ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

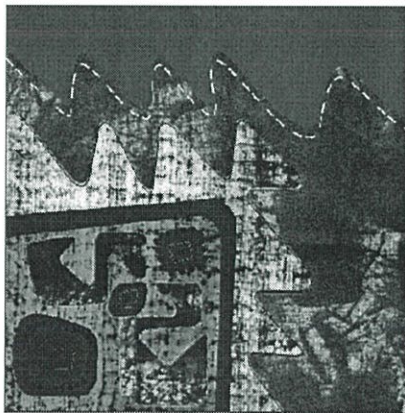
ภาพที่ 4.4 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงดำบนดำ ขนาด 14x20 นิ้ว

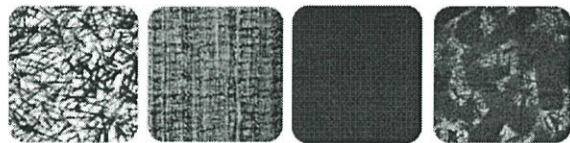
หมอนอิง collection black on black
 ขนาด 16x16"
 เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น คลุกสี
 ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ผ้าลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

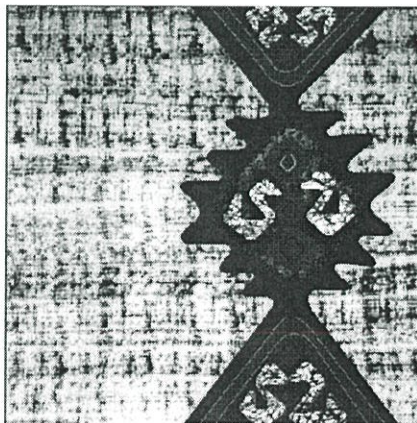
ภาพที่ 4.5 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงดำบนดำ ขนาด16x16นิ้ว(2)

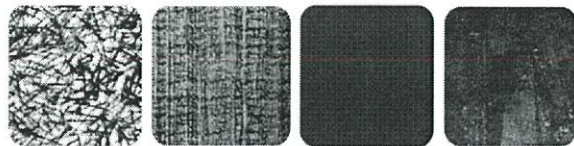
หมอนอิง collection red on red
 ขนาด 16x16"
 เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น
 ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ผ้าลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

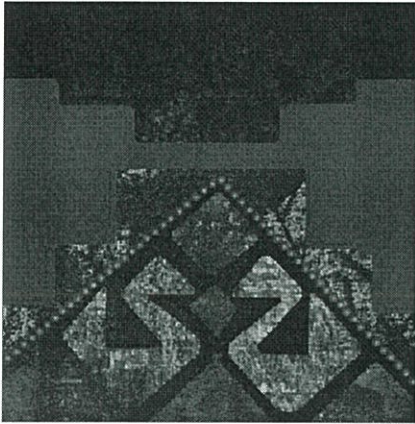
ภาพที่ 4.6 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงบนแดง ขนาด16x16นิ้ว

หมอนอิง collection red on red
 ขนาด 18x18"
 เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น
 ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ผ้าลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

ภาพที่ 4.7 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงบนแดง ขนาด18x18นิ้ว

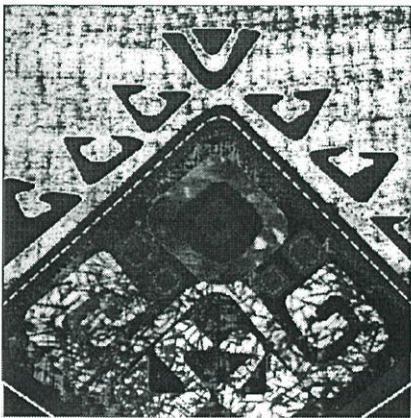

หมอนอิง collection red on red
ขนาด 18x18"

เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น การย้อม
ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

ภาพที่ 4.8 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงบนแดง ขนาด18x18นิ้ว(2)

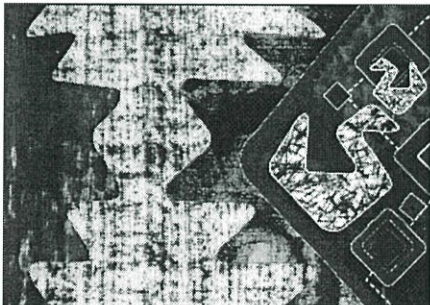

หมอนอิง collection red on red
ขนาด 24x24"

เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น
ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

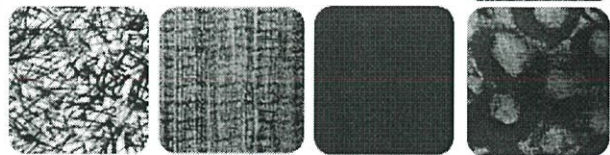

ภาพที่ 4.9 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงบนแดง ขนาด 24x24 นิ้ว

หมอนอิง collection red on red
ขนาด 14x20"

เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น
ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

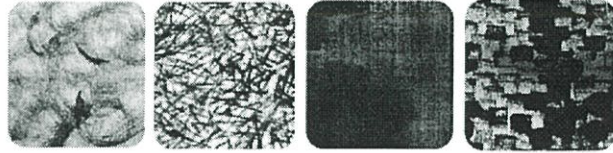

ภาพที่ 4.10 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงบนแดง ขนาด 14x20 นิ้ว

หมอนอิง red black and white collection
ขนาด 16x16"

เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น การย้อมไล่สี
ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

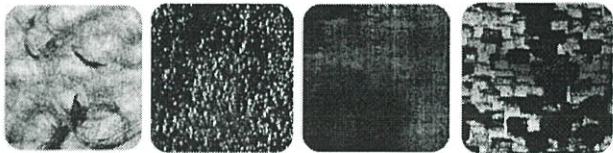

ภาพที่ 4.11 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงดำขาว ขนาด 16x16 นิ้ว

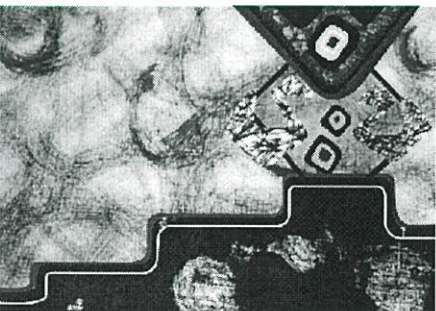

หมอนอิง red black and white collection
ขนาด 18x18"

เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น การย้อมไล่สี
ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

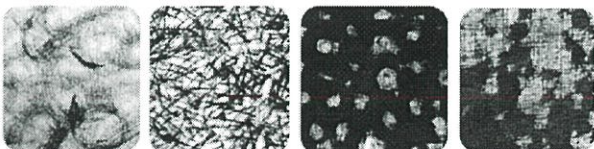

ภาพที่ 4.12 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงดำขาว ขนาด 18x18 นิ้ว

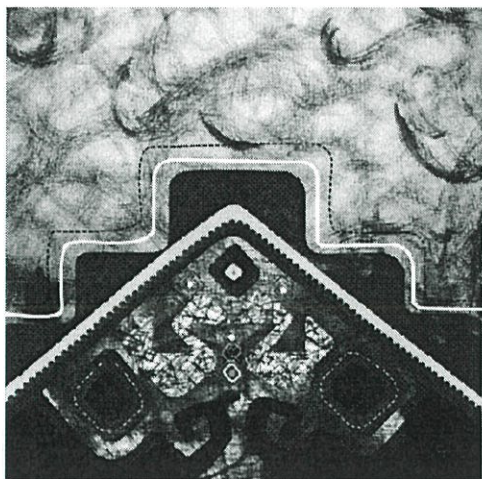

หมอนอิง red black and white collection
ขนาด 14x20"

เทคนิค การพิมพ์ การปัก การด้น
ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ฝ้ายลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

ภาพที่ 4.13 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงดำขาว ขนาด 14x0 นิ้ว

หมอนอิง red black and white collection
ขนาด 24x24"

เทคนิค การพิมพ์ การปัก การฉลุ
ชนิดผ้า ผ้าเยื่อไผ่ ผ้าลินิน ฝ้ายญี่ปุ่น

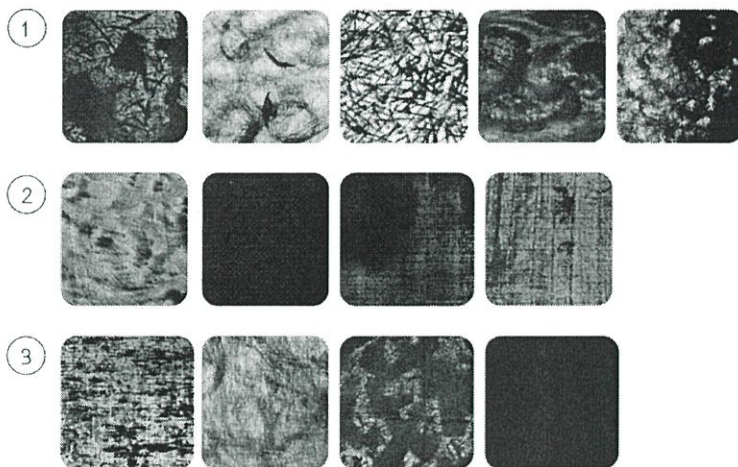

ภาพที่ 4.14 ภาพแสดงรายละเอียดหมอนอิงแดงดำขาว ขนาด 24x24 นิ้ว

4.1.2 ภาพแสดงรายละเอียดผลิตภัณฑ์ผ้าตกแต่งผนัง (Wall Hanging)

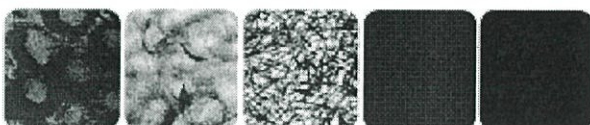

Wall hanging ขนาด 45x180 cm เทคนิคการพิมพ์ มัดย้อม ปัก สบัดสี ย้อมไล่สี

ภาพที่ 4.15 ภาพแสดงรายละเอียดผลิตภัณฑ์ผ้าตกแต่งผนัง (Wall Hanging)

4.1.3 ภาพแสดงรายละเอียดผลิตภัณฑ์ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

ขนาด 175x52 cm.

เทคนิค การพิมพ์ การปัก การฉีก การสกรีนบน
ชนิดผ้า ผ้าปายญี่ปุ่น กับผ้าเยื่อไผ่

ภาพที่ 4.16 ภาพแสดงรายละเอียดผลิตภัณฑ์ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

4.2 การประเมินราคาต้นทุนของผลิตภัณฑ์

4.2.1 การประเมินราคาต้นทุนของผลิตภัณฑ์กรณีเป็นผู้ประกอบการ

ราคาขายกรงให้ร้านขายเคหะสิ่งทอ

กำหนดให้ออกแบบ 1 collection : 1 เดือน

ผ้าเมตรละ 80 บาท

ค่าวัสดุสิ้นเปลืองกำหนดให้ค่าเฉลี่ยตัวละ 50 บาท

จำนวนหมอนอิง 16x16" 20 ใบ ใช้ผ้า10เมตร / ราคา800บาท

18x18" 20 ใบ ใช้ผ้า10เมตร / ราคา800บาท

24x24" 15 ใบ ใช้ผ้า15เมตร / ราคา1,200บาท

14x20" 15 ใบ ใช้ผ้า7.5เมตร / ราคา600บาท

จำนวน Wall Hanging 15 ผืน ใช้ผ้า30เมตร / ราคา2,400บาท

จำนวนปลอกที่นอนหมอนสามเหลี่ยม 5 ชุด ใช้ผ้า15เมตร / ราคา1,200บาท

ช่างจำนวนช่างปักเย็บ 3 คน เงินเดือนช่าง เดือนละ 10,000 บาท

ค่าผ่อนจักรไฟฟ้า 500บาท/เดือน

เงินเดือน 30,000 บาท

ค่าแรงงานช่าง 30,000 บาท

ค่าเช่าร้าน 10,000 บาท

ค่าน้ำ 1,000 บาท

ค่าไฟ 1,000 บาท

ค่าผ่อนจักรไฟฟ้า 2 ตัว 1,000 บาท

ค่าวัสดุสิ้นเปลือง 4,500 บาท

รวมค่าใช้จ่ายตัดเย็บ(ยังไม่รวมผ้า) 77,500 บาท

เฉลี่ยราคาค่าใช้จ่ายต่อชิ้นประมาณ 862 บาท

1) หมอนอิง 16x16" 20 ใบ ต้นทุน $17,240+800=18,040$
 กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ ร้อยละ 40 7,216 บาท
 ต้นทุนรวมกำไร 25,256 บาท
 ภาษี ร้อยละ 7 1,767 บาท
 ราคาขายขั้นต่ำ 27,023 บาท
 ทหารจำนวนหมอนที่ตัด 20 ใบ
 คิดเป็นต้นทุนใบละ 1,350 บาท

2) หมอนอิง 18x18" 20 ใบ ต้นทุน $17,240+800=18,040$
 กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ ร้อยละ 40 7,216 บาท
 ต้นทุนรวมกำไร 25,256 บาท
 ภาษี ร้อยละ 7 1,767 บาท
 ราคาขายขั้นต่ำ 27,023 บาท
 ทหารจำนวนหมอนที่ตัด 20 ใบ
 คิดเป็นต้นทุนใบละ 1,350 บาท

3) หมอนอิง 24x24" 15 ใบ ต้นทุน $12,930+1,200=14,130$
 กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ ร้อยละ 40 5,652 บาท
 ต้นทุนรวมกำไร 19,782 บาท
 ภาษี ร้อยละ 7 1,384 บาท
 ราคาขายขั้นต่ำ 21,166 บาท
 ทหารจำนวนหมอนที่ตัด 15 ใบ
 คิดเป็นต้นทุนใบละ 1,411 บาท

4) หมอนอิง 14x20" 15 ใบ ต้นทุน $12,930+600=13,530$
 กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ ร้อยละ 40 5,412 บาท
 ต้นทุนรวมกำไร 18,942 บาท
 ภาษี ร้อยละ 7 1,325 บาท
 ราคาขายขั้นต่ำ 20,267 บาท
 ทหารจำนวนหมอนที่ตัด 15 ใบ
 คิดเป็นต้นทุนใบละ 1,351 บาท

5) Wall Hanging 15 ผืน ต้นทุน $12,930+2,400=15,330$
 กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ ร้อยละ 40 6,132 บาท
 ต้นทุนรวมกำไร 21,462 บาท
 ภาษี ร้อยละ 7 1,502 บาท
 ราคาขายขั้นต่ำ 22,964 บาท
 ทหารจำนวน Wall Hanging ที่ตัด 15 ผืน
 คิดเป็นต้นทุนผืนละ 1,530 บาท

6) ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม 5 ชุด ต้นทุน $4,310+1,200=5,510$
 กำไรที่อยากได้จากการประกอบกิจการ ร้อยละ 40 2,204 บาท
 ต้นทุนรวมกำไร 7,714 บาท
 ภาษี ร้อยละ 7 540 บาท
 ราคาขายขั้นต่ำ 8,253 บาท
 ทหารจำนวนที่นอน 5 ชุด
 คิดเป็นต้นทุนชุดละ 1,650 บาท

การคำนวณรายได้ส่วนบุคคล
 เงินเดือน 30,000 บาท
 กำไรส่วนแบ่งจากการประกอบกิจการ 33,832 บาท
 รวมรายได้ส่วนบุคคล 63,832 บาท

ภาพที่ 4.17 ภาพแสดงการคำนวณราคาต้นทุนผลิตภัณฑ์กรณีเปิดกิจการของตัวเอง

4.2.2 การประเมินราคาค่าต้นทุนราคาค่าต้นแบบ

ค่าต้นทุนราคาค่าต้นแบบ (หมอนอิง 16x16 นิ้ว) หมอนทั้งหมด 4 ใบ

ลำดับ	วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา(บาท)/หน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1.	ผ้าฝ้ายญี่ปุ่น,ผ้าเยื่อไม้		80/เมตร	0.5 เมตร	40
2.	วัสดุสิ้นเปลือง -ไหมปักผ้า -ไหมพรมแผ่นซี -ซิปช่องขนาด 16"		9/ใจ 120/ม้วน 15/ชิ้น	3 ใจ 1/10 ของม้วน 1 ชิ้น	27 12 15
3.		ค่าปัก	200/ชิ้น	1 ชิ้น	200
4.		ค่าเย็บ	50/ชิ้น	1 ชิ้น	50
ราคารวมหมอนอิงขนาด16x16" 1 ใบ ราคาทั้งสิ้น					344-

ค่าออกแบบหน่วยละ 200 บาท

หมอนอิง 4 ใบ ราคารวม $(344+200) \times 4 = 2,176$ บาท

ตารางที่ 4.1 แสดงต้นทุนราคาค่าต้นแบบหมอนอิงขนาด 16x16 นิ้ว

ค่าต้นทุนราคาค่าต้นแบบ (หมอนอิง 18x18 นิ้ว) หมอนทั้งหมด 4 ใบ

ลำดับ	วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา(บาท)/หน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1.	ผ้าฝ้ายญี่ปุ่น,ผ้าเยื่อไม้		80/เมตร	0.5 เมตร	40
2.	วัสดุสิ้นเปลือง -ไหมปักผ้า -ไหมพรมแผ่นซี -ซิปช่องขนาด 18"		9/ใจ 120/ม้วน 15/ชิ้น	4 ใจ 1/10 ของม้วน 1 ชิ้น	36 12 15
3.		ค่าปัก	200/ชิ้น	1 ชิ้น	200
4.		ค่าเย็บ	50/ชิ้น	1 ชิ้น	50
ราคารวมหมอนอิงขนาด18x18" 1 ใบ ราคาทั้งสิ้น					353-

ค่าออกแบบหน่วยละ 200 บาท

หมอนอิง 4 ใบ ราคารวม $(353+200) \times 4 = 2,212$ บาท

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงต้นทุนราคาค่าต้นแบบหมอนอิงขนาด 18x18 นิ้ว

ค่าต้นทุนราคาคันแบบ (หมอนอิง 24x24 นิ้ว) หมอนทั้งหมด 3 ใบ

ลำดับ	วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา(บาท)/หน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1.	ผ้าฝ้ายญี่ปุ่น,ผ้าเยื่อไผ่		80/เมตร	1 เมตร	80
2.	วัสดุสิ้นเปลือง -ไหมปักผ้า -ไหมพรมแผ่นซี -ซิปซ่อนขนาด 24"		9/ใจ 120/ม้วน 20/ชิ้น	5 ใจ 1/5 ของม้วน 1 ชิ้น	45 24 20
3.		ค่าปัก	200/ชิ้น	1 ชิ้น	200
4.		ค่าเย็บ	50/ชิ้น	1 ชิ้น	50
ราคารวมหมอนอิงขนาด24x24" 1 ใบ ราคาทั้งสิ้น					419-

ค่าออกแบบหน่วยละ 200 บาท

หมอนอิง 3 ใบ ราคารวม (419+200)x3=1,857 บาท

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงต้นทุนราคาคันแบบหมอนอิงขนาด 24x24 นิ้ว

ค่าต้นทุนราคาคันแบบ (หมอนอิง 14x20 นิ้ว) หมอนทั้งหมด 3 ใบ

ลำดับ	วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา(บาท)/หน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1.	ผ้าฝ้ายญี่ปุ่น,ผ้าเยื่อไผ่		80/เมตร	0.5 เมตร	40
2.	วัสดุสิ้นเปลือง -ไหมปักผ้า -ไหมพรมแผ่นซี -ซิปซ่อนขนาด 20"		9/ใจ 120/ม้วน 20/ชิ้น	3 ใจ 1/10 ของม้วน 1 ชิ้น	27 12 20
3.		ค่าปัก	200/ชิ้น	1 ชิ้น	200
4.		ค่าเย็บ	50/ชิ้น	1 ชิ้น	50
ราคารวมหมอนอิงขนาด24x24" 1 ใบ ราคาทั้งสิ้น					349-

ค่าออกแบบหน่วยละ 200 บาท

หมอนอิง 3 ใบ ราคารวม (449+200)x3=1,947 บาท

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงต้นทุนราคาคันแบบหมอนอิงขนาด 14x20 นิ้ว

ค่าต้นทุนราคาคันแบบ (Wall Hanging) ทั้งหมด 3 ผืน

ลำดับ	วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา(บาท)/หน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1.	ผ้าฝ้ายญี่ปุ่น.ผ้าเยื่อไผ่		80/เมตร	2 เมตร	160
2.	วัสดุสิ้นเปลือง -ไหมปักผ้า -ไหมพรมแฟนซี		9/ใจ 120/ม้วน	7 ใจ 3/10 ของม้วน	63 37
3.		ค่าปัก	200/ชิ้น	1 ชิ้น	200
4.		ค่าเย็บ	100/ชิ้น	1 ชิ้น	100
ราคารวมWall Hanging 1 ผืน ราคาทั้งสิ้น					560-

ค่าออกแบบหน่วยละ 200 บาท

Wall Hanging รวม 3 ผืน ราคา (560+200)x3=2.280 บาท

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงต้นทุนราคาคันแบบผ้าตกแต่งผนัง(Wall Hanging)

ค่าต้นทุนราคาคันแบบ (ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม) ทั้งหมด 1 ชิ้น

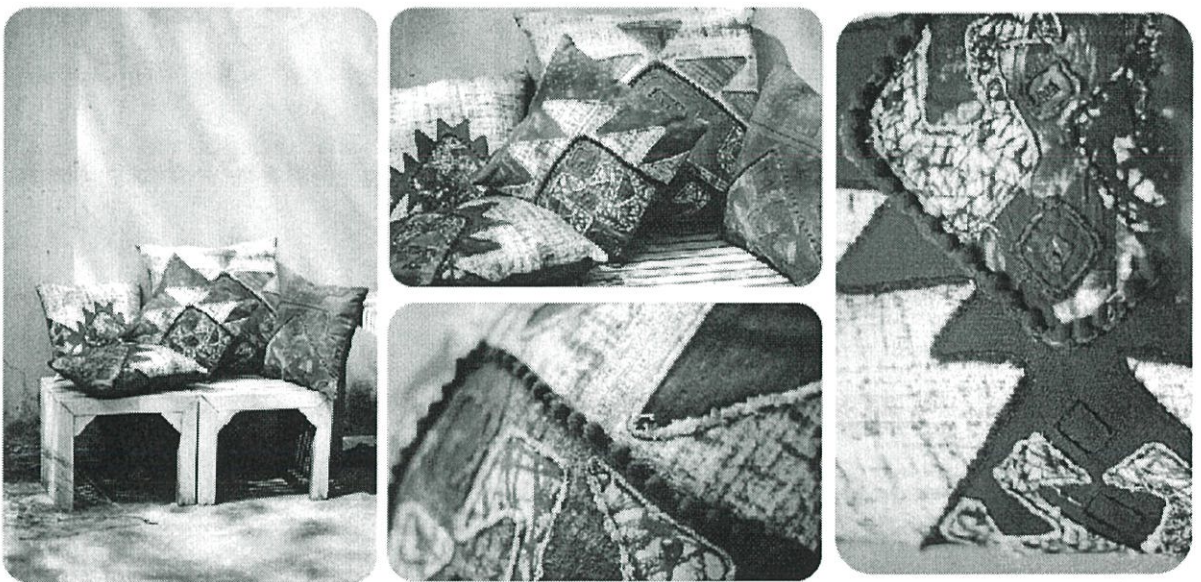
ลำดับ	วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา(บาท)/หน่วย	จำนวน	ราคา(บาท)
1.	ผ้าฝ้ายญี่ปุ่น.ผ้าเยื่อไผ่		80/เมตร	3 เมตร	240
2.	ผ้าโทเรสิด้า		45/เมตร	3 เมตร	135
3.	วัสดุสิ้นเปลือง -ไหมปักผ้า -ไหมพรมแฟนซี		9/ใจ 120/ม้วน	10 ใจ 2/5 ของม้วน	90 48
		ค่าปัก	200/ชิ้น	1 ชิ้น	200
		ค่าเย็บ	150/ชิ้น	1 ชิ้น	150
4.	ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม ขนาด15ช่อง3พับ		900/ชิ้น	1 ชิ้น	900
ราคารวมที่นอนหมอนสามเหลี่ยม 1 ชิ้น +ค่าออกแบบหน่วยละ200 ราคาทั้งสิ้น					1,963-

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงต้นทุนราคาคันแบบที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

4.3 ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ภาพถ่าย (collection set) และภาพถ่ายรายละเอียดของแต่ละผลิตภัณฑ์ (detail set) รูปแบบเน้นภาพรวม ใช้บรรยากาศ แสงและสีมาจากธรรมชาติ เน้นตัวผลิตภัณฑ์ให้เห็นรายละเอียด แสดงให้เห็นถึงเทคนิคที่ใช้ตกแต่งและรูปทรงผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน

4.3.1 ภาพถ่าย (collection set) และรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ ของหมอนอิง (red on red collection)

ภาพที่ 4.18 ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์หมอนอิง red on red collection

4.3.2 ภาพถ่าย (collection set) และรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ หมอนอิง (black on black collection)

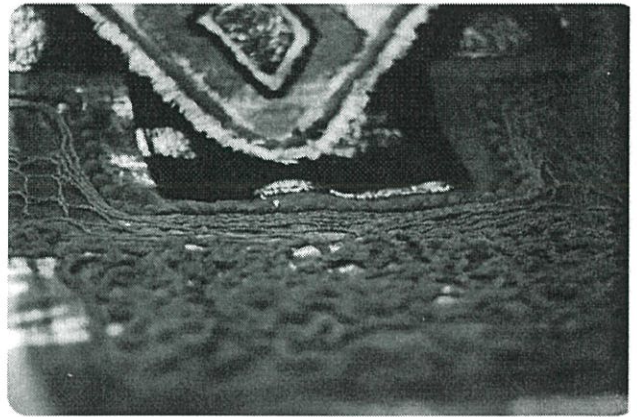
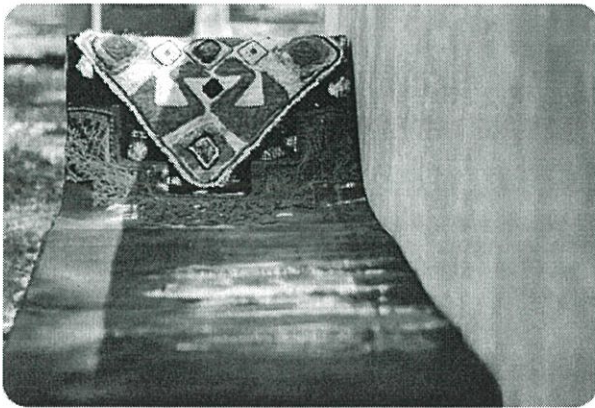
ภาพที่ 4.19 ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์หมอนอิง black on black collection

4.3.3 ภาพถ่าย (collection set) และรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ หมอนอิง (red black and white collection)

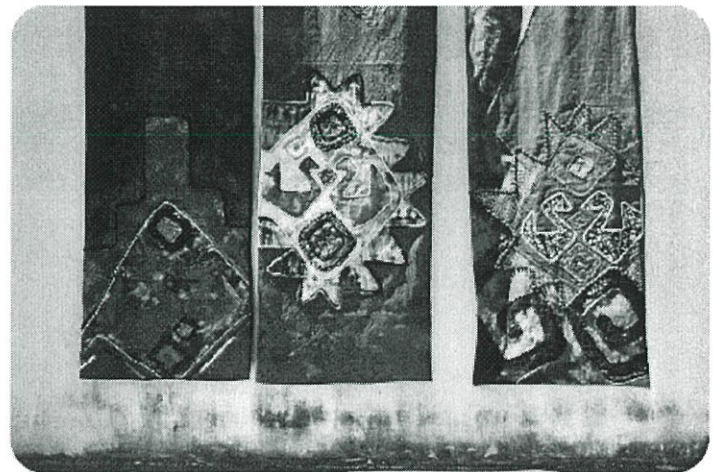
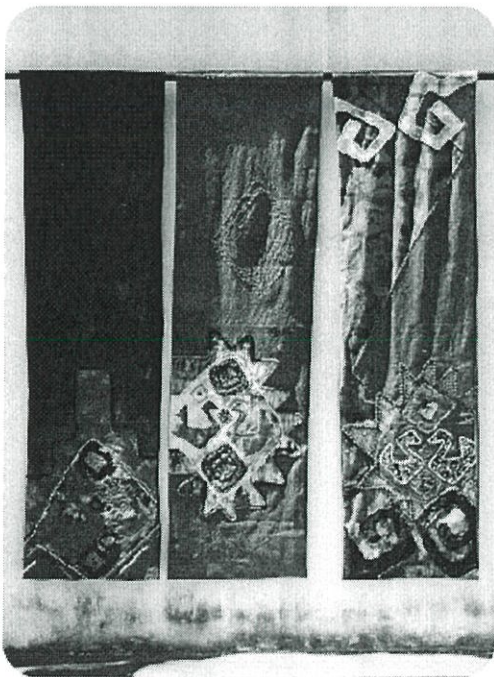
ภาพที่ 4.20 ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์หมอนอิง red black and white collection

4.3.4 ภาพถ่ายที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

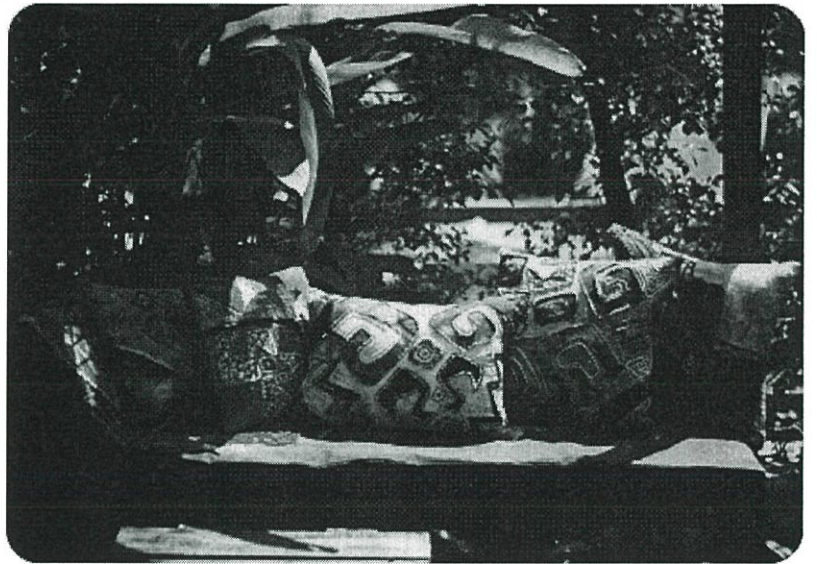
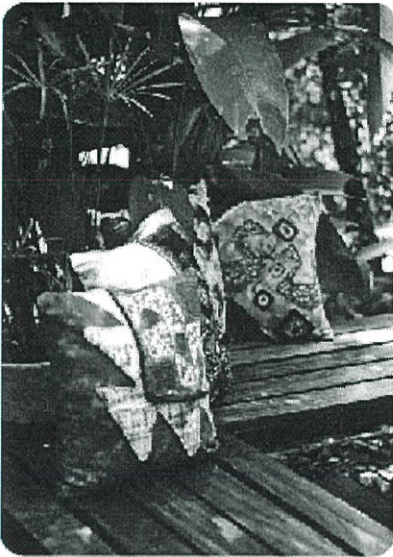
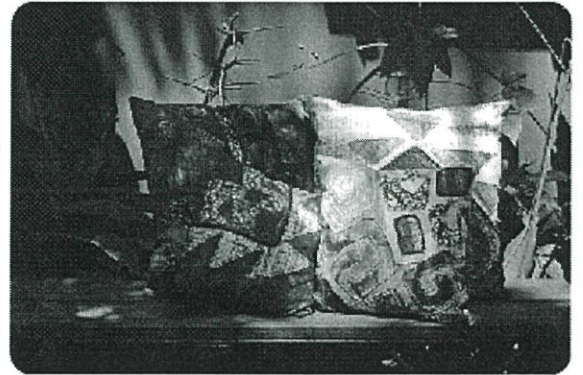
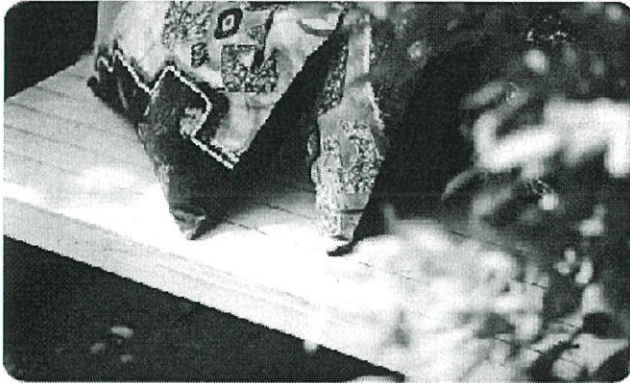
ภาพที่ 4.21 ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ที่นอนหมอนสามเหลี่ยมและรายละเอียด

4.3.5 ภาพถ่ายผ้าตกแต่งผนัง(Wall Hanging) และรายละเอียด

ภาพที่ 4.22 ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ผ้าตกแต่งผนัง(Wall Hanging)

4.3.6 ภาพถ่าย collection set กับบรรยากาศ

ภาพที่ 4.23 ภาพถ่าย collection set กับภาพบรรยากาศ

บทที่ 5

สรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการออกแบบ

โครงการออกแบบเคหะสิ่งทอที่ได้รับแรงบันดาลใจจากลวดลายผ้าซิ่นตีนจกไทยวน จ.ราชบุรี ให้กับบริษัททอใจใส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ผ้าซิ่นตีนจกไทยวน จ.ราชบุรี และออกแบบเคหะสิ่งทอโดยดึงเอกลักษณ์ของผ้าซิ่นตีนจกไทยวนมาประยุกต์ใช้ วิธีการคือนำลวดลายผ้าซิ่นตีนจกมาทำการขยายขนาดให้ใหญ่ขึ้นเพื่อให้เห็นรายละเอียดของลวดลายได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและใช้เทคนิคการพิมพ์ การมัดย้อม การย้อมไล่สี การสกรีนสีนูน ทำลวดลายลงบนผืนผ้า ตัดปะชิ้นผ้า เสริมด้วยการปักการด้นตกแต่งผลิตภัณฑ์ ออกแบบให้น่าสนใจและเป็นທີ່ดึงดูดสำหรับคนยุคใหม่ ทั้งนี้ยังเป็นการหาแนวทางการผลิตลวดลายผ้าซิ่นตีนจกไทยวนแบบใหม่นอกเหนือจากเทคนิคการทอ โดยการทดลองเทคนิคอื่นให้สามารถผลิตได้ง่ายและดูทันสมัยมากยิ่งขึ้น เป็นการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมของชาวไทยวนในรูปแบบใหม่ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับมากยิ่งขึ้น สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับบริษัททอใจใส

จากการศึกษาลวดลายผ้าซิ่นตีนจกไทยวนและรูปแบบการตกแต่งที่แพคเกจจิ้งของบริษัททอใจใส ทำให้สรุปประเภทของผลิตภัณฑ์ โดยผลิตภัณฑ์ในโครงการมีดังนี้

1. หมอนอิง 3 ชุด

หมอนอิงชุดแดงดำขาว

1. หมอนอิงขนาด 16x16"	1 ใบ
2. หมอนอิงขนาด 18x18"	1 ใบ
3. หมอนอิงขนาด 24x24"	1 ใบ
4. หมอนอิงขนาด 14x20"	1 ใบ

หมอนอิงชุดดำบนดำ

1. หมอนอิงขนาด 16x16"	2 ใบ
2. หมอนอิงขนาด 18x18"	1 ใบ

3. หมอนอิงขนาด 24x24” 1 ใบ

4. หมอนอิงขนาด 14x20” 1 ใบ

หมอนอิงชุดแดงบนแดง

1. หมอนอิงขนาด 16x16” 1 ใบ

2. หมอนอิงขนาด 18x18” 2 ใบ

3. หมอนอิงขนาด 24x24” 1 ใบ

4. หมอนอิงขนาด 14x20” 1 ใบ

2. ผ้าติดผนัง(Wall hanging) 3 ผืน

3. ที่นอนหมอนสามเหลี่ยม 1 ชิ้น

จากขอบเขตดังกล่าว ได้ทำการออกแบบเคหะสิ่งทอ โดยกำหนดชนิดของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ และคัดเลือกแบบเพื่อนำมาพัฒนาโดยใช้เทคนิคต่างๆที่เหมาะสม โดยใช้แรงบันดาลใจมาจาก ลวดลายผ้าจีนตีนจกไทยวนผสมผสานกับลวดลายธรรมชาติ ขยายลวดลายให้มีขนาดใหญ่และ ออกแบบสีจากผ้าจีนตีนจกไทยวนสมัยก่อน นั่นคือ แดง ดำ และขาว จากนั้นจึงพัฒนาและสรุบบรร่างขั้นสุดท้ายเพื่อนำไปผลิตผลงานจริง

จากการออกแบบสามารถออกแบบเคหะสิ่งทอให้มีความแปลกใหม่และสอดคล้องกับการใช้งาน มีความทันสมัยและเป็นสากล และมีการผสมผสานลวดลายผ้าจีนตีนจกไทยวนเข้ากับ เทคนิคแนวทางแบบใหม่นั้นคือการพิมพ์ การตัดปะผืนผ้าและการตกแต่งผลิตภัณฑ์ โดยให้มีขั้นตอนการทำที่ใช้เวลาในการผลิตน้อยลง ซึ่งสามารถออกแบบได้เหมาะสมตรงตามกลุ่มเป้าหมาย และจุดประสงค์ของโครงการ

5.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

ศิลปวัฒนธรรมล้วนเป็นเสมือนเครื่องช่วยบันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของเรา ทุกท้องถิ่นล้วนมีศิลปวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง เช่นเดียวกับผ้าจีนตีนจกไทยวนก็เป็นศิลปวัฒนธรรมที่บ่งบอกความเป็นตัวตนของจังหวัดราชบุรี ได้เป็นอย่างดี แม้อุตสาหกรรมเรื่อง แต่ปัจจุบันด้วยค่านิยมของประเทศตะวันตกบ้าง รูปแบบที่ล้าหลังไม่เข้ากับยุคสมัยบ้าง กลับถูกละเลยเหลือทิ้งไว้เพียงผืนผ้าเก่าหรือเพียงในเล่มหนังสือประวัติศาสตร์ พวกเราในฐานะที่

เป็นลูกหลานคนไทยจึงควรกลับมาตระหนักถึงความสำคัญของผ้าขึ้นตีนจกไทยวน ฐจักรักษ์ หวง
แหน เผยแพร่ให้ยังคงอยู่สืบทอดต่อไป แม้ปัจจุบันค่านิยม การดำรงชีวิตได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต
มาก แต่ถ้าเรารู้จักพัฒนารูปแบบ ปรับปรุงให้เข้ากับปัจจุบันขณะ โดยยังคงรักษาเอกลักษณ์ที่โดดเด่น
กลิ่นอายความเป็นไทยวน ไว้ได้ เชื่อว่าศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้จะเป็นที่นิยมชมชอบ และกลับมา
มีชีวิตอีกครั้งในแบบฉบับของคนยุคปัจจุบัน

5.3 ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ตัวเคหะสิ่งทอมีน้ำหนักมาก หนังสือlookbook ทำเหมือนนิตยสารผ้าไทย

บรรณานุกรม

ธัญญลักษณ์ บุญยะพุกกณะ. 2552. “โครงการออกแบบชุดแต่งกายสตรีมุสลิมจากสีของต้นเทียน โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากศิลปอิสลาม”. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาศิลปะอุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อุไรวรรณ ภารดี(ปีติมณียากุล). 2546. Textile Design2. กรุงเทพฯ:คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. โครงการพัฒนาผ้าพื้นเมืองในทุกจังหวัดของประเทศ. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัย, 2543.

อุดม สมพร.2540. ผ้าจกไทย-ยวนราชบุรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

คณะผู้จัดทำ จันทร วรากุลเทพ .1986.เทคนิคและลวดลายการปักผ้า.นนทบุรี : ซี.อาร์.เอส.

ยูนิเวอร์แซล.

ทบวงมหาวิทยาลัย.2541.ลวดลายบนผืนผ้าสืบสานภูมิปัญญาไทย.กรุงเทพฯ : ทบวง

พรปวีณ์ ทองด้วง.2554.ผ้าจกเสน่ห์แห่งศิลปะชั้นสูง.[Online].

<http://www.mscs.nu.ac.th/webmscs/index.php?name=news&file=readnews&id=347>

ภาคผนวก

ร้านตัดเย็บผ้า

Nudee Design

โทร : 089-805-2621

ร้านปักผ้า

คุณอ้น

สถานที่: พื้นที่ 4 หนองจอก

โทร : 087-516-8508

ช่างถ่ายภาพ

คุณเต็มภัทร์ เกตุสมบุญ

โทร : 089-001-8596

ข้อมูลเกี่ยวกับการทอผ้าขึ้นดินจกไทยวน

จิปาละภัณฑสถานบ้านคูบัว,สหกรณ์การเกษตร ไท-ยวน ราชบุรีจำกัด

ดร.ศุคม สมพร

โทร : 081-763-1989

Home Decoration and Design

แหล่งขายที่นอนหมอนสามเหลี่ยม

จตุจักรพลาซ่า ซอย 4 โซน B80

คุณศิริพงษ์ สุริจมงคล (คุณโจ)

โทร : 085-168-9789

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวณัฐณี พิริยะวิฑยะ

วุฒิการศึกษา

ระดับประถมศึกษา

โรงเรียนคูสิตวิทยา จ.ราชบุรี

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง จ.ราชบุรี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนบางกะปิ กทม.